

7. SINIF

1. TEMA/ÜNİTE

ÇALIŞMA
FASİKÜLLERİ

7. SINIF

1. TEMA/ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

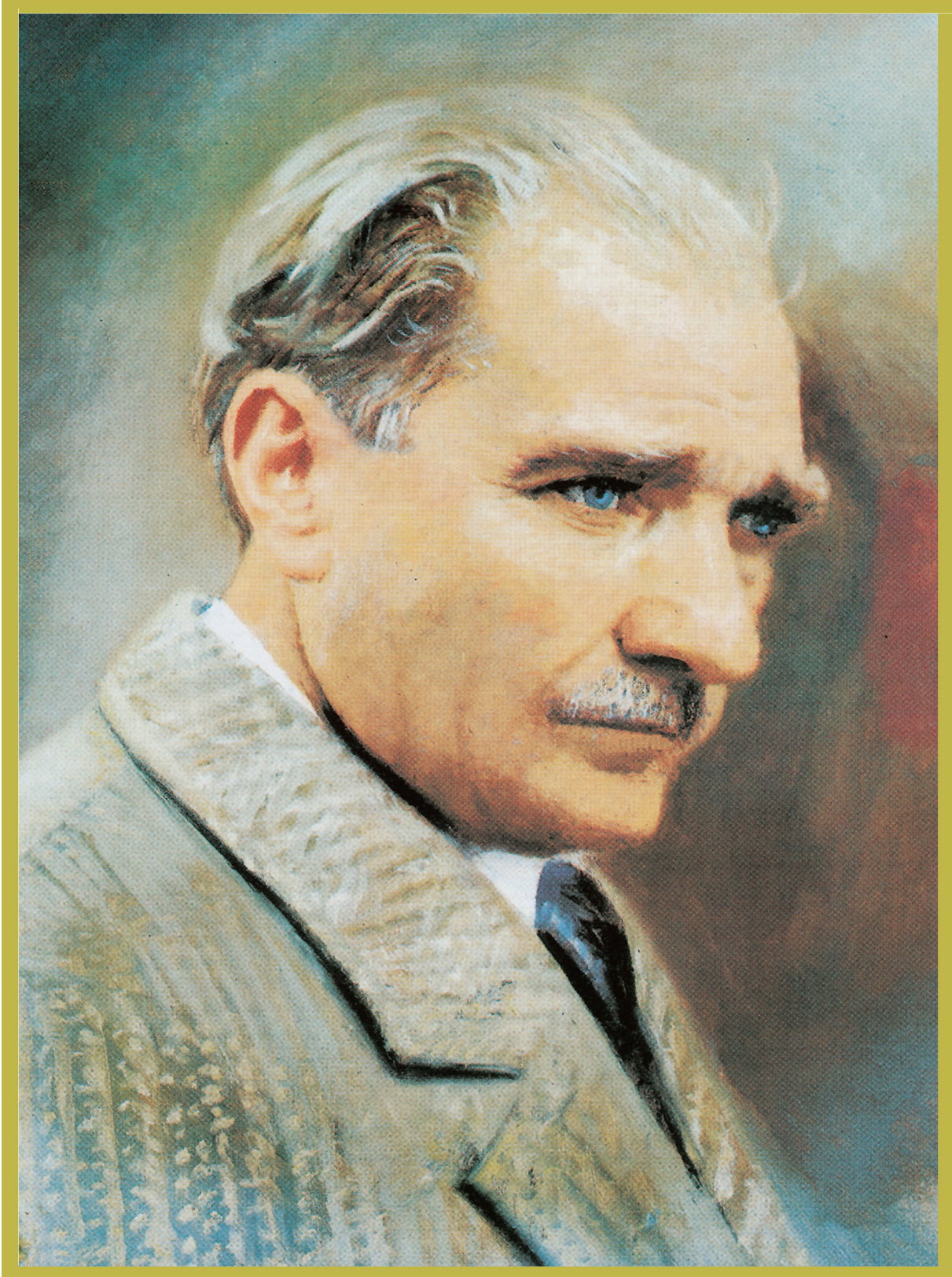
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

TÜRKÇE	1 - 26
MATEMATİK	27-66
FEN BİLİMLERİ	67-110
SOSYAL BİLİMLER	111

7. SINIF

1. TEMA

ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

TÜRKÇE

1 ve 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplandırınız.

AĞAÇ DEDE'NİN MİRASI

Karaca Arboretum 1980 yılında Hayrettin Karaca tarafından kurulmuş olup Türkiye'nin ilk özel arboretumu (ağaç parkı) olma özelliği taşımaktadır. Bugün vakıf statüsüne ulaşmış olan Türkiye'nin ilk özel arboretumunun arazi- si, 1948 yılında Karaca'nın babası Hacı Halil Karaca tarafından kavaklık yapılmak üzere 27 dönüm olarak alınmıştır. Babasının ölümünden sonra Hayrettin Karaca bu araziye ev yapmaya karar vermiştir. 1980 yılında ev tamamlandığı zaman, evin çevresi Karaca'nın doğa aşkını yansıtan nadide bir bahçe halini alarak bitkilerle bezenmeye başlamıştı bile. Hayrettin Karaca, yurtdışında yaptığı arboretum, botanik bahçe ve park gezilerinden de etkilenerek, önceleri ev bahçesi niyetiyle oluşturduğu alanı, dünyanın dört bir yanından topladığı nadide bitki türleriyle ikame etmek suretiyle genişleterek, bu alanı kısa süre içinde özel bir arboretum şekline dönüştürür. Günümüzde 135 dönüm üzerine kurulu bu özel alan içerisinde barındırdığı 7.000 civarındaki değişik bitki tür, alt tür, varyete ve kültür formu ile ülkemizde önemli bir gen merkezi konumuna ulaşmıştır. Yalova'nın sınırları içerisinde yer alan Karaca Arboretum, Termal ilçesi yolu üzerinde yer almaktadır.

1. Yukarıdaki metinden yola çıkarak aşağıdaki ifadelerin yanına doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazınız.

- (.....) 1980 yılında kurulan Karaca Arboretum Türkiye'nin tek özel arboretumudur.
- (.....) Dünyanın farklı ülkelerinden bitki türleri toplanmıştır.
- (.....) Karaca Arboretum'un ilk hali bir kavaklıktır.
- (.....) Karaca Arboretum Karaca'nın babası tarafından kurulmuştur.
- (.....) Karaca yurtdışı gezilerinden etkilenerek böyle bir arboretum oluşturmuştur.

2. Yukarıdaki metinden alınmış kelimeleri metnin bağlamından hareketle anlamlarıyla eşleştiriniz.

Kelimeler	Anlamları
1) nadide	(.....) Süslemek.
2) kavak	(.....) Komşu il, ilçe, mahalle, köy ya da kişilerin topraklarını birbirinden ayıran çizgi.
3) bezemek	(.....) Söğütgillerden, sulak yerlerde yetişen uzun boylu bir ağaç türü.
4) sınır	(.....) Az görülür, görülmedik, seyrek görülen.

3. Bağlaç olan “da/de” ayrı, durum eki olan “-da/-de” bitişik yazılır. Aşağıdaki cümlelerde “da/de”nin yazımlarını inceleyiniz. Doğru yazıldığı cümlelerin başına “D”, yanlış yazıldığı cümlelerin başına “Y” yazınız.

Bugünde okula gelmemiş. (.....)

Masada bulunan kalemleri güzelce topladı. (.....)

Malatya da büyük bir kaza olmuş. (.....)

Yarın toplantı da bu konuyu konuşuruz. (.....)

Sepet de 30 tane elma kaldı. (.....)

Beşiktaş'da iyi takımlardan biridir. (.....)

Masalarda hikayeler gibi güzel kitaplardır. (.....)

Ayakkabısında küçük bir çamur izi vardı. (.....)

Anneside ona güzel hediyeler almıştı. (.....)

Dünkü oyunda onlara muhteşem bir gol atmıştı. (.....)

4. Aşağıdaki cümlelerde “yüzmek, ayak, ve ağız” sözcüklerinin hangi anlamda (gerçek/mecaz) kullanıldıklarını parantezlerin içine yazınız.

Çocuklar dereye her öğleyin yüzerlerdi. (.....)

Şirketi iflas ettiğinden borç içinde yüzüyordu. (.....)

Kızıyorum, ortak bırak bu ayakları. (.....)

Bugün ayağım çok ağrıyor. (.....)

Çocuğun ağızında bir şey vardı. (.....)

Toplantıda kimseye ağız açtırmadı. (.....)

5. Ankara'nın Etimesgut İlçesinde Çocuk Esirgeme Kurumunda çalışıyordu.

Bu cümledeki yazım yanlışı aşağıdaki kurallardan hangisine uymamaktan kaynaklanmıştır?

- A) Yer adlarının ilk harfi büyük yazılır.
- B) Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.
- C) Özel isimlere gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır.
- D) Yer adlarına dahil olmayan il, ilçe, köy vb. büyük harfle yazılmaz.

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisi nesnel yargılı bir cümledir?

- A) Duygusal şarkılar herkesi etkiler.
- B) Eser dört bölüm halinde sinemaya uyarlanmış.
- C) Mavi elbise insanlara çok yakışıyor.
- D) İstanbul Boğazı'nın seyrine kimse doyamaz.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül farklı bir amaçla kullanılmıştır?

- A) Ev alma, komşu al.
- B) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.
- C) Kadın, seyirciye yerine geçmesini söyledi.
- D) Sakla samanı, gelir zamanı.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "da/de" nin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Sınıfımızda bazı sorunlar var.
- B) Bizim evin bahçesi de tertemizdi.
- C) Dışarıda unutulmuş yemekler bozulmuş.
- D) Kıyafetlerimi ev de unutmuşum.

9. Aşağıdakilerin hangisinde iş bildiren fiil kullanılmıştır?

- A) Yaz tatili için kitap alacağız.
- B) Uzun süre onunla konuşmadık.
- C) Sonbaharda yapraklar sararır.
- D) Kendini geliştirmek için kursa yazılacak.

10. Nihayet damlarda leylekler görüldü
Upuzun gagalarını takırdatan
Vefasız sandığımız turnalar döndü
Geçen yıl gittikleri meçhul diyardan

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğa
- B) Karamsarlık
- C) Ayrılık
- D) Umut

11. "Aydınlık - karanlık" arasındaki anlam ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Kötümser - iyimser
- B) Geldi - gelmedi
- C) Çürük - sağlam
- D) Kapalı - açık

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisi öznel anlatımlıdır?

- A) Mavi ana renklerdendir.
- B) Şairin kitabı iki yüz sayfadır.
- C) Hayatta mutlu olan başarılı olur.
- D) Yazar kitabında aileleri anlatıyor.

13. Aşağıdaki kelime gruplarından hangisinin anlam ilişkisi farklıdır?

- A) Siyah - beyaz
- B) İçeri - dışarı
- C) Kırmızı - al
- D) Dost - düşman

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç - sonuç ilişkisi yoktur?

- A) Köye iş kurmaya gidecektim.
- B) Ders çalışmak için buraya geldim.
- C) İyi dileklerini bildirmek amacıyla bize geldi.
- D) Zamanında gelmezse ben sorumluluk kabul etmem.

15. Aşağıdaki sözcüklerden doğru yazılanları işaretleyiniz.

..... art arda	..... artarda	..... egsoz	..... egzoz
..... sürpriz	..... süpriz	..... herkes	..... herkez
..... tıraş	..... traş	..... kılavuz	..... klavuz
..... hoşgeldiniz	..... hoş geldiniz	..... sağ ol	..... sağol
..... yalnız	..... yalnız	..... kavanoz	..... kavonoz

16. Aşağıdaki dörtlüklerdeki dize sonlarındaki ses benzerliklerini verilen örnekteki gibi gösteriniz.

Saklarım gözümde güzelliğini	..... güzelliğini	... a
Her neye bakarsam sen varsın orda	..... orda	... b
Kalbimde gizlerim muhabbetini	..... muhabbetini	... a
Koymam yabancıyı sen varsın orda	..... orda	... b
Aşkımın temeli sen bir alemsin	.....	.....
Sevgi muhabbetsin dilde kelamsın	.....	.....
Merhabasın dosttan gelen selamsın	.....	.....
Duyarak alırım sen varsın orda	.....	.....
Çeşitli çiçekler yeşil yapraklar	.....	.....
Renklerin içinde nakşını saklar	.....	.....
Karanlık geceler aydın şafaklar	.....	.....
Uyanır cümle alem sen varsın orda	.....	.....

17. “Yüksek” sözcüğünü gerçek ve mecaz anlamda ayrı cümlelerde kullanınız.

Gerçek Anlamlı:

.....

Mecaz Anlamlı:

.....

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelimenin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) Benimle ilgili her şeyi sana anlatmış.
- B) Bu konuda herhangibir fikrim yok.
- C) Birkaç arkadaş sinemaya gitmeye karar verdik.
- D) İnsanlarımızın birçoğu kitap okumaktan keyif almıyor.

19. Son zamanlarda sizi etkileyen bir filmin hikâye haritasını oluşturunuz.

Filmin Adı:

[Redacted]

Filmde Yaşanan Olayın Özeti:

[Redacted]

Filmdeki Kişiler:

[Redacted]

Filmin Geçtiği Zaman:

[Redacted]

Filmin Geçtiği Yer:

[Redacted]

20. Aşağıdaki cümlelerde eğik çizginin (/) hangi amaçla kullanıldığını ilgili açıklamalarla eşleştiriniz.

Cümleler	Kullanım amacı
..... Kaldırımlar, çilekeş yalnızların annesi / Kaldırımlar, içimde yaşamış bir insandır / Kaldırımlar, duyulur, ses kesilince sesi / Kaldırımlar, içimde kıvrılan bir lisandır.	1- Genel ağ adreslerinde kullanılır.
..... Bugün http://tdk.gov.tr adresinden kavak sözcüğü-nün anlamını öğrendim.	2- Dil bilgisinde eklerin farklı biçimlerini göstermek için kullanılır.
..... LGS 07/06/2020 Pazar günü yapılacakmış.	3- Yan yana yazılması gereken durumlarda mısraların arasına konur.
..... Tükçede -ma/-me ekinin yapım eki olduğunu şimdi öğrendik.	4- Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

21. Aşağıda verilmiş hikâye unsurlarından hareketle bir paragraflık hikâye yazınız.

Yer : Hayvanat Bahçesi

Zaman : Öğle vakti

Kişiler : Kerem, Mehmet ve sınıf arkadaşları

Olay : Kerem ve arkadaşlarının okul gezisiyle hayvanat bahçesine gitmesi, gezi kurallarına uygun davranarak geziyi tamamlaması.

.....
.....
.....
.....
.....

22. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

- (.....) Başarı için kişinin kendisine güveni yeterlidir. Bu cümle öznelidir.
- (.....) İrade dışında kendiliğinden gelişen “büyüme ve yaşlanma” durum fiilleridir.
- (.....) Tarihlerin yazımında gün, ay, yıl arasına eğik çizgi (/) veya nokta (.) konulabilir.
- (.....) “Pek çok, pek çoğu” sözcükleri ayrı yazılırken; “birçok, birçoğu” sözcükleri bitişik yazılır.
- (.....) Deyimler ve atasözleri anonim (söyleyeni bilinmeyen) değildir.
- (.....) Bir yargının gerçekleşmesinin başka bir yargıya bağlandığı cümlelere “neden-sonuç” cümlesi denir.

23 - 28 . soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Sanat, duyguları konuşma dışında başka bir yolla aktarmaktır. Sanatçılar da duygularını sanat yoluyla aktarırlar. Müziğin ritimlerine katarlar duygularını ya da bir resmin renklerinde gösterirler. Bilemiyorum benim gibi düşünür müsünüz fakat sanatçılara gerektiği kadar önem verilmiyor. Bence sanatçılarımızın az olması, gerektiği kadar ilgi görmemelerindedir. Ayrıca sanatçı olmak da kolay değildir. Herkes sanatçı olamaz. Yetenek gerekir, his gerekir. Seçili sanatçılar çok azdır ülkemizde. Bunları daha da çoğaltabiliriz. Önemli olan onları keşfetmek ve onlara yeterli ilgiyi göstermek.

23. Yazara göre sanat nedir?

.....

.....

24. Metne göre sanatçılarımızın az olmasının nedeni nedir?

.....

.....

25. Metinden yola çıkarak herkesin neden sanatçı olamayacağını açıklayınız.

.....

.....

26. Metnin ana fikrini yazınız.

.....

.....

27. Siz olsaydınız, metne hangi başlığı önerirdiniz? Önerdiklerinizden üç tanesini yazınız.

- .....
- .....
- .....

28. Metinde yer alan altı çizili fiillerin anlam özelliği bakımından ortak özelliği nedir?

Sebebiyle açıklayınız.

.....

.....

.....

29. Aşağıda menemen yemeğinin yapılış aşamaları yer almaktadır. Cümleleri oluş sırasına göre düzenleyiniz.

..... Domatesler çok sulu değilse, tavaya yapışıyorrsa birazcık kaynar su ekleyebilirsiniz. Genellikle bu duruma gerek kalmayacaktır.

..... Biber, domates ve yumurta karışımının üzerine tuz ve dilediğiniz baharatları ekleyin ve yumurtalar pişene kadar bekleyin.

..... İlk olarak sıvı yağı ve biberleri tavaya alın ve biberlerin rengi dönüncüye kadar kavurun.

..... Kısık ocakta tavanın kapağını kapatarak domateslerin iyice pişmesini bekleyin.

..... Son olarak kaşar peyniri eklemek istiyorsanız ilave edebilirsiniz. Menemeni sıcak olarak servis yapın.

..... Domatesler piştikten sonra yumurtaları kırabilirsiniz. Yumurtaları ister ayrı bir kapta çırpıp ekleyin isterseniz de tavaya kırıp tavada karıştırın.

..... Ardından kabukları soyulup küçük küçük doğranmış domatesleri ilave edin.

30. Yukarıdaki altı çizili fiillerden hangisi anlam özelliği bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) kalmayacaktır
- B) bekleyin
- C) kavurun
- D) ilave edin

31. Aşağıdaki cümlelerde yer alan anlam ilişkisini (sebeup - sonuç, amaç - sonuç) yazınız.

Fırın kapandığı için simit alamadım. ....

Parası yetmediğinden elbiseyi alamadı. ....

Çiçeği kurutmamak için her gün suluyordu. ....

Maç seyretmek için işten erken çıktı. ....

Dikkatli bakmadığın için görememişsin. ....

32. Bir sözcüğün olumsuzunu onun zıttı değildir. "Bu merdivenden inmek de çıkmak da zordur." cümlesinde "inmek ve çıkmak" sözcükleri zıt anlamıyla; "Dün okula gelmedi ama bugün gelmişti." cümlesindeki "gelmek ve gelmemek" kelimeleri zıt anlamıyla değil birbirinin olumsuzudur.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmamıştır?

- A) Pazardaki meyve tezgahının üstündeki elmaları alınca alttakiler ortaya çıktı.
- B) Eğer geçmişimizden ders almazsak geleceğimizin nasıl olacağını bilemeyiz.
- C) "Bir varmış, bir yokmuş." diye başlıyor masallarımız.
- D) Onun sinemaya gelip gelmeyeceği beni ilgilendirmez.

33. Bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamlara mecaz anlam denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yanmak" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Semiha Hanım'ın hazırladığı kurabiyeler fırında yanmıştı.
- B) Akşam olunca şehrin bütün ışıkları yanıyordu.
- C) Eve vaktinde gitmezsek yandık.
- D) Çocukcağımız ateşler içinde yanıyordu.

34. Eğitim ve dil birbiriyle yakından ilgili iki alandır, dili kullanmanın tek amacı eğitim değildir ama eğitimi dilsiz gerçekleştiremezsiniz. Bu yüzden eğitici yayınlar; açık seçik, doğru ve seslendiği kitlenin düzeyine uygun olmalıdır. Bu koşullara sahip olmayan bir kitap işlevini yerine getiremez.

Bu metne getirebilecek en uygun başlık aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Toplum ve Aile
- B) Eğitimin Amacı
- C) Kitaplar ve Eğitim
- D) Eğitici Yayınların Dili

35. Değer, bir toplumun sahip olduğu tutum, inanç ve kurallardır. Toplumdaki bireylerin davranışlarına yol gösteren ölçütlerdir. Toplumlar devamlılığını, düzenini sağlamak adına sahip oldukları değerleri gelecek nesillere aktarmak isterler.

Bu metne getirebilecek en uygun başlık aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Ailenin Önemi
- B) Toplum ve Düzeni
- C) Değer ve Toplum
- D) Değerlerin Önemi

36. Aşağıdakilerden hangisi eğik çizginin kullanıldığı yerlerden biri değildir?

- A) Tarihlerin yazılışında gün, ay, yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için kullanılır.
- B) Dil bilgisinde eklerin farklı biçimlerini göstermek için kullanılır.
- C) Matematikte bölme işareti olarak kullanılır.
- D) Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya kelime bölümlerinin yerine kullanılır.

37. "-da, -de" eki saatlere geldiğinde ünsüz sertleşmesine uğrayabilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uyulmamasından kaynaklanan bir yazım yanlışı vardır?

- A) Sabah 09.00' da soru yazmaya başladık.
- B) Yarın 14.45' te buluşalım.
- C) Okuldaki toplantı 13.00' da başlayacak.
- D) Ana haber bülteni 20.00' de başlıyor.

38. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili eylem oluş bildirmektedir?

- A) Şehir dışındaki evlerini yok pahasına satmış.
- B) Büyük büyük dedeleri de İstanbul'da doğmuş.
- C) İç sıkıntısından yolun karşısındaki inşaatı izledi.
- D) Dün akşam hep birlikte eğlendik.

39. Aşağıdakilerin hangisinde virgülün görevi diğerlerinden farklıdır?

- A) Genç, insanların yardımına yetişti.
- B) Hasta, doktora bir şeyler anlattı.
- C) Tamam, tüm öğrencileri toplayın.
- D) Yaşlı, adama evi gezdirdi.

40. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden - sonuç anlamı vardır?

- A) Bana harfleri öğretmek için saatlerini harcadı.
- B) Annem meşgul olduğu için kendi kendime çalışıyordum.
- C) Ödevimi bitirdiğimde onayını almak için yüzüne baktım.
- D) Tatile gidemeyişimin olumsuz sonuçlarını azaltmak amacıyla elinden geleni yapıyordu.

41. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime gerçek anlamda kullanılmamıştır?

- A) Dağlara kar düştü.
- B) Renkli kalemlerini bulmak için etrafa bakıyor.
- C) Yağan yağmur sıcaklığı kırmamış.
- D) Ev güneş görüyor.

42. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime fiil değildir?

- A) Öğrenciler sessizce sınıfa girdi.
- B) Öğretmenler durmaksızın çalışıyorlardı.
- C) Dünyada en sevdiği insan annesiydi.
- D) Girdiği sınavlardan iyi sonuçlar aldı.

43. Aşağıdaki kelimelerden hangisinin türü fiil değildir?

- A) onaylıyorum
- B) bekliyorum
- C) söylüyorum
- D) romanlarım

44. İş, oluş, hareket bildiren; -mak/-mek ile mastar halde kullanılan; kip ve şahıs eki alarak çekimli fiil olan sözcüklere fiil (eylem) denir.

Varlıkları ve kavramları karşılayan sözcüklere isim (ad) denir.

Aşağıdaki sözcüklerin türünü (isim/fiil) yazınız.

Yükle: .....

Kazan: .....

Gezi: .....

Güzelleş: .....

Güz: .....

Tutumlu: .....

Eşle: .....

Kaygılan: .....

45. Aşağıda verilen kelimeleri fiil ve isim olarak birer cümlede kullanınız.

Kaz: Fiil:.....

İsim:.....

Saç: Fiil:.....

İsim:.....

Dal: Fiil:.....

İsim:.....

Kat: Fiil:.....

İsim:.....

Boz: Fiil:.....

İsim:.....

46. Aşağıda çekimli halde verilerin fiillerin "mastar" biçimlerini yazınız.

Temizlendi	Önemseriz	Geçirmeliymiş .....
Anlayacak	Yüceltelim	Paslanıyor .....

47. Aşağıda ikilemelerle ilgili verilen bilgilerden doğru olanlara “D”, yanlış olanlara “Y” yazınız.

- a) Anlamı pekişmek, güçlendirmek; anlatımı daha çekici hale getirmek için kullanılan sözcük gruplarına “ikileme” denir. ( )
- b) İkilemelerin arasına kısa çizgi ve virgül gibi noktalama işaretleri konur. ( )
- c) İkilemeler farklı şekillerde oluşur. ( )
- d) “Bata çıka” ikilemesi yakın anlamlı kelimelerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. ( )
- e) “Doğru dürüst” ikilemesi yakın anlamlı kelimelerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. ( )
- f) “Canlı cansız” ikilemesi biri olumlu biri olumsuz kelimelerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. ( )

48. Aşağıdaki filleri anlamına uygun olacak şekilde işaretleyin.

FİLLER	İŞ FİİLİ	OLUŞ FİİLİ	DURUM FİİLİ
taşımak			
uzamak			
gülmek			
içmek			
büyümek			

49. Avukat cevap vermedi. Utancından kızarmıştı. En son müşterisi bir ay ya da iki ay önce mi ne gelmişti. Nineyi çocukluk günlerinden beri tanırdı. Nine çantasından çıkardığı kağıtları göstererek “Bir kitap yazdım oğlum, bastırarak birini bulabilir miyiz?” dedi.

Yukarıdaki paragrafta altı çizili eylemlerden kaç tanesi iş fiilidir?

.....

50. Aşağıdaki filleri anlamlarına uygun bir şekilde kutulara yerleştirin.

- Okumak
- Konuşmak
- Görmek
- Oturmak
- Olgunlaşmak
- Kırmak
- Bayatlamak
- Koşmak
- Yazmak
- Yeşermek

DURUM FİİLİ	İŞ FİİLİ	OLUŞ FİİLİ

51. Aşağıda, virgülün nerelerde kullanıldığına dair kurallar verilmiştir. Kurallara uygun cümleler yazınız.

a) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli sözcük ve sözcük gruplarının arasına konur.

b) Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren “hayır, yok, evet, peki, tamam, pekâlâ” gibi sözcüklerden sonra konur.

c) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek için kullanılır.

d) Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerden sonra konur.

e) Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan sözcükler arasına konur.

52. Aşağıdaki sözcükleri zıt anlamlarıyla eşleştiriniz. Eşleştiremediğiniz sözcüğün zıt anlamını da siz bularak noktalı kutucuğa yazınız.

savaş

yeri

ağır

taze

övgü

barış

.....

hafif

53. BABA, BANA BİR ŞİİR BUL

Hep sevgileri anlatsın,
Baba bana bir şiir bul!
Her satırı bal damlatsın,
Baba, bana bir şiir bul!

Yukarıdaki şiirin dizelerini yan yana yazmak istersek hangi noktalama işaretini kullanmamız gerekir?

.....

54. Aşağıda yay ayrıçla ( ) gösterilen yerlere gerekli noktalama işaretlerini yazınız.

Adnan Menderes Mah. Menekşe Sok. No.: 12 ( ) 5 Merkez ( ) YALOVA

55.

KUZEY

Vaktinde uyanamadığı için işe geç kaldı.

BATI

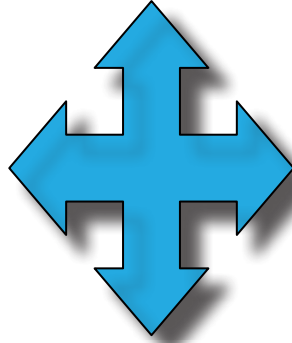
Kitabını evde unuttuğu için geri döndü.

DOĞU

Ninesinden hatıra olduğu için müzik kutusunu atamadı.

GÜNEY

Avukattan bilgi almak için bürosuna uğramıştı.

Hangi yönde ilerlenirse amaç - sonuç ilişkisinin olduğu cümle bulunur?

.....

56. Gelecekte onu nelerin beklediğini, Damaidi'nin karşı kıyısında yaşarken hayatında neler olabileceğini hayal edemeyecek kadar küçüktü. Oraya ilk geldiği günler etrafındaki her şey ona çok yeni ve ilginç gelmişti. Onun için tüm dünya sanki bir sazlıktan ibaretmiş gibiydi. Boyu, uzakta olup biteni göremeyecek kadar kısaydı. Kollarını iki yana açıp babasının onu kucağına almasını istedi.

Yukarıda 3. kişi ağzından anlatılan metni, 1. kişili anlatım ile yazınız.

.....
.....
.....
.....

57. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Senin olumlu düşüncelerin bizim için önemli.
- B) Yastığa başını koyar koymaz uyudu.
- C) Olayları az çok tahmin ediyorum.
- D) Yalan söylemeyi hiç sevmiyorum.

58. Bu sınavda da en yüksek notu sen aldın.

 Bu konuyu daha iyi anladım.

 Ben de sonuçları öğrenmek için geldim.

 Sonuçlar yarın akşam açıklanacakmış.

Verilen şekillerden hangisinde örtülü anlam yoktur?

A)

B)

C)

D)

59. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde örtülü anlam bulunmamaktadır?

- A) Sokaktaki bazı evler sarıya boyanmış.
- B) Toplantıya Ali de katılmadı.
- C) Sınav konularının bir kısmını da bu akşam bitirdim.
- D) Bütün okul onun başarısını alkışlıyordu.

60. Aşağıdakilerin hangisinde örtülü anlam vardır?

- A) Ülkeleri yeterince tanımıyoruz.
- B) Kış gelince ayılar da kış uykusuna yatar.
- C) Ahmet neden bizimle gelmeyecekti?
- D) Dağ başından duman eksik olmazmış.

61. Aşağıdaki ikilemelerden hangisinin oluşumu diğerlerinden farklıdır?

- A) İvır zıvır eşyaları kaldırdı.
- B) Doğru dürüst dinleyince daha iyi anladı.
- C) Abur cubur yemeyi sevmez.
- D) Abuk subuk konuşmalar can sıkıyor.

62. Aşağıdakilerden hangisi konusuna göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Birlikten kuvvet doğar.
- B) Kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez.
- C) Yalnız taş duvar olmaz.
- D) Bir elin nesi var, iki elin elin sesi var.

63. "Pek sessiz, kendi halinde" anlamına gelen deyim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Diline düşmek
- B) Ağzını dilini bağlamak
- C) Ağzı var, dili yok
- D) Dili çözülmek

64. Aşağıdakilerin hangisinde eylemin en az iki kez yapıldığı kesindir?

- A) Sonuçlar geldiğinde sizlere haber vereceğim.
- B) Fırtınadan sonra yola çıkabiliriz.
- C) Önümüzdeki yıl da matematik dersinden ödev alalım.
- D) Fırtınada bahçedeki ağaçlar yine devrildi.

65. Aşağıdaki bilgilerin doğru ya da yanlış olduğunu karşlarına belirtiniz.

- “yaşlanmak” fiili durum fiilidir. (.....)
“gülmek” fiili durum fiilidir. (.....)
“okumak” fiili iş fiilidir. (.....)
“uzamak” fiili oluş fiilidir. (.....)
“görmek” fiili durum fiilidir. (.....)

66. Vücudumu kastım ve sol ayağımı üçüncü kez attım. Harfin bir tarafını çizdim. Diğer tarafının yarısını da çizdim. Sonra tebeşir kırılmış ve şaşkına dönmüş bir hâlde kalakalmıştım. Onu atmak ve vazgeçmek istedim. Derken annemin elini omzumda hissettim. (...) Dişlerimi o kadar sıkımsıtım ki neredeyse alt dudağımı deliyordum.

Yukarıdaki paragrafta anlatım kaçınıcı kişi ağzından yapılmıştır?

.....

67. Aşağıdaki paragrafta yer alan hikâye unsurlarını yazınız.

Bir öğleden sonra eğilip küçük istavriti leğenden aldım; yürüdüm deniz kenarına, bir öpücük kondurdum başına. İki damla gözyaşından ibaret sade bir törenle saldım denizin sularına. Bir an öylece bakakaldı, sonra sevinçle daldı, gitti. Birkaç değerli pulunu elime, avuçlarıma bırakarak.

Şahıs kadrosu

Olay

Yer

Zaman

68. Virgül:

- * Tırnak işareti içerisine alınmamış başkasından alıntı cümlelerden sonra kullanılır.
- * Bibliyografik künyelerde yazar, kitap, basımevi, basım yılı, basım yeri arasına konur.
- * Ara söz ve ara cümlelerin başına ve sonuna konur.

Aşağıdaki örneklerden hangisi bu açıklamalardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) APAYDIN Talip, Cumhuriyet Dönemi Çocuk Seçkisi, T.C. Kültür Bakanlığı yayınları, Ankara, 1998.
B) Bu sene kış ayları kurak geçecek, dedi.
C) Heyecanlı, duyarlı, başarılı bir öğrenciydi.
D) Annemi, o kutsal insanı, çok özleyorum.

69. Aşağıdaki atasözlerini anlamları ile eşleştiriniz.

1. İşleyen demir ışıldar. ( )	a) Gereksiz görülen şey ileride gerekli olabilir.
2. Sakla samanı gelir zamanı. ( )	b) Giderini mutlaka gelirine uydurmalısın.
3. Emek olmadan yemek olmaz. ( )	c) Şöyle yaparım, böyle yaparım demekle yapılması gereken iş yapılmaz.
4. Lafla peynir gemisi yürümez. ( )	d) Tembel tembel oturan kimse hantallaşır, iş yapma yeteneğini yitirir, çalışan kimse gittikçe açılır, daha yararlı işler yapar.
5. Ayağını yorganına göre uzat. ( )	e) Yaşayabilmek, harcayabilmek için çalışıp kazanmak gerekir.

70. Aşağıdaki deyimleri birer cümlede kullanınız.

göz açtırmamak
.....
.....
.....

göze almak
.....
.....
.....

göz aşinalığı
.....
.....
.....

göz atmak
.....
.....
.....

71. Aşağıda fiil ve isimlerle ilgili verilen bilgilerden doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazınız.

- a) "Evde birkaç kişi var." cümlesinde altı çizili sözcük isimdir. ( )
- b) "Yolun sonundaki bina okulumuzdu." cümlesinde altı çizili sözcük fiildir. ( )
- c) "Herkes kitaplarını açsın." cümlesinde altı çizili sözcük fiildir. ( )
- d) "Keşke kar yağsa." cümlesinde altı çizili sözcük isimdir. ( )

72. O, kasabanın ninesiydi. İki büklümdü. Sanki fırtına karşısında yere doğru eğilmiş küçük bir ağaç gibi duruyordu. Ama asla boş oturmaz, asla başkasına yük olmayı istemezdi. Söylenenlere göre nine, yıllar önce babasıyla birlikte çok uzaklardan gelmişti. Babası bir hastalık yüzünden kısa süre içinde vefat etmişti.

Yukarıdaki paragrafta anlatım kaçınıcı kişi ağzından yapılmıştır?

.....

73. Aşağıdaki ikilemeleri oluşum yöntemleriyle eşleştiriniz.

1. Koşa koşa ( )	a) İki de anlamsız kelimeler
2. Kılık kıyafet ( )	b) Yansıma kelimeler
3. İrili ufaklı ( )	c) Biri anlamlı biri anlamsız kelimeler
4. Gürül gürül ( )	d) Aynı anlama gelen kelimeler
5. Kem küm ( )	e) Yakın anlama gelen kelimeler
6. Gider gitmez ( )	f) Zıt anlamlı kelimeler

74. “Sözcük türetme oyunu”nda bütün oyuncular bir kâğıt ve kalem alır. Rastgele bir sözcük belirlenir. Herkes bu sözcüğün harflerinin yerlerini istediği gibi değiştirerek yeni sözcükler oluşturur ve bunları yazar. Yazılan sözcükler sırasıyla okunur. Okunan sözcük başkasında da varsa bu sözcüğün üzerini herkes karalar. En fazla sayıda sözcüğü kalan kişi, oyunu kazanır.

Yusuf, Zeynep, Filiz ve Orhan adlı oyuncular, sözcük türetme oyununda “kalabalık” sözcüğünü belirlemiş ve bu sözcüğün harflerinden beşer sözcük oluşturmuşlardır. Oluşturdukları sözcükler aşağıda verilmiştir.

Yusuf	Zeynep	Filiz	Orhan
Kal	Kıl	Al	Bal
Aba	Kal	Ak	Kaba
Abalı	Bal	Bal	Kabak
Bakla	Kalk	Bakla	Kalk
Alabalık	Balık	Alabalık	Abla

Bu tabloya göre oyunu aşağıdakilerden hangisi kazanmıştır?

A) Yusuf

B) Zeynep

C) Filiz

D) Orhan

CEVAP ANAHTARI

1. (...Y...) 1980 yılında kurulan Karaca Arboretum Türkiye'nin tek özel arboretumudur.
(...D...) Dünyanın farklı ülkelerinden bitki türleri toplanmıştır.
(...Y...) Karaca Arboretum'un ilk hali bir kavaklıktır.
(...Y...) Karaca Arboretum Karaca'nın babası tarafından kurulmuştur.
(...D...) Karaca yurtdışı gezilerinden etkilenerek böyle bir arboretum oluşturmuştur.

2.

Kelimeler	Anlamları
1) nadide	(...3...) Süslemek.
2) kavak	(...4...) Komşu il, ilçe, mahalle, köy ya da kişilerin topraklarını birbirinden ayıran çizgi.
3) bezemek	(...2...) Söğütgillerden, sulak yerlerde yetişen uzun boylu bir ağaç türü.
4) sınıır	(...1...) Az görülür, görülmedik, seyrek görülen.

3.

- Bugünde okula gelmemiş. (...Y...)
- Masada bulunan kalemleri güzelce topladı. (...D...)
- Malatya da büyük bir kaza olmuş. (...Y...)
- Yarın toplantı da bu konuyu konuşuruz. (...Y...)
- Sepet de 30 tane elma kaldı. (...Y...)
- Beşiktaş'da iyi takımlardan biridir. (...Y...)
- Masalarda hikayeler gibi güzel kitaplardır. (...Y...)
- Ayakkabısında küçük bir çamur izi vardı. (...D...)
- Anneside ona güzel hediyeler almıştı. (...Y...)
- Dünkü oyunda onlara muhteşem bir gol atmıştı. (...D...)

4.

- Çocuklar derede her öğleyn yüzerlerdi. (GERÇEK ANLAM)
- Şirketi iflas ettiğinden borç içinde yüzüyordu. (MECAZ ANLAM)
- Kızıyorum, ortak bırak bu ayakları. (MECAZ ANLAM)
- Bugün ayağım çok ağrıyor. (GERÇEK ANLAM)
- Çocuğun ağzında bir şey vardı. (GERÇEK ANLAM)
- Toplantıda kimseye ağız açtırmadı. (MECAZ ANLAM)

5. D 6. B 7. C 8. D 9. A 10. A 11. B 12. C 13. C 14. D

15.

X... art arda	..... artarda	..... egsoz	X... egzoz
X... sürpriz	..... süpriz	X... herkes	..... herkez
X... tıraş	..... traş	X... kılavuz	..... klavuz
..... hoşgeldiniz	X... hoş geldiniz	X... sağ ol	..... sağol
X... yalnız	..... yanlız	X... kavanoz	.... kavonoz

16.

Saklarım gözümde güzelliğini	.... güzelliğini	... a
Her neye bakarsam sen varsın orda	.... orda	... b
Kalbimde gizlerim muhabbetini	.... muhabbetini	... a
Koymam yabancıyı sen varsın orda	.... orda	... b
Aşkımın temeli sen bir alemsin	..... alemsin	... c
Sevgi muhabbetsin dilde kelamsın	..... kelamsın	... c
Merhabasın dosttan gelen selamsın	..... selamsın	... c
Duyarak alırım sen varsın orda	..... orda	... b
Çeşitli çiçekler yeşil yapraklar	.... yapraklar	... d
Renklerin içinde nakşını saklar	.... saklar	... d
Karanlık geceler aydın şafaklar	.... şafaklar	... d
Uyanır cümle alem sen varsın orda	.... orda	... d

17. Gerçek Anlamlı: Yüksek tepelerden kar soğuğu geliyordu.

Mecaz Anlamlı: Onun yüksek egosu hepimizi rahatsız ediyordu. (Öğrencinin verebileceği diğer cevaplar.)

18. B

19. Öğrencilerin bireysel cevapları.

20.

Cümleler	Kullanım amacı
...3... Kaldırımlar, çilekeş yalnızların annesi / Kaldırımlar, içimde yaşamış bir insandır / Kaldırımlar, duyulur, ses kesilince sesi / Kaldırımlar, içimde kıvrılan bir lisandır.	1- Genel ağ adreslerinde kullanılır.
...1... Bugün http://tdk.gov.tr adresinden kavak sözcüğünün anlamını öğrendim.	2- Dil bilgisinde eklerin farklı biçimlerini göstermek için kullanılır.
...4... LGS 07/06/2020 Pazar günü yapılacaktı.	3- Yan yana yazılması gereken durumlarda mısraların arasına konur.
...2... Tükçede -ma/-me ekinin yapım eki olduğunu şimdi öğrendik.	4- Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

21. Öğrencilerin bireysel cevapları.
22. (...D...) Başarı için kişinin kendisine güveni yeterlidir. Bu cümle öznel dir.
(...Y...) İrade dışında kendiliğinden gelişen “büyümek ve yaşlanmak” durum filleridir.
(...D...) Tarihlerin yazımında gün, ay, yıl arasına eğik çizgi (/) veya nokta (.) konulabilir.
(...D...) “Pek çok, pek çoğu” sözcükleri ayrı yazılırken; “birçok, birçoğu” sözcükleri bitişik yazılır.
(...Y...) Deyimler ve atasözleri anonim (söyleyeni bilinmeyen) değildir.
(...Y...) Bir yargının gerçekleşmesinin başka bir yargıya bağlandığı cümlelere “neden-sonuç” cümlesi denir.
23. Sanat, duyguları konuşma dışında başka bir yolla aktarmaktır.
24. Sanatçıların toplum tarafından yeterince ilgi görmediğinden sayıları azdır.
25. Çünkü sanatçı olabilmek için yetenek ve his gerekir.
26. Sanatçılara gereken ilgiyi göstermeliyiz.
- 27 •Sanatçıların Değeri
•Herkes Sanatçı Olabilir Mi?
•Sanat ve Sanatçının Önemi
28. İş filleridir çünkü nesne alabilirler. Yapılan bir işi tarif etmektedirler.
29. 1. İlk olarak sıvı yağı ve biberleri tavaya alın ve biberlerin rengi dönünceye kadar kavurun.
2. Ardından kabukları soyulup küçük küçük doğranmış domatesleri ilave edin.
3. Kısık ocakta tavanın kapağını kapatarak domateslerin iyice pişmesini bekleyin.
4. Domatesler çok sulu değilse, tavaya yapışıyor sa birazcık kaynar su ekleyebilirsiniz. Genellikle bu duruma gerek kalmayacaktır.
5. Domatesler piştikten sonra yumurtaları kırabilirsiniz. Yumurtaları ister ayrı bir kapta çırpıp ekleyin isterseniz de tavaya kırıp tavada karıştırabilirsiniz.
6. Biber,domates ve yumurta karışımının üzerine tuz ve dilediğiniz baharatları ekleyin ve yumurtalar pişene kadar bekleyin.
7. Son olarak kaşar peyniri eklemek istiyorsanız ilave edebilirsiniz. Menemeni sıcak olarak servis yapın.
30. A
31. Fırın kapandığı için simit alamadım. Sebep - sonuç ilişkisi
Parası yetmediğinden elbiseyi alamadı. Sebep - sonuç ilişkisi
Çiçeği kurutmamak için her gün suluyordu. Amaç - sonuç ilişkisi
Maç seyretmek için işten erken çıktı. Amaç - sonuç ilişkisi
Dikkatli bakmadığın için görememişsin. Sebep - sonuç ilişkisi
32. D   33. C   34. D   35. C   36. D   37. C
38. B   39. C   40. B   41. C   42. C   43. D

44.

Yükle:	fiil
Kazan:	fiil
Gezi:	isim
Güzelleş:	fiil
Güz:	isim
Tutumlu:	isim
Eşle:	fiil
Kaygılan:	fiil

45. Öğrencilerin bireysel cevapları.

46.

Temizlendi / temizlenmek	Önemseriz / önemsemek	Geçirmeliymiş / geçirmek
Anlayacak / anlamak	Yüceltelim / yüceltmek	Paslanıyor / paslanmak

47.

- a) Anlamı pekişmek, güçlendirmek; anlatımı daha çekici hale getirmek için kullanılan sözcük gruplarına "ikileme" denir (…D…)
- b) İkilemelerin arasına kısa çizgi ve virgül gibi noktalama işaretleri konur. (…Y…)
- c) İkilemeler farklı şekillerde oluşur. (…D…)
- d) "Bata çıka" ikilemesi yakın anlamlı kelimelerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. (…Y…)
- e) "Doğru dürüst" ikilemesi yakın anlamlı kelimelerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. (…D…)
- f) "Canlı cansız" ikilemesi biri olumlu biri olumsuz kelimelerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. (…D…)

48.

FİİLLER	İŞ FİİLİ	OLUŞ FİİLİ	DURUM FİİLİ
taşımak	X		
uzamak		X	
gülmek			X
içmek	X		
büyüme		X	

49. tanırdı, yazdım, bulabilir miyiz? (3)

50.

DURUM FİİLİ	İŞ FİİLİ	OLUŞ FİİLİ
konuşmak oturmak koşmak	okumak görmek kırmak yazmak	olgunlaşmak bayatlamak yeşermek

51. Öğrencilerin bireysel cevapları.

52. savaş - barış, yergi - övgü, ağır - hafif, taze - bayat

53. eğik çizgi (/)

54. Adnan Menderes Mah. Menekşe Sok. No.: 12 (/) 5 Merkez (/) YALOVA

55. Güney

56. Gelecekte **beni** nelerin beklediğini, Damaidi'nin karşı kıyısında yaşarken **hayatımda** neler olabileceğini hayal edemeyecek kadar **küçüktüm**. Oraya ilk **geldiğim** günler **etrafımdaki** her şey **bana** çok yeni ve ilginç gelmişti. **Benim** için tüm dünya sanki bir sazlıktan ibaretmiş gibiydi. **Boyum**, uzakta olup biteni göremeyecek kadar kısaydı. **Kollarımı** iki yana açıp **babamın beni** kucağına almasını **istedim**.

57. C

58. D

59. D

60. B

61. B

62. B

63. C

64. D

65. "yaşlanmak" fiili durum fiilidir. (...Y...)

"gülmek" fiili durum fiilidir. (...D...)

"okumak" fiili iş fiilidir. (...D...)

"uzamak" fiili oluş fiilidir. (...D...)

"görmek" fiili durum fiilidir. (...Y...)

66. 1.kişili anlatım

67. Şahıs kadrosu: **Küçük istavrit ve olayı yaşayan kişi**

Olay: **Bir balığın suya bırakılması**

Yer: **Deniz kenarı**

Zaman: **Öğleden sonra**

68. C

69. 1 - d, 2 - a, 3 - e, 4 - c, 5 - b

70. Göz açtırmamak: **Ekibindeki kimseye göz açtırmıyordu.**

Göze almak: **Başarılı olmak için çalışmayı seve seve göze aldı.**

Göz aşinalığı: **Buralara gözü bir yerlerden aşınaydı.**

Göz atmak: **Konulara şöyle bir göz attım.**

(Öğrencilerin bireysel cevapları)

71. a) “Evde birkaç kişi var.” cümlesinde altı çizili sözcük isimdir. (...D...)
b) “Yolun sonundaki bina okulumuzdu.” cümlesinde altı çizili sözcük fiildir. (...Y...)
c) “Herkes kitaplarını açsın.” cümlesinde altı çizili sözcük fiildir. (...D...)
d) “Keşke kar yağsa.” cümlesinde altı çizili sözcük isimdir. (...Y...)

72. 3.kişili anlatım

73.

1. Koşa koşa (d)	a) İki de anlamsız kelimeler
2. Kılık kıyafet (e)	b) Yansıma kelimeler
3. İrili ufaklı (f)	c) Biri anlamlı biri anlamsız kelimeler
4. Gürül gürül (b)	d) Aynı anlama gelen kelimeler
5. Kem küm (a)	e) Yakın anlama gelen kelimeler
6. Gider gitmez (g)	f) Zıt anlamlı kelimeler
7. Eski püskü (c)	g) Biri olumlu biri olumsuz kelimeler

74. D

75. D

76. C

77. C

78. B

7. SINIF
1. ÜNİTE
ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ
MATEMATİK

1.BÖLÜM

1.

Elif balon çiftlerini birbirine bağlayan ipler arasındaki işlemleri yapıyor. Aynı işlemleri rakamların yerlerini değiştirerek de yapıyor ve sonucu 2 olan bağlı balon çiftlerinin iplerini keserek uçuruyor.

Elif'in balon çiftlerinden hangilerinin iplerini kesmesi beklenir?

- A) Yalnız I.   B) I ve IV.   C) II ve III.   D) III ve IV.

2.

Her birinin içinde dörder tane top olan kutulardan rastgele birer tane top çekilip üzerindeki sayılar birbirleri ile çarpılıyor.

Yapılan çarpma işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) -4   B) 8   C) 9   D) -9

3.

“Çarkı Çevir” oyununu oynayarak toplama işleminin özelliklerini öğrenmek isteyen Seda’nın başlangıç puanı sıfır ve tur sonuçları aşağıdaki gibidir:

1. Tur	2. Tur	3. Tur
20 puan	30 puan	-20 puan

Başlangıç puanı sıfır olan Seda’nın toplam puanını hesaplamada,

- I. -20 puan, 20 puanın toplama işlemine göre tersidir.
- II. Başlangıç puanı toplama işleminin yutan elemanıdır.
- III. 1. tur ve 2. tur puanlarını toplarken $20 + 30$ yerine, $30 + 20$ şeklinde hesaplırsa toplama işleminin değişme özelliğini kullanmış olacaktır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız III.   C) I ve II.   D) I ve III.

4.

Yazar kasada 5 tuşunun çalışmadığını bilen kasiyer 25₺’lik alışveriş yapıp 100₺ ödeyen müşteriye para üstünü vermek istiyor.

- I. $100 - 100 \div (-4)^2$
- II. $(100 - 100) \div (2^2)$
- III. $10^2 - 10^2 \div 2^2$

işlemlerinden hangilerini uygularsa vereceği para üstünü doğru bulmuş olur?

- A) I ve III.   B) Yalnız III.   C) Yalnız II.   D) Yalnız I.

5.

Meltem 200 sayısına 10 tane -9 ekleyerek sayısını,

Esin 200 sayısından 5 tane -10 çıkararak sayısını buluyor.

Buna göre ve sayıları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

-
- A) 110   150
- B) 110   250
- C) 290   150
- D) 290   250

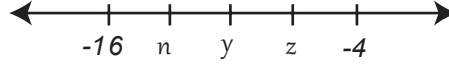
6. Efe elindeki iğne ile şekilde verilen balonlardan değeri negatif olanları patlatıyor.

Efe'nin patlatmadığı kaç balon kalır?

- A) 4   B) 5   C) 6   D) 7

7.

Yukarıda verilen sayı doğrusu eşit aralıklı olduğuna göre,

$\frac{n+y}{z} =$ işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisine eşittir?

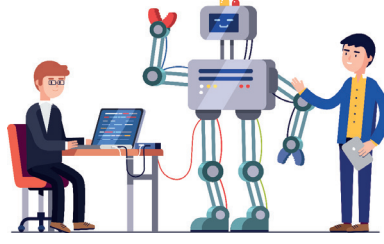
- A) $\frac{23}{7}$ B) $\frac{24}{7}$ C) $\frac{25}{7}$ D) $-\frac{23}{7}$

8.

Yücel'in kumbarasında 10 lirası vardır. Kumbaraya her gün 2₺ atıp, iki günde bir 1₺ aldığına göre kaç gün sonra kumbarasında ilk defa 31₺ olur?

- A) 7   B) 10   C) 14   D) 28

9.

Bir robotik kodlama programına verilen talimatlar doğrultusunda yazılan tam sayılara sırasıyla aşağıdaki işlemler yaptırılmak isteniyor.

- I. Sayının toplamaya göre tersi alınır.
- II. -5 ile çarpılır.
- III. Sayının ilk halinin 2 katı ile toplanır.
- IV. Sonuç 49 çıkar.

Yukarıda verilen işlemlere göre kodlamaya yazılan sayı kaçtır?

- A) 5   B) 6   C) 7   D) 8

10.

- I. $36 - (-12 + 4) + 5 = 49$
- II. $43 - (-3) + 7 = 47$
- III. $68 - 12 + (-15) = 41$
- IV. $(-33) - (5) - (-38) = -76$

Verilen işlemlerin hangilerinde sonuç yanlış bulunmuştur?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız III.   C) I ve III.   D) II ve IV.

11.

Fatih Öğretmen $\odot$ işlemini şu şekilde tanımlamaktadır:

$$a \odot b = -\frac{a \cdot b}{2}$$

Örneğin;

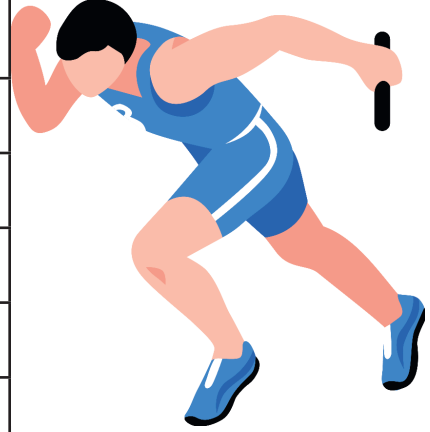
$$5 \odot 4 = -\frac{5 \cdot 4}{2} = -10$$

$12 \odot f = 24$ olduğuna göre f kaçtır?

- A) -4   B) -2   C) 2   D) 4

12.

Günler	Alınan Kalori (kcal)	Harcanan Kalori (kcal)
1. gün	5600 kcal	5200 kcal
2. gün	6800 kcal	6840 kcal
3. gün	6150 kcal	3900 kcal
4. gün	3500 kcal	4200 kcal
5. gün	4300 kcal	3900 kcal

Bir atletin 5 günde aldığı ve harcadığı kalori miktarı yukarıdaki tabloda verilmiştir.

5 günün sonunda atletin aldığı kalori miktarı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) 2310kcal artar   B) 2310kcal azalır   C) 2020kcal azalır   D) 2020kcal artar

13.

Manav Selim, tanesi 4₺'dan 100 tane ananas almış ve bunlardan 8'ini müşterilerine hediye olarak vermiştir.

Kalan ananasları 6₺'den sattığına göre toplam kaç ₺ kâr etmiştir?

- A) 132   B) 142   C) 152   D) 162

14.

“Çarkı Çevir” yarışmasında puanlama şu şekildedir:

Çark çevrildiğinde oyuncu üslü ifadelerden değeri,

- Pozitif tam sayı gelirse o sayının 2 katı puan almakta,
- Negatif tam sayı gelirse hiç puan alamamaktadır.

Yarışmacı çarkı sadece bir kere çevirdiğinde aşağıdaki puanlardan hangisini alamaz?

- A) 8   B) 12   C) 16   D) 18

15.

Ayşe kendi doğum tarihini başlangıç kabul eden bir takvim oluşturuyor. Kendinden önce doğan kişileri negatif, sonra doğan kişileri pozitif sayılarla gösteriyor.

Örneğin: Ayşe'den 5 yıl önce doğan biri -5, 5 yıl sonra doğan biri +5 yaşında oluyor.

Ayşe, oluşturduğu takvime aile bireylerini yerleştiriyor.

İsim	Yaş
Ayşe	13
Ahmet	9
Baba	41
Anne	40

Buna göre her bireyin gösterdiği yerlerdeki tam sayıların toplamı kaçtır?

- A) -51   B) -67   C) -69   D) -77

16.

Derin kuyu sondaj makinesi 1 metrede;

- I. Toprak kazarken 5 litre,
II. Killi toprak kazarken 8 litre,
III. Kayaç kazarken 11 litre mazot harcamaktadır.

Açılan kuyununun 35 metresi toprak, 80 metresi killi toprak, geri kalan kısım ise kayaç bölgedir.

İş sonunda makine 1200 litre mazot kullandığına göre kayaç bölge kaç metredir?

- A) 30   B) 35   C) 40   D) 45

17.

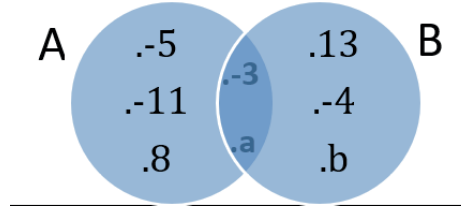

Sümsük kuşu bir su kuşu türüdür. Bu kuşlar olağanüstü dalgıçlardır. Yüksek hızda okyanusa dalıp gözlerine kestirdikleri balıkları avlayarak beslenirler. 30m yükseklikten okyanusa dalan sümsük kuşu, denizin 3m altındaki balık sürüsüne dalıp avını yakalıyor ve tekrar yükselerek denizin yüzeyinden 25m yükseklikteki yavrusuna avını veriyor.

Sümsük kuşunun bu süreçte aldığı yol kaç metredir?

- A) 36   B) 55   C) 61   D) 70

18.

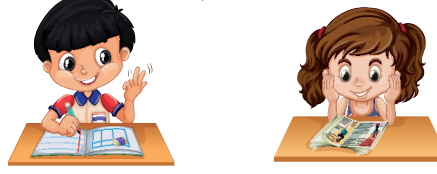
Ahmet ve Beril bir kağıda mutlak değeri 18'den küçük olan beşer tam sayı yazıyor. Fatih ise Ahmet'in yazdığı sayıların oluşturduğu kümeye A, Beril'in yazdığı sayıların oluşturduğu kümeye B diyerek yukarıdaki gibi şema ile gösteriyor. Ahmet ve Beril'in yazdıkları tam sayıların toplamlarının eşit olduğu ve yazılan negatif tam sayıların adetinin pozitif tam sayılardan iki fazla olduğu biliniyor.

Buna göre a ile b tam sayılarının çarpımı en az kaç olabilir?

- A) -17   B) -51   C) -289   D) -341

19.

Ayşe, aklımdan bir tam sayı tuttum. Tuttuğum sayının 3 katı -24'ten küçük, 4 katı -52'den büyüktür.

Ahmet'in tuttuğu tam sayının en büyük değerinden en küçük değeri çıkarılırsa sonuç ne olur?

- A) 3   B) 4   C) 5   D) 6

20.

Yoğurdun en ideal mayalanma sıcaklığı 45°C'dir.

Sıcaklığı saatte 5°C arttıran bir yoğurt makinesi -10°C sıcaklıktaki anne sütünü kaç saatte mayalanma sıcaklığına ulaştırır?

- A) 7   B) 9   C) 11   D) 13

21.

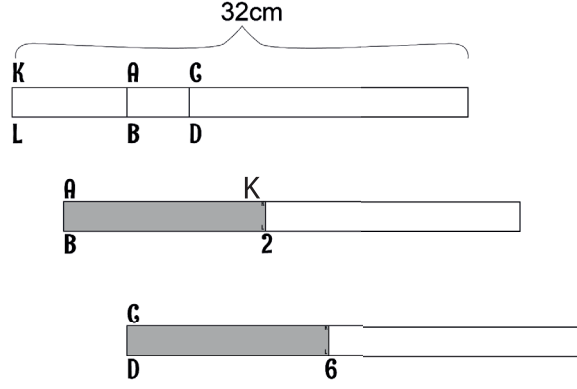
P	İl Adı	P	İl Adı	P	İl Adı	P	İl Adı	P	İl Adı	P	İl Adı
1	Adana	15	Burdur	29	Gümüşhane	43	Kütahya	57	Sinop	71	Kırıkkale
2	Adıyaman	16	Bursa	30	Hakkari	44	Malatya	58	Sivas	72	Batman
3	Afyonkarahisar	17	Çanakkale	31	Hatay	45	Manisa	59	Tekirdağ	73	Şırnak
4	Ağrı	18	Çankırı	32	Isparta	46	Kahramanmaraş	60	Tokat	74	Bartın
5	Amasya	19	Çorum	33	Mersin	47	Mardin	61	Trabzon	75	Ardahan
6	Ankara	20	Denizli	34	İstanbul	48	Muğla	62	Tunceli	76	Iğdır
7	Antalya	21	Diyarbakır	35	İzmir	49	Muş	63	Şanlıurfa	77	Yalova
8	Artvin	22	Edirne	36	Kars	50	Nevşehir	64	Uşak	78	Karabük
9	Aydın	23	Elazığ	37	Kastamonu	51	Niğde	65	Van	79	Kilis
10	Balıkesir	24	Erzincan	38	Kayseri	52	Ordu	66	Yozgat	80	Osmaniye
11	Bilecik	25	Erzurum	39	Kırklareli	53	Rize	67	Zonguldak	81	Düzce
12	Bingöl	26	Eskişehir	40	Kırşehir	54	Sakarya	68	Aksaray		
13	Bitlis	27	Gaziantep	41	Kocaeli	55	Samsun	69	Bayburt		
14	Bolu	28	Giresun	42	Konya	56	Siirt	70	Karaman		

Yukarıda 81 ilimizin plaka numaraları gösterilmiştir. Ayşe şehirlerimizi plaka numarasına göre sıralıyor. Tam ortada kalan şehri başlangıç (sıfır) kabul ederek bir sayı doğrusu oluşturuyor. Örneğin; A şehri tam ortada ise plaka sırasına göre sonraki şehir +1, önceki şehir -1 oluyor.

Bu sayı doğrusunda Ankara iline karşılık gelen tam sayıdan Aksaray iline karşılık gelen tam sayı çıkarılırsa sonuç kaç olur?

- A) -62   B) -8   C) 56   D) 74

22.

Ahmet, 32 cm uzunluğundaki bir kartonun ortasını 0 (sıfır) kabul ediyor ve birer cm aralıklarla bir sayı doğrusu oluşturuyor. Oluşturduğu bu sayı doğrusunda AB ve CD doğru parçalarını çiziyor. Kartonun AB doğru parçasından ikiye katlıyor ve kartonun KL ucu 2 noktasına denk geliyor. Daha sonra açıp CD doğru parçasından katladığında KL ucunun 6 noktasına denk geldiğini görüyor.

Buna göre A - C işleminin sonucu kaçtır?

- A) 2   B) 4   C) -2   D) -4

23.

Yukarıdaki oyun arka yüzü aynı eş kartların kullanıldığı bir sayı oyunudur. Oyun iki kişi ile oynanıyor ve kuralları aşağıdaki gibidir.

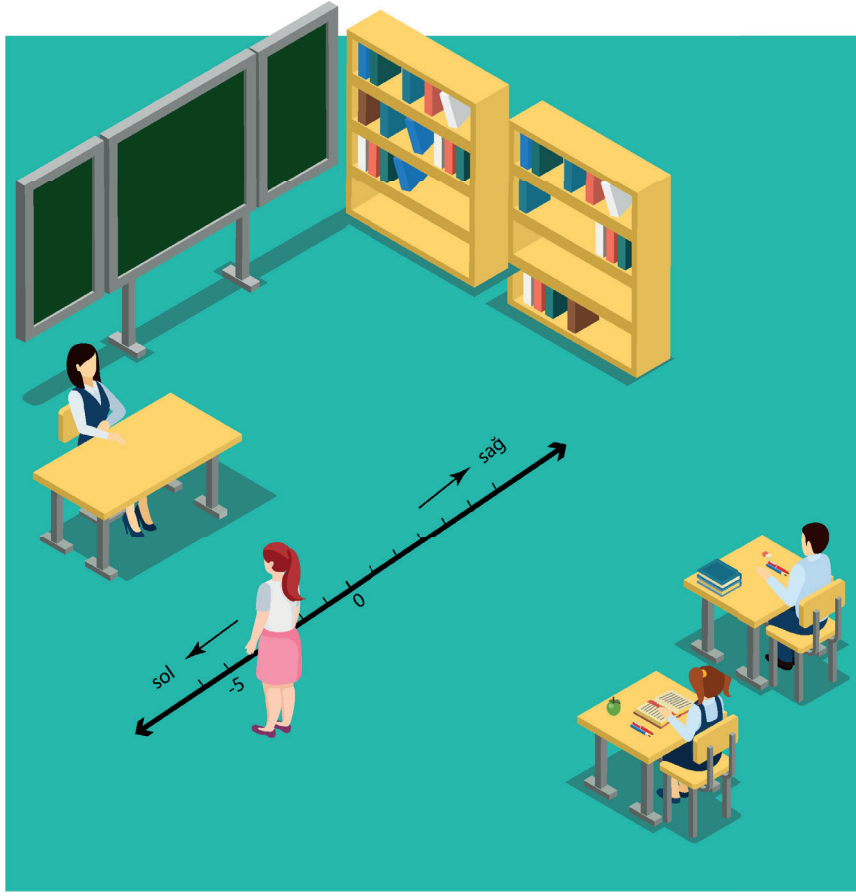
- Kartlar sadece bir kere kullanılabilir.
- Yerden üç kart alınır.
- Negatif sayı olanlar ile pozitif sayı olanlar kendi aralarında çarpılır.
- Çarpım sonuçları toplanır. Sonucu büyük olan oyunu kazanır.
- Eşitlik durumunda negatif sayıların fazla olduğu kişi oyunu kazanır.

Ahmet ile Ayşe yukarıda açıklanan oyunu oynuyorlar. Seçilen kartlar neticesinde puanlarda eşitlik oluyor ve Ayşe 18 puan ile oyunu kazanıyor.

Buna göre Ayşe'nin aldığı kartlardaki sayıların toplamı en çok kaçtır?

- A) 10   B) 7   C) 2   D) 0

24.

Ayşe Öğretmen sınıfın zeminine eşit aralıklı bir sayı doğrusu çiziyor. -5 noktasında duran öğrenciden önce 10 birim sağa daha sonra da 6 birim sola gitmesini istiyor.

Öğrencinin geldiği nokta ile 0 noktası arasındaki uzaklık kaç birimdir?

- A) -1   B) 0   C) 1   D) 2

25.

Mert ve Prof. Dr. Engin Deniz -10'dan 10'a kadar biri pozitif diğeri negatif ikişer tam sayı seçiyorlar. Seçtikleri sayılar hakkında aşağıdaki bilgileri veriyorlar.

Seçtiğim sayılara eşit uzaklıkta negatif bir tamsayı vardır.

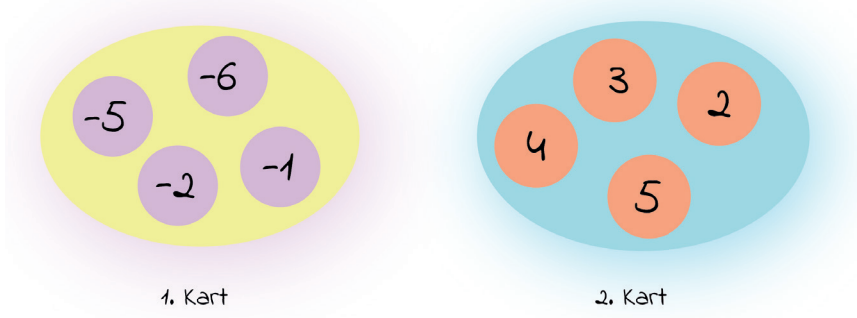
Seçtiğim sayılara eşit uzaklıkta bir doğal sayı vardır.

Profesörün ve Mert'in seçtikleri sayılar birbirlerinden farklı olduğuna göre bu sayıların toplamı en az kaç olabilir?

- A) -10   B) -8   C) -4   D) -2

26.

Ahmet yukarıdaki kartların her ikisinden de birbirinden farklı ikişer sayı seçiyor. Seçtiği bu sayılardan 1. karttan olanlarını taban, 2. karttan olanlarını kuvvet kabul ederek iki tane üslü sayı yazıyor.

Üslü fadelerden birinin değeri oluşabilecek en büyük negatif tam sayı, diğeri oluşabilecek en büyük pozitif tam sayı olduğuna göre seçilen sayıların toplamı en çok kaçtır?

- A) 0   B) 2   C) 3   D) 4

27.

$[(-3) + (+3) \cdot (-5)] : (-6)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 2   B) 0   C) -2   D) -3

28.

Lig şampiyonu olan Şahin Spor ile ligi son sırada kapatan Doğan Spor'un sezon sonu istatistikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Takım	Galibiyet	Mağlubiyet	Berberlik	Attığı Gol	Yediği Gol
Şahin Spor	5	1	2	18	10
Doğan Spor	3	1	4	11	1

Ahmet kendi puanlama anahtarına göre takımların puanını hesaplıyor.

Galibiyet	Mağlubiyet	Berberlik	Attığı Gol	Yediği Gol
+3 puan	-2 puan	-1 puan	+1 puan	-1 puan

Puanlama anahtarına göre her galibiyet için 3, her atılan gol için 1 puan takımların puanına eklenirken, her mağlubiyette 2, beraberlikte 1, ve yenen her gol için 1 puan takımların puanından silinecektir.

Ahmet'in puanlama sistemine göre bu iki takımın puanları toplamı kaçtır?

- A) 22   B) 26   C) 32   D) 36

29.

40 soruluk bir sınavda puanlama aşağıdaki gibidir:

Doğru	25 puan
Yanlış	-10 puan
Boş	-5 puan

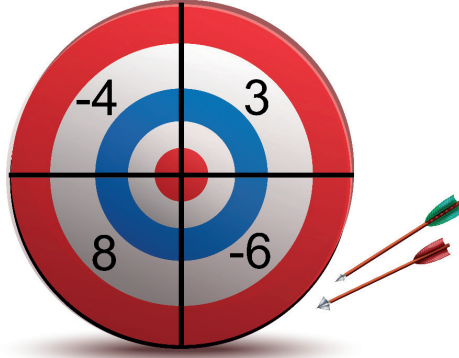
Ahmet ve Ayşe'nin girdikleri bu sınava ilişkin şunlar bilinmektedir;

- Ahmet 17 soruyu doğru cevaplamıştır.
- Ayşe 14 soruyu doğru cevaplamıştır.
- Ayşe en az bir soruyu yanlış cevaplamıştır.

Ayşe, Ahmet'ten daha fazla puan aldığına göre ikisi toplam en az kaç soruyu yanlış yapmışlardır?

- A) 19   B) 20   C) 21   D) 23

30.

Yukarıdaki hedef tahtasına yeşil ve kırmızı renkli iki farklı dart oku ile atış yapılıyor. Kırmızı renkli dart oku -7, yeşil renkli dart oku +7 değerindedir. Dart oku isabet ettiği bölgede yazan sayı ile çarpılarak puan oluşuyor. Daha sonra puanlar toplanarak oyuncunun puanı hesaplanıyor. Ahmet ve Ayşe kırmızı ve yeşil renkli dart okları ile birer kez atış yapıyorlar.

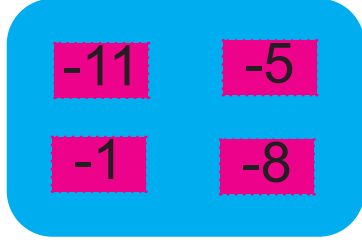
Yapılan atışlar sonucunda;

- Ayşe kırmızı renkli dart oku ile 3 puanlık bölgeyi vuruyor.
- Ahmet yeşil renkli dart oku ile -6 puanlık bölgeyi vuruyor.
- Her ikiside daha önce isabet edilen bölgeleri bir daha vuramıyorlar.

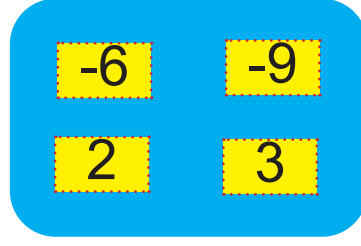
Bu atışlar sonucunda oyunu Ayşe kazandığına göre her ikisinin de almış oldukları puanların toplamı en çok kaç olabilir?

- A) -63   B) -47   C) 21   D) 25

31.

1. Kart

2. Kart

Ahmet, yukarıdaki kartlarda yazan sayılardan ikişer tane seçerek çıkarıyor. Kartlarda kalan sayılarla, 1. karttan olan sayıyı eksilen, 2. karttan olan sayıyı çıkan kabul ederek iki çıkarma işlemi yapıyor.

- İlk yaptığı işlemin cevabı -11,
- İkinci yaptığı işlemin cevabı -2 oluyor.

Buna göre Ahmet'in seçtiği sayıların toplamı kaçtır?

- A) -26   B) -16   C) -14   D) -10

32.

Oksijenin kaynama noktası -182°C , naftalinin kaynama noktası ise 218°C dir.

Oksijen ve naftalinin kaynama noktalarının ortalaması kaç $^{\circ}\text{C}$ 'dir?

- A) 18°C B) -18°C C) 200°C D) -200°C

33.

Birden fazla işlemin olduğu sorularda;

1. Önce üslü sayılar,
2. Sonra parantezli işlemler,
3. Daha sonra çarpma veya bölme işlemleri,
4. Son olarak da toplama veya çıkarma işlemleri yapılır.

$$(+48):(-8)-(-7).(-2)$$

Ayşe yukarıda verilen işlemi yaparken işlem önceliğine uymuyor ve soldan başlayıp sırayla işlemlerini yapıp yanlış cevap buluyor. Ahmet ise aynı işlemi işlem önceliğine uyararak çözüp doğru cevabı buluyor.

Ahmet ile Ayşe'nin bulmuş oldukları cevapların çarpımı kaçtır?

- A) -40   B) 40   C) 20   D) -20

34.

Tersten okunuğu kendisine eğit olan sayılara **PALİNDROM SAYILAR** denir.

13A1 4 Basamaklı sayısını ve

1B541 5 Basamaklı sayısını

palindrom yapan A ve B değerleri için B^A (B ÜSSÜ A) kaçtır?

- A) 21 B) 64 C) 125 D) 243

35.

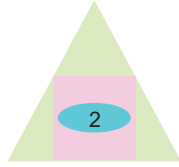
Mete'nin programladığı matematik oyununda Őekiller, iğlerine yazılan sayılarla;

 a = a'nın toplama iğlemine göre tersini bul

 b = b'nin mutlak değerini bul

 c = c'nin karesini al

iğlemlerini yaptığına göre,

iğlemi Mete'nin oyununda hangi sonucu verir?

- A) -2 B) 2 C) 4 D) -4

36.

Rakamları birbirinden farklı en küçük iki basamaklı tam sayı ile rakamları birbirinden farklı iki basamaklı en küçük pozitif tam sayının ęarpımı kaçtır?

- A) -980 B) 980 C) 110 D) -110

37.

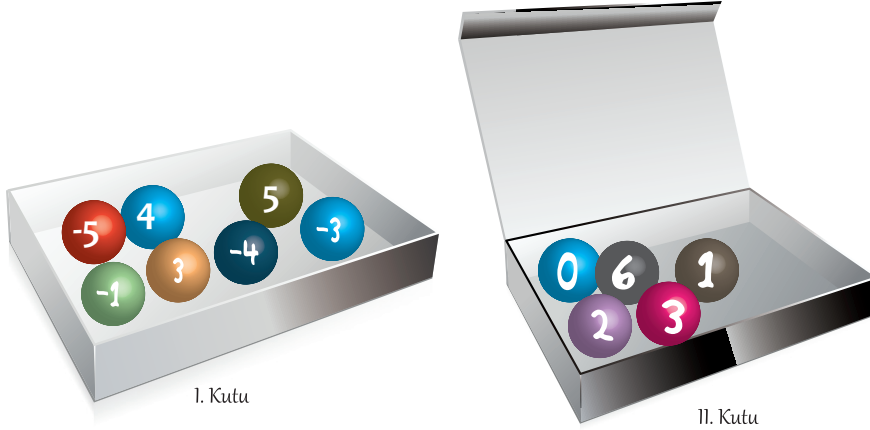
Beste ve Elif üzerlerinde -5 ten +5 e kadar olan (-5 ve +5 dahil) tam sayıların yazılı olduğu levhada dart oynuyorlar. Oyuna ilk başlayan Beste, çarpımları en küçük olan iki tam sayıyı, Elif ise geriye kalan sayılardan toplamları en büyük birbirinden farklı iki tam sayıyı isabet ettiriyor.

Her ikisinin de farklı sayılara isabet eden atışlar yaptığı bilindiğine göre, ikisinin isabet ettirdikleri dört tam sayının toplamları kaçtır?

- A) 7   B) -7   C) 8   D) -8

38.

Kutuların ilk hali aşağıdaki gibidir. Başlangıçta birinci kutuda yedi, ikinci kutuda beş top vardır.

Ayla Öğretmen öğrencilerinden, birinci kutudaki küpleri en büyük değere sahip toplardan üçünü büyükten küçüğe doğru sırasıyla ikinci kutuya atmalarını istiyor.

Üçüncü top da seçilip kutuya atıldıktan sonra ikinci kutuda bulunan sekiz topun üzerinde yazan değerlerin ortalaması kaç olur?

- A) 6   B) 3   C) -4   D) -5

39.

2022 yılında yollarda olacak yerli elektrikli otomobilimizin deposu 30 dakikada doluyor. Batarya tamamen dolu iken 500 km yol gidebiliyor. Aracın bataryasının dolm maliyeti 60₺'dir.

Bu araç ile 2500 km yol gitmek isteyen bir sürücünün batarya dolm masrafı kaç ₺ olur?

- A) 300   B) 400   C) 500   D) 600

40.

1. Tablo

-5	-4	3
1	4	-11
A	B	2

+

2. Tablo

-3	C	D
2	15	1
-5	-1	6

x

Yukarıda verilen 1. tabloda soldan sağa ve yukarıdan aşağıya sıralanan her üç sayının toplamları; 2. tabloda ise soldan sağa ve yukarıdan aşağıya her üç sayının çarpımları eşittir.

Buna göre; $A.C + B.D$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 2   B) -2   C) -26   D) -36

41.

Ülkemizdeki volkanik dağlardan biri Aksaray il sınırları içerisinde bulunan Hasan Dağı'dır. Deniz seviyesinden yaklaşık 3200 m yüksek tepesi ile zirve tutkunlarının ilgisini çekmektedir. Yükseklerle çıkıldıkça her 200 m'de sıcaklık 1°C azalmaktadır.

Deniz seviyesinde sıcaklığın 2°C olduğu bir gün zirveye tırmanmış bir dağcının ölçeceği sıcaklık kaç $^{\circ}\text{C}$ olur?

- A) -16   B) -14   C) 0   D) 2

42.

Aksaray Güzelyurt ilçesine bağlı Ihlara kasabasına ait bir haftalık hava tahmini sıcaklık değerleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Güzelyurt / Ihlara						
						
24 Ocak	25 Ocak	26 Ocak	27 Ocak	28 Ocak	29 Ocak	30 Ocak
-5°	1°	4°	6°	3°	3°	2°

Buna göre tabloda yer alan haftanın sıcaklık değerlerinin ortalaması kaç $^{\circ}\text{C}$ olur?

- A) 0   B) 1   C) 2   D) 3

43.

a ve b bir basamaklı pozitif tam sayı olmak üzere,
 $a^b=64$ 'tür.

Buna göre $a + b$ en az kaçtır?

- A) 7   B) 8   C) 9   D) 10

44.

Bir marketten alışveriş yapan Bahadır atıştırılmalık olarak çiğ köfte almak istemiştir. Merak edip 500g ağırlığındaki çiğ köftelyi tarttığında ambalajıyla (poşetiyle) birlikte 525g olduğunu görmüştür.

Buna göre 4 tane 500 gramlık çiğ köfte alan bir kişinin aldığı ürün (ambalajlı) toplam kaç gram olur?

- A) 525   B) 1025   C) 2100   D) 3075

45.

Bir toptancı geldiği bakkala 4 koli top bırakmıştır. Bir kolide 40 adet top vardır. Bir topun geliş fiyatı 2,5₺ ve satış fiyatı 4₺'dir.

Bakkal Nusret Efendi aldığı topların tamamını satarsa elde edeceği kâr kaç ₺ (TL) olur?

- A) 240   B) 260   C) 300   D) 360

46.

Bir inşaat firması 4 farklı ilçenin, 4 farklı bölgesinde 4'er bloklu bir apartman inşa etmek istiyor. Bu apartmanlarda zemin dahil 4 kat ve her katta 4 daire, her dairede de 4 pencere olacaktır.

Bu projedeki toplam pencere sayısının üslü sayı olarak ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 4^3 B) 4^5 C) 4^6 D) 4^7

47.

Bir kuaför 4000₺'ye aldığı saç şekillendirme setini 6 taksitle ödeyecektir.

Kuaför 760₺ peşinat ödediğine göre aylık taksitleri kaç ₺ olacaktır?

- A) 480   B) 500   C) 520   D) 540

48.

Ömer Öğretmen yukarıda bir kısmı görünen kelime işlemci programında yarınki ders için hazırlık yapmaktadır. Belgedeki bir sözcük ortalama 4 harften oluşmaktadır.

Bu bilgisayara bağlı yazıcı her harf için 1mg toner harcadığına göre, bu belgeyi yazdıran Ömer Öğretmen kaç mg toner harcamış olur?

- A) 62000   B) 62400   C) 62800   D) 62900

49.

Ahmet, baldaki indirimden yararlanarak 6 tane yarım kiloluk, 3 tane de 1 kilogramlık bal almıştır. Satıcı, kargo ücretini kargo firması ile yapmış olduğu anlaşmaya göre %50 indirimli olarak ödeyecektir. Taşıma ücreti yarım kiloluk kargolar için 7₺, 1 kilogramlık ürünler için 10₺'dir.

Satıcının kargo firmasına yapacağı ödeme kaç ₺ dir?

- A) 21   B) 36   C) 42   D) 72

50.

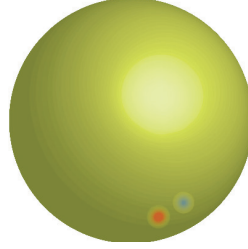

Ayşe'nin kardeşi Berre, doğru çalışan bir hesap makinesi ile oynamakta ve sürekli aynı sayıyı tuşlamaktadır. Sayıyı her tuşlamasından sonra x (çarpım) tuşuna ve en sonunda = (eşittir) tuşuna basıyor.

Bebek Berre'nin bulduğu sonuç aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 513   B) 600   C) 652   D) 1024

51.

Zıplayan ışıklı bir topun içinde mavi ve kırmızı renkte yanıp sönen ışıklar vardır. Top yere her vurulduğunda kırmızı ışık 7 saniye, mavi ışık 5 saniye arka arkaya yanıp sönmektedir. Bu top 12 saniye aralıklarla 108 defa yere vurulduğunda ışıklar yanıp söndükten sonra pili bitmiştir.

Pil bitmeden önce kırmızı ışık mavi ışıktan kaç saniye fazla yanmıştır?

- A) 108   B) 208   C) 216   D) 316

52.

$$|(\text{EN BÜYÜK NEGATİF TAM SAYI})^{\text{EN KÜÇÜK POZİTİF TAM SAYI}} = ?$$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) 1   B) -1   C) -10   D) 10

53.

Bir akaryakıt istasyonu her çarşamba kampanya düzenleyerek akaryakıtın litre fiyatını 3,81 ₺'den 3,41 ₺'ye indirmektedir.

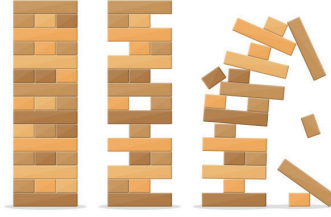

Bu istasyondan her çarşamba günleri 22 litre akaryakıt alan Hamza Bey bir yılda ortalama kaç kuruş indirimden yararlanmıştır? (1 yıl = 52 hafta)

- A) 45770   B) 45760   C) 45750   D) 45740

54.

Jenga oyunu bir denge oyunu olup her oyuncu sırasıyla bir blok çeker, denge bozulup tahtalar devrilince oyun biter.

Jenga oyununun ilk halinde her sırada 3 blok tahta ve üst üste 8 sıra vardır.

Her tahta bloğun ağırlığı 15g olduğuna göre bu oyundaki tahta blokların tamamının ağırlığı kaç gramdır?

- A) 300   B) 320   C) 340   D) 360

55.

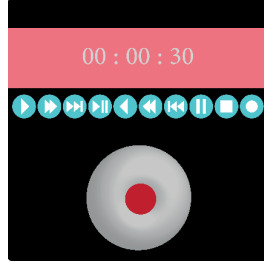
Televizyon, monitör ekranları ve araba tekerlerinin ebatları hakkında konuşurken inç ölçü birimini kullanırız. 1 inç yaklaşık 2,5 cm'dir. Örneğin: 6 inç = 6 x 2,5 = 15 cm

Ahmet Bey'in arabasının tekeri patlamış ve telefonda lastik servisi ile konuşurken tekerin çap ölçüsünü belirtmek için 18 inç demektedir.

Ahmet Bey'in aracının teker çapı yaklaşık kaç santimetredir?

- A) 45   B) 40   C) 35   D) 30

56.

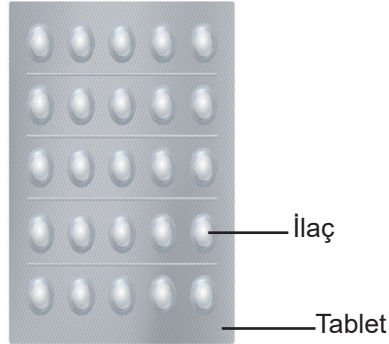

Asude telefonu ile ses kaydı yaparken kaydı bu saniyede durduruyor. Bu saniyeye yapılan kayıt, telefon hafızasında 367 kilobaytlık bir alan kaplamaktadır.

Asude kayıt yapmaya devam ederse 5 dakikalık kayıt için kaç kilobaytlık hafıza alanına ihtiyaç duyar?

- A) 3650   B) 3660   C) 3670   D) 3680

57.

Bir ilaç firmasının ürettiği her ilaç kutusunda yukarıdaki tablettten 2 adet, her tablette de 25 adet ilaç bulunmaktadır. İlaç kutuları ecza depolarına gönderilmeden önce 5'erli olarak paketlenip kolilenmekte ve her kolide 25 paket bulunmaktadır. Ecza deposunda çalışan Selim Bey kolileri teslim almadan önce sayım yapacak daha sonra gerekli kağıtları imzalayacaktır.

Selim Bey bir kolide toplam kaç adet ilaç saymış olur?

- A) 4.5^8 B) 4.5^5 C) 2.5^8 D) 2.5^5

58.

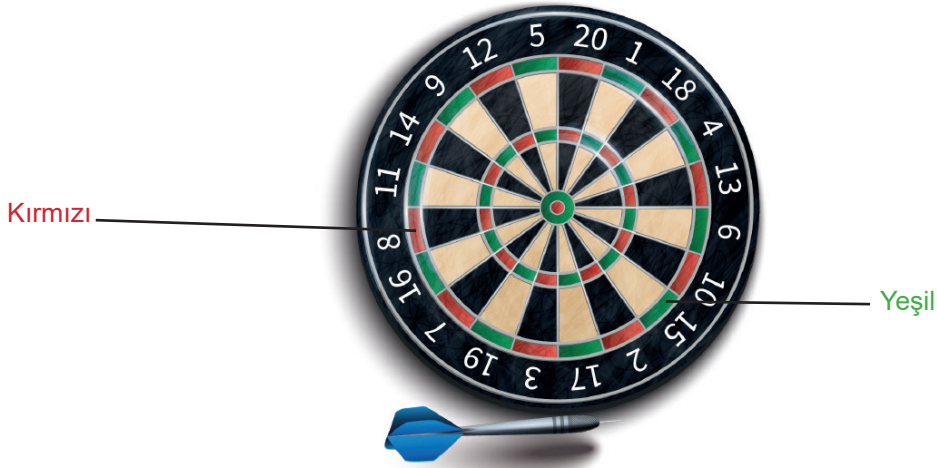

Bir kum saatinde kumun tamamının aşağıdaki bölmeye akması 20 dakika sürmektedir. Fatma bu kum saatini her ders etüdünde ilki etüd başlangıcında olacak şekilde iki defa çevirmektedir (başlangıçta alt bölmede kum yoktur kum iki kere aşağı akmış oluyor).

Fatma, haftanın her günü 3 ders etüdü yaptığına göre bir haftada en az kaç saat ders çalışmaktadır?

- A) 12   B) 14   C) 16   D) 18

59.

Esma, Zeynep, Yasemin ve Emine'nin oynadıkları dartin kuralı şu şekildedir:

- Vurulan bölgedeki renk kırmızı ise (+), yeşil ise (-) puan olacaktır. Örneğin; 8'in olduğu bölge vurulduğunda kırmızı renkte olduğu için +8 puan, 15'in olduğu bölge vurulduğunda yeşil renkte olduğu için -15 puan alacaktır,
- En fazla puanı toplayan oyunu kazanacaktır.

Aşağıda yer alan Esma, Zeynep, Yasemin ve Emine'nin yapmış olduğu atışlara göre oyunu hangisi kazanır?

- A) Esma : 7, 4, 10, 3   B) Emine : 16, 19, 11, 5
C) Zeynep : 11, 9, 19, 6   D) Yasemin : 17, 20, 2, 5

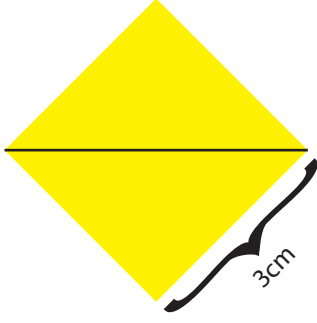
60.

İlkbaharda Melek, çiçek toprağı, saksılar ve çiçek fideleri almıştır. 1 tanesi 100 gram gelen çiçek fidelerini, her birinin ağırlığı 200 gram olan 10 saksıya ekmek için 5 kg toprağı eşit olarak saksılara paylaşmıştır.

Melek her saksıya bir fide diktiğine göre her bir fidenin saksı e toprağıyla birlikte ağırlığı kaç gramdır?

- A) 800   B) 900   C) 1000   D) 1100

61.

Yukarıdaki kare kağıt belirli katlamalar yapıldıktan sonra birleştirilip yandaki origami kuğu elde diliyor. Bu karelerin her birinin kenar uzunluğu 3 cm'dir.

Bu kuğunun yapılabilmesi için 400 adet kare kağıda ihtiyaç olduğuna göre kullanılan kare kağıtların toplam uzunluğu kaç santimetredir?

A) 4600

B) 4800

C) 5000

D) 5200

62.

Bir mağaza yılın ilk dört ayı her ay 2000₺ kâr, ikinci dört ayı her ay 1500₺ zarar, son dört ay toplam 5000₺ kâr etmektedir.

Bu mağazanın yıl sonunda kâr zarar durumu aşağıdakilerden hangisidir?

A) 11000₺ zarar

B) 11000₺ kâr

C) 7000₺ zarar

D) 7000₺ kâr

63.

Sınıf	Sınıf Mevcudu	Gelmeyen Öğrenci
5/A	18	2
5/B	21	1
6/A	28	3
6/B	18	2
7/A	17	3
7/B	15	4
8/A	29	3
8/B	22	2

Fidan dikim günü okula gelen/gelmeyen öğrenci durumları

Hamza'nın okulunda "BİR İNSAN, BİR FİDAN" kampanyası kapsamında fidanlar dikilmiştir. Fidanların dikileceği gün okula gelen öğrenciler adına birer fidan dikilmiştir. Fidan dikim günü sınıf mevcutları ile ilgili bilgiler tabloda yer aldığı gibidir.

Bir fidanın maliyet 2₺ olduğuna göre Hamza'nın okulu için yapılmış fidan ödemesi kaç ₺'dir?

A) 290

B) 292

C) 294

D) 296

64.

Yukarıdaki şeker makinesinin içinde üzerlerinde -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3 tam sayılarının yazılı olduğu 7 adet şeker vardır. Makine kırmızı tuşa basıldığında negatif tam sayılı şeker, mavi tuşa basıldığında sadece pozitif tam sayılı şeker vermektedir. Yusuf 2 kez mavi, 2 kez de kırmızı tuşa basıyor.

Makineden çıkan şekerlerin üzerinde yazan tam sayılar çarpıldığında ulaşılan en küçük sayı kaç olur?

- A) 0   B) 2   C) 4   D) 6

65.

Kerem Öğretmen pozitif sonucu olan tişörtü giymek isterse hangi renk tişörtü tercih etmelidir?

- A) Sarı   B) Kırmızı   C) Siyah   D) Mavi

66.

(-2) ile (+9) arasındaki asal olan tam sayıların toplamı A; asal olmayanların toplamı ise B'dir.

Buna göre (A - B)^B değeri kaçtır?

- A) 1   B) -1   C) 17   D) 18

67.

-9'dan +9'a kadar olan tam sayılar özdeş topların üzerine yazılarak içi görünmeyen bir torbanın içerisine atılıyor. Oyunun kurallarına göre:

- Çekilen top tekrar torbanın içine atılmayacak.
- Her oyuncunun toplam 3 top çekme hakkı olacak.
- Çekilen topların üzerindeki tamsayılar çarpılacak ve en küçük çarpım sonucunu elde eden oyunu kazanacak.

Mehmet sırasıyla -9, -7, -6 toplarını çektiğine göre Ali'nin oyunu kazanması için çekmesi gereken topların üzerinde yazılı tam sayıların toplamı aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) 7   B) 8   C) 9   D) 10

68.

Mikrobiyoloji uzmanları laboratuvarında bir hastalık üzerine çalışırken bakterilerden birinin sayısının 5 saatte bir 2 katına çıktığını tespit etmişlerdir.

Mikroskoptaki bakteri sayısı başlangıçta 2 tane iken 30 saatin sonunda kaç tane olur?

- A) 2^4 B) 2^5 C) 2^6 D) 2^7

69.

Ayla, alfabedeki 29 harf için buldukları sıraya göre bir kodlama yapıyor.

Yani A=1, B=2, C=3,... T=24 gibi.

Örnek: $1+24+1$ işlemini alfabetik olarak ATA, matematiksel olarak da $(1+24+1=26)$ sonucunu vermektedir.

Aynı kuralla İPEK yazmada kullandığı kodların toplamı ile KEDİ yazmada kullandığı kodların toplamından farkı aşağıdakilerden hangisinin kodlarının toplamı ile aynıdır?

- A) ÇİL   B) ECE   C) KİL   D) ÇİT

70.

Ayşe, toprağın 2 m derinliğine bitki tohumu atmış sürekli bakımını yapıp büyümesini dört gözle beklemektedir. Bitki her ay 30 cm uzamaktadır.

10 ay sonunda bu bitkinin en yüksek noktası yerden kaç metre yükseğe ulaşır?

A) -1

B) 1

C) 2

D) 3

71.

Aşağıdaki tablolarda verilen üslü ifadelerden Ahmet 1. tablodaki üslü ifadelerin değerlerini, Ayşe ise 2. tablodaki üslü ifadelerin değerlerini hesaplıyor.

2^3	
-2^2	3^2
$(-4)^2$	-1^0

1. Tablo

-2^3	
(-2^2)	(-3^2)
$(-2)^4$	1^4

2. Tablo

Buna göre Ahmet'in bulduğu değerlerden kaç tanesi Ayşe'nin bulduğu değerlere eşittir?

A) 1

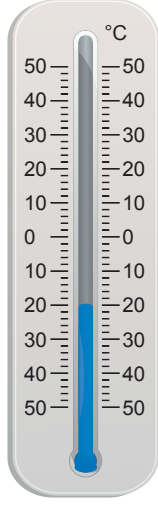
B) 2

C) 3

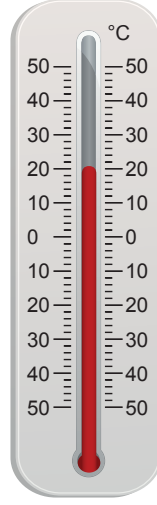
D) 4

72.

Aşağıda verilen iki termometrede ölçülen sıcaklık değerleri sırasıyla sıfırın altında 20 °C ve sıfırın üstünde 20 °C'dir.

1. Termometre

2. Termometre

Buna göre 1. Termometrede ölçülen sıcaklık ile 2. Termometrede ölçülen sıcaklık farkı kaç °C'dir?

A) -40

B) -20

C) 0

D) 20

73.

$-6^2 + -2^4$: -4 işleminin sonucunun toplama işlemine göre tersi kaçtır?

A) -32

B) -13

C) 13

D) 32

74.

Görseldeki hedef tahtasının içten dışa doğru her bölümün puanı bir öncekinden 5 puan daha azdır. Bu tahtanın en içteki kırmızı bölümüne yapılan her atış 12 puan değerindedir.

Zeynep, bu hedef tahtasına dört atış yapıyor. İlk iki atışı beyaz bölgeye, son iki atışı da en dıştaki mavi bölgeye isabet ediyor.

Buna göre Zeynep'in aldığı toplam puan kaçtır?

A) -10

B) -2

C) 2

D) 10

75.

Mustafa (-5) , 3 , (-2) , (-1) sayılarından birini taban; 1 , 2 , 3 , 4 sayılarından birini ise tabanın kuvveti olarak yazıp en küçük sayıyı buluyor.

Buna göre bulduğu sayı kaçtır?

A) -625

B) -125

C) -25

D) 125

ETKİNLİK 3.

Aşağıdaki çarpım tablosuna göre A, B, C, D, E tam sayılarını bulunuz. (Sarı renkli satırdaki sayılar ile mavi renkli sütundaki sayılar birbiri ile çarpılacaktır.)

x	B	C
A	5	-3
2	10	
D	E	12

A	B	C	D	E

ETKİNLİK 4.

- Evimiz 3. kattadır.
  - Pastanın yarısını ben yedim.
  - Ekmeğin fiyatı 1,25 liradır.
  - Babamın maaşı 4000 liradır.
  - Araba saatte 120 km hızla gidiyor.
- ifadelerinden hangileri tam sayıdır?

ETKİNLİK 5.

Aşağıdaki ifadeler doğru ise yay ayrıçların içerisine "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- ( ) -5 sayısı tam sayıdır.
- ( ) 3,5 sayısı tam sayıdır.
- ( ) $\frac{1}{3}$ sayısı tam sayı değildir.
- ( ) Bir sayının bir sayıya oranı her zaman tam sayıdır.
- ( ) Borcu ifade etmek için pozitif tam sayıları kullanırız.

ETKİNLİK 6.

Aşağıdaki oyun makinesinde geometrik şekillerden herhangi birine basılırsa her hangi bir tam sayının ışığı yanmaktadır. Işığı yanan tam sayının üslü değeri basılan geometrik şeklin kenar sayısı kadar olup "Üslü Sayının Değeri" bölümünde sonuç olarak görünmektedir.

Örneğin : Oyuncu beşgen şekline basar ve 1 tam sayısının ışığı yanar. Beşgenin beş kenarı olduğu için tam sayımız 1^5 olur. Üslü Sayının Değeri bölümünde sonuç 1 (1'in 5'inci kuvveti 1'dir.) yazar.

Oyundaki her bir tam sayı için "Üslü Sayının Değeri" bölümünde görülebilecek sonuçlar nelerdir? Yazınız.

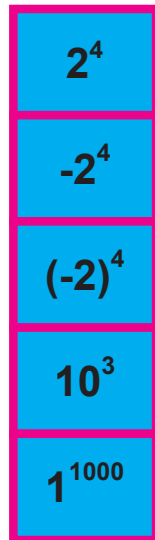

Üslü sayı değerleri

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ETKİNLİK 7.

Aşağıda verilen üslü sayıları karşılarında verilen değerlerle eşleştiriniz.

ETKİNLİK 8.

Aşağıda verilen toplama işlemlerini yaparak A, B, C, D ve E tam sayılarını bulunuz.

+	B	C
A	5	-3
2	-3	
D	E	12

A	B	C	D	E

ETKİNLİK 9.

Aşağıdaki işlemleri yaparak doğru sonuçlarla eşleştiriniz.

$$(+5) + (+3) =$$

$$(-3) + (+4) =$$

$$(-1) + (-1) =$$

$$(-5) - (-5) =$$

$$(-2) + (-2) =$$

-4

0

1

-2

+8

ETKİNLİK 12.

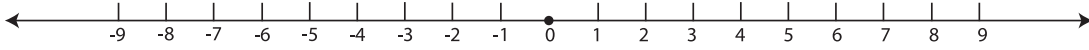
Yay ayraçların içersine ifadeler pozitif ise "P", negatif ise "N" yazınız.

- ( ) Denizin altında 5 m derinlik.
- ( ) Zemin katın 15 kat üstü.
- ( ) Uçak 1000 m yükseklikte.
- ( ) 10 adım geri gittim.
- ( ) 20 lira borcum var.
- ( ) Helikopter 25m yükseklikte.

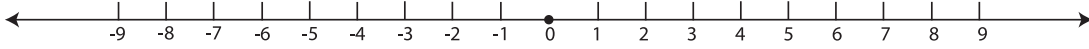
ETKİNLİK 13.

Verilen işlemleri sayı doğrusu üzerinde gösteriniz.

$$(-5) + (+2) =$$

$$(+3) + (-7) =$$

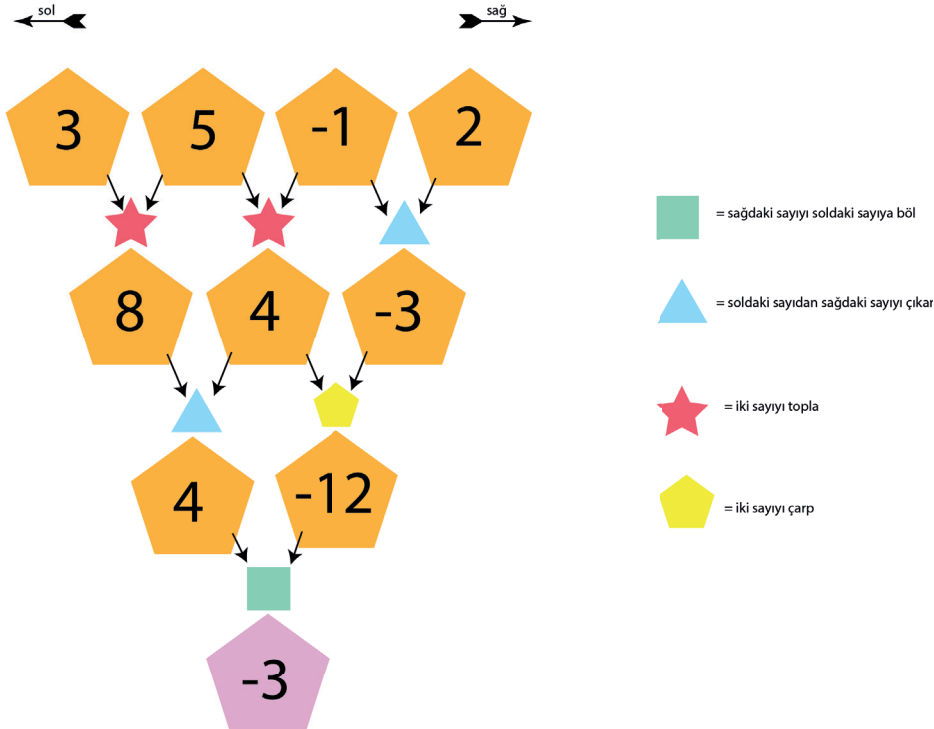

CEVAP ANAHTARI

1. BÖLÜM

1. B	15. A	29. C	43. A	57. D	71. B
2. C	16. B	30. C	44. C	58. B	72. A
3. D	17. C	31. D	45. A	59. A	73. D
4. B	18. C	32. A	46. C	60. A	74. B
5. B	19. A	33. B	47. D	61. B	75. B
6. B	20. C	34. B	48. C	62. D	
7. A	21. A	35. D	49. B	63. D	
8. C	22. C	36. A	50. D	64. C	
9. C	23. B	37. A	51. C	65. C	
10. D	24. C	38. B	52. A	66. A	
11. D	25. B	39. A	53. B	67. D	
12. A	26. B	40. C	54. D	68. D	
13. C	27. D	41. B	55. A	69. B	
14. B	28. C	42. C	56. C	70. B	

ETKİNLİK 1.

ETKİNLİK 2.

- İki negatif tamsayının çarpımı her zaman **POZİTİF** bir tam sayıdır.
- Sıfırdan farklı bir tam sayı (-1) 'le çarpıldığında veya bölüldüğünde, o tam sayının **TOPLAMA** işlemine göre tersini buluruz.
- SIFIR** hariç bütün tam sayıların mutlak değerleri pozitif işaretlidir.
- Bir basamaklı en küçük tam sayı ile (-1) 'in çarpımı **+9** olur.
- Zıt işaretli iki sayı birbiri ile **BÖLÜNDÜĞÜNDE** veya **ÇARPILDIĞINDA** sonuç her zaman negatif olur.

ETKİNLİK 3.

A	B	C	D	E
1	5	-3	-4	-20

ETKİNLİK 4.

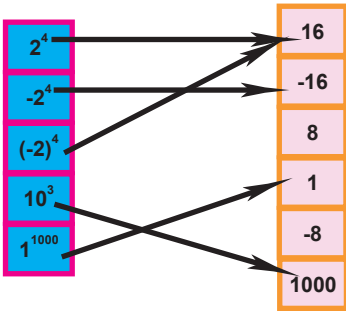
- Evimiz 3. kattadır. (Tam sayı)
Pastanın yarısını ben yedim.
Ekmeğin fiyatı 1,25 liradır.
Babamın maaşı 4000 liradır. (Tam sayı)
Araba saatte 120 km hızla gidiyor. (Tam sayı)

ETKİNLİK 5.

- (D) -5 sayısı tam sayıdır.
(Y) 3,5 sayısı tam sayıdır.
(D) $1/3$ sayısı tam sayı değildir.
(Y) Bir sayının bir sayıya oranı her zaman tam sayıdır.
(Y) Borcu ifade etmek için pozitif tam sayıları kullanırız.

ETKİNLİK 6. Üslü sayı değerleri = -243, -32, -27, -8, -1, 0, 1, 16, 64, 81, 749

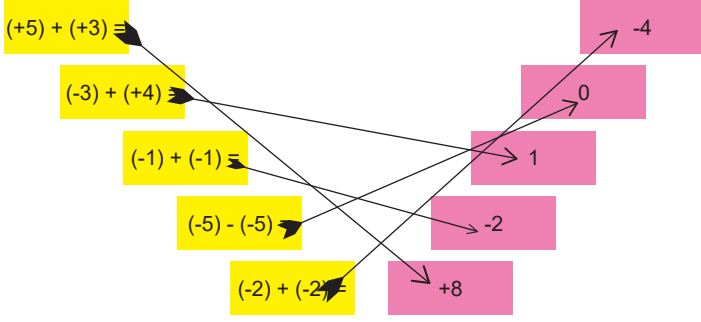
ETKİNLİK 7.

ETKİNLİK 8.

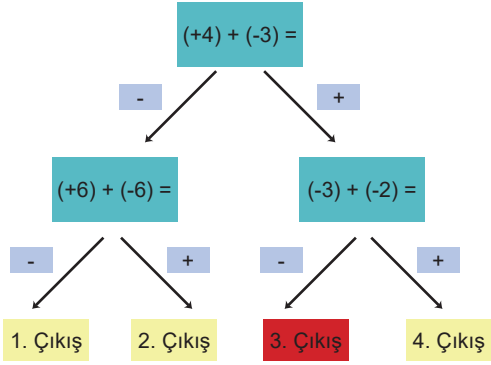
A	B	C	D	E
10	-5	-13	25	20

ETKİNLİK 9.

ETKİNLİK 10. $(-6) + (+11) = +5$

ETKİNLİK 11.

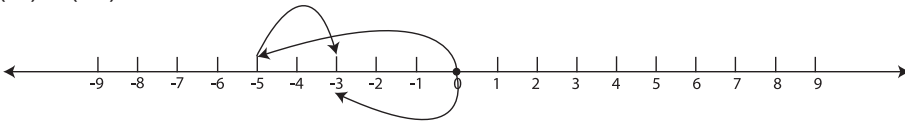

ETKİNLİK 12.

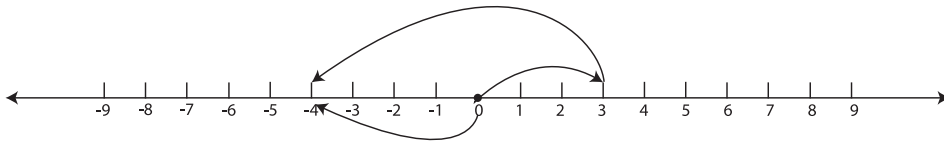
- (N) Denizin altında 5 m derinlik.
- (P) Zemin katın 15 kat üstü.
- (P) Uçak 1000 m yükseklikte.
- (N) 10 adım geri gittim.
- (N) 20 lira borcum var.
- (P) Helikopter 25m yükseklikte.

ETKİNLİK 13.

$$(-5) + (+2) = -3$$

$$(+3) + (-7) = -4$$

7. SINIF
1. ÜNİTE
ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ
FEN BİLİMLERİ

1. Bölüm: Uzay Araştırmaları

Etkinlik

1

1. Aşağıdaki cümleleri uygun kelimelerle doldurunuz.

Uzay kirliliği

Uzay istasyonu

Yapay uydu

Türksat 3A

Bilsat

Rasat

Göktürk 1

Uzay sondası

Uzay mekiği

Yakıt tankları

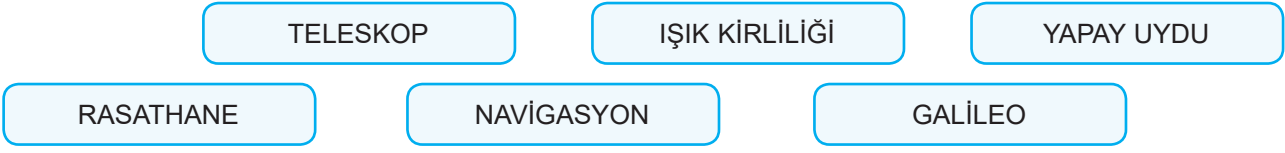
- Haberleşme, iletişim, hava durumu tespiti ve gözlem gibi alanlarda kullanılan uzay araçlarına.....denir.
- Uzaya çeşitli amaçlarla gönderilen ve görevini tamamlamış uzay araçları, yakıt tankları ve kullanılan her türlü malzemenin sebep olduğu durum.....olarak adlandırılır.
- .....birden fazla ülke astronotlarının bir arada çalıştığı ve uzay ile ilgili çeşitli deneylerin yapıldığı dev laboratuvarlardır.
- Ülkemiz tarafından uzaya gönderilen ve haberleşme alanında hala aktif olarak görev alan uydularımızdan biri de .....
- ..... uzaya gönderdiğimiz ve aktif görevini tamamlamış gözlem uydularımızdandır.
- Uzayda kirliliğe neden olanlardan bir tanesine .....örnek olarak verilebilir.
- Uzay boşluğunda dolaşarak bilimsel veriler toplayan ve uzaktan kumanda edilebilen araçlara.....denir.
- İnsanları ve çeşitli malzemeleri uzaya taşıyan ve tekrar dünyaya dönebilen araçlar.....olarak adlandırılır.

2. Aşağıda verilen ifadelerin rakamlarını doğru kavramların altlarına yazarak eşleştiriniz

- Ömrünü tamamlamış gözlem uydumuzdur.
- Dünya ile uzay istasyonları arasında astronotların taşınmasını sağlayan uzay aracıdır.
- Uzay araştırmaları için bilimsel veri toplayan araçtır.
- Gök cisimlerini incelemek için kullanılan araçtır.
- Ülkemizin istihbarat edinmek, coğrafi konum belirlemek, çevresel değişimleri takip etmek gibi amaçlar için uzaya gönderdiği aktif gözlem uydusudur.

GÖKTÜRK 2	TELESKOP	UZAY SONDASI	BİLSAT	UZAY MEKİĞİ

3. Aşağıda verilen ifadelerdeki boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

- a) Uzayı gözlemlemek için kullanılan araçlara.....denir.
b) .....uzay araştırmaları sonucu üretilen bir teknolojidir.
c) .....teleskobu astronomide kullanan ilk kişidir.
d) .....; uzaya gönderilen, Dünya'nın veya başka bir gezegenin yörüngesine yerleştirilen uzay aracıdır.
e) Rasathanelerden yapılan gözlemleri .....olumsuz etkiler.

4. Uzay araştırmaları sonucu üretilen araçları verilen tanımlarla eşleştiriniz.

Navigasyon cihazları

Isıya dayanıklı olma ve hiçbir maddeye yapışmama özelliği sayesinde günlük yaşamda kullanılan pek çok araç gereç geliştirilmiştir. Bu maddeden yapılan tencere ve tavalar mutfaklarda büyük kolaylık sağlamaktadır.

Hareketli uydu antenleri

Uzay araştırmaları sırasında ortaya çıkmış ve ilk olarak NASA tarafından kullanılmıştır. Yıldızların sıcaklığını ölçen kızılötesi sensör teknolojisinden yararlanılarak geliştirilmiştir.

MR

Gözlem uyduları aracılığıyla fotoğrafı çekilen yollar ve araziler uydudan gelen GPS sinyalleriyle bilgi ulaştırır.

Termometreler

İnternet, cep telefonu ve canlı yayın gibi iletişim ve haberleşmeyi sağlar.

Teflonlar

İleri derecede görüntüleme yöntemi sağlar ve iyi ve kötü huylu tümörlerin teşhisinde kullanılır.

5. Verilen kelimeleri aşağıdaki boşluklara uygun bir şekilde yerleştiriniz.

Supernova

Mavi

Yıldız

Bulutsu

Kırmızı

Gece

Güneş

Işık kirliliği

Beyaz cüce

Kara delik

- a) Isı ve ışık yayan gök cisimlerine ..... adı verilir.
b) Güneş sisteminin yıldızı .....'tir.
c) Uzaydaki en sıcak yıldızlar ..... renklerde görülürken, en soğuk yıldızlar ise ..... renkte görülür.
d) Küçük kütleli yıldızlar yaşamlarının sonunda ..... ye dönüşür.
e) Büyük kütleli yıldızlar yaşamlarının sonunda ..... patlaması geçirirler.
f) Yıldız gözlemi için ..... nin çok az olması gereklidir. Ve yıldız gözlemi ..... yapılmamıştır.

6. Aşağıda bazı önemli bilim insanları ve bu bilim insanlarına ait bilgiler verilmiştir. Verilen bilgileri ait olduğu bilim insanı ile eşleştiriniz.

1

Ali Kuşçu

2

Uluğ Bey

3

Galileo Galilei

- 1609 yılında basit teleskobu yapmıştır.
 Ay'ın ilk haritasını çıkararak matematik ve astronomi bilginidir.
 Semerkant'ta bir medrese ve rasathane yaptırmıştır.

7. Teknoloji ve uzay araştırmaları ile ilgili aşağıda verilen kelimelerden uygun olanları boşluklara yerleştiriniz.

UZAY MEKİĞİ

UYDU

UZAY TELESKOPU

ASTRONOMİ

ASTRONOM

UZAY SONDASI

ROKET

UZAY TEKNOLOJİSİ

1. Çeşitli araçlarla uzaya çıkılmasını sağlayan, uzayda yapılan araştırmaların Dünya'ya ulaştırılmasını sağlayan tüm gelişmelere .....denir.
2. Uzayda belirli bir yörüngeye yerleştirilen Hubble .....uzayı, yıldızları, galaksileri keşfetmek için kullanılır.
3. Challenger NASA tarafından üretilen bir ..... dir.
4. Bir gezegeni veya bir gök cismini incelemek için uzaya gönderilen araçlara .....denir.
5. Gök cisimlerinin, uzaydaki durumlarını ve hareketlerini inceleyen bilim dalına .....denir.

1. Bölüm: Uzay Araştırmaları

Konu Tarama Testi

1

1. Gök cisimlerinin çevrelerinde belirli bir yörüngede dolanan insan yapımı araçlara yapay uydu denir.

Yapay uydular farklı şekil ve büyüklükte olabilir. Genel olarak tüm uydularda bazı temel kısımlar yer almaktadır. Bu kısımlardan biri uydunun güç kaynağıdır. Diğer bir temel kısım ise radyo antenleridir. Yapay uydularda bulunan son kısım ise gövde kısmıdır.

Makalede verilen bilgilere göre yapay uydularda,

- I. Bilgilerin alınması, Dünya'ya gönderilmesi gibi işlemleri gövde tarafından sağlanır.
- II. Enerji ihtiyacını karşılamak için Güneş panelleri kullanılır. Yeterli Güneş ışığı olmadığı durumlarda depolanan enerji kullanılır.
- III. Bulunan radyo antenleri ile uydunun yeryüzü ile bağlantı kurması sağlanır.

ifadelerinden hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

2. Yapay uydular uzayda gezegenlerin yörüngelerine fırlatılan insan yapımı araçlardır. Aşağıdaki tabloda ülkemize ait bazı uydular verilmiştir.

Türksat 3A	Rasat
Bilsat	Göktürk 1

Ülkemizin uzaya gönderdiği uydulardan aktif olarak görev yapmayanların bulunduğu kutucuk boyanırsa tablonun son görünümü aşağıdakilerden hangisi gibi olur?

- A)

■	□
□	□

      B)

■	□
□	■

      C)

□	□
■	□

      D)

□	■
□	□

3. Eski çağlardan günümüze kadar uzay hakkında çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar geçmişte ilkel yöntemlerle yapılırken günümüzde teknolojinin gelişmesiyle birlikte daha gelişmiş araçlarla yapılabilmektedir. Çeşitli araçlarla uza-ya çıkılmasını sağlayan, uzayda yapılan araştırma sonuçlarını Dünya'ya ulaştıran teknolojilere uzay teknolojisi adı verilir.

Uzay teknolojilerinden, tarımdan eğitime kadar pek çok alanda yararlanabiliyoruz. Uzay teknolojilerinin önemli bir alanı olan uydu teknolojilerinden haberleşme, görüntüleme/ uzaktan algılama ve konumlandırma, istihbarat gibi amaçlarla oldukça etkin bir şekilde yararlandığımızı söylemek mümkün. Haberleşme, iletişim ve gözlem uyduları sayesinde Dünya'nın pek çok yerinin görüntüsünü alabiliyoruz. Uzaydaki gözlerimiz olan uzay teleskopları ile evrenin daha önce hiç görmediğimiz yerlerini görebiliyor, gezegenlere gönderilen araçlarla, içinde yaşadığımız sistemi anlıyoruz.

Yukarıda verilen bilgilerden yararlanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Uzay teknolojilerinin gelişmesi hayatı kolaylaştırırken ülke ekonomilerine yük getirir.
- B) Eski çağlarda da insanlar uzayı merak etmiş ve uzayla ilgili çalışmalar yapmışlardır.
- C) Uzay araştırmaları ve geliştirilen, kullanılan teknolojiler arasında bir ilişki vardır.
- D) Uzay teknolojileri sayesinde yeryüzü şekilleri gözlemlenebilir.

4. Uluslararası bir kuruluş Dünya'nın yörüngesinde bulunan bazı uzay çöplerinin temizlenmesi için bir proje geliştirdi. Bu proje kapsamında yakıt tankları, uydu parçaları ve görevlerini tamamlayan uydular gibi büyük atıkların çöpçü uzay araçları tarafından toplanması hedeflenmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi uzay çöplerini temizlemek için proje geliştirilmesinin nedenlerinden biri değildir?

- A) Uzaydaki atıkların birbirleriyle çarpışarak görevini yapan insanlı veya insansız uzay araçlarına zarar vermesini önlemek
- B) Uzay yörüngesinde başı boş dolaşan uzay çöplerinin uzay çalışmalarını zorlaştırması
- C) Dünya'dan gök cisimlerini kolay gözlemlemek
- D) Dünya'ya çarpan yakıt tanklarının Dünya'nın doğal dengesini bozmasını engellemek

5. Görsele Dünya'nın çevresinde değişik yörüngelerde dönen ve artık herhangi bir işlevi olmayan insan yapımı cisimler verilmiştir. Bu cisimlerin tümü uzay kirliliği olarak adlandırılır.

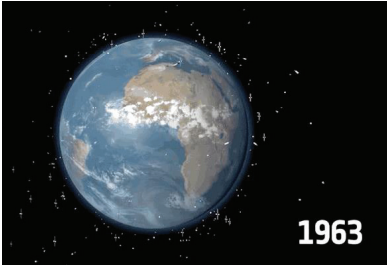
Buna göre,

- I. Uzaydaki atıkların birbiriyle ve meteorlarla çarpışması sonucu hâlâ görevini yapan insanlı ve insansız uzay araçları zarar görebilir.
- II. Uzaydaki atıklar Dünya atmosferine girerek atmosferdeki oksijen oranının artmasını sağlayabilirler.
- III. Uzay kirliliğine neden olan araçlar Dünya'nın yörüngesinde çok hızlı ve başıboş dolaştığı için uzay araştırmaları zorlaşabilir.

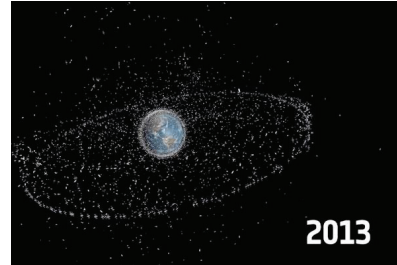
olaylarından hangileri uzay kirliliğinin yol açabileceği olası sonuçlardandır?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III   D) I, II ve III

6. Görsele 1963 ile 2013 yılları arasında uzaya gönderilen ve görevini tamamlamış her türlü uydu, yakıt tankları ve çeşitli malzemeler verilmiştir.

1963

2013

Bu malzemelerin Dünya yörüngesinde oluşturduğu durum ile ilgili olarak,

- I. Bu durumun oluşmasının nedenleri arasında zaman içinde görevini tamamlamış doğal uydular önemli bir yer kaplar.
- II. Uzay kirliliği olarak adlandırılan bu durumun oluşumunda, gelişen teknoloji sonucunda ihtiyaçların sürekli olarak değişime uğraması etkilidir.
- III. Uzay kirliliği eğer önlemler alınmaz ise önümüzdeki 25-30 yıl içinde uzay araştırmaları açısından çok ciddi bir sorun olacaktır.

yorumlarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

7. İnsanlar tarafından uzay araştırmalarında kullanılmak üzere geliştirilen ve uzaya gönderilen çeşitli araçlar vardır. Aşağıda uzay araştırmalarında kullanılan bu araçlarla ilgili çeşitli bilgiler ve bu araçlara ait resimler verilmiştir.

Bilgiler	
I	Dünya ile uzay arasında astronotların gidip gelmesini sağlayan ve tekrar tekrar kullanılan araçtır.
II	Uzay boşluğunda dolaşarak uzay araştırmaları için bilimsel veriler toplayan uzaktan kumandalı insansız araçlardır.
III	Dünya yörüngesinde dolaşan ve birçoğ bilim dalı için laboratuvar olarak kullanılan yerdir.
IV	İnsanlar tarafından, haberleşme, iletişim gibi birçoğ alanda bilgi edinmek için uzaya gönderilen araçlardır.

Verilen bilgilerin uzay araçları ile eşleştirilmesi hangi şıkta doğru verilmiştir?

A)

I.	L
II.	M
III.	K
IV.	N

B)

I.	K
II.	M
III.	L
IV.	N

C)

I.	N
II.	L
III.	M
IV.	K

D)

I.	L
II.	N
III.	K
IV.	M

8. Gezegenlerin yörüngelerinde dolanan doğal uydular olduğu gibi, insan yapımı olup sonradan uzaya gönderilen ve belli yörüngelere yerleştirilen yapay uydular da vardır.

Uzaya gönderilen yapay uydularla ilgili olarak,

I. Haberleşme, küresel konumlama sistemi, hava durumu tespiti, gözlem ve istihbarat gibi birçoğ alanda kullanılanları vardır.

II. Yörüngesine yerleştirilen gezegenler ile ilgili bilgiler toplayıp, bu bilgileri Dünya'ya ulaştırırlar.

III. Uzayda çalışma yapmak için gönderilen ve içerisinde insan taşıyan çeşitli de vardır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

9. Rasathaneler genellikle, en yüksek ve en az hava olaylarının gözlemlendiği yerlerde kurulmaktadır. şehir ışıkları gökyüzü gözleminde negatif etki oluşturmaktadır. Yine şehirden kaynaklanabilecek hava kirliliği de aynı etkiyi oluşturmaktadır. Hava olaylarından da bu nedenle kaçınılmaktadır. Rasathanenin kurulacağı yer belirlenirken bu etkenler göz önünde bulundurulmaktadır.

Buna göre yeni kurulacak bir rasathane yeri seçilirken, seçilecek bölgenin özellikleri aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A) Az rüzgar alması

B) Ulaşım sorunu yaşanmaması için şehir merkezinde olması

C) Toz ve hava kirliliğinin olmaması

D) Işık kirliliğinin olmaması

10. Türkiye'de tasarlanarak üretilen ilk yer gözlem uydusu , 17 Ağustos 2011'de Rusya'dan fırlatıldı. Hiçbir sınırlama olmadan Dünya'nın her yerinden görüntü alabilen bu uydusu, bu görüntüleri TÜBİTAK Uzay'da bulunan yer istasyonuna iletiyor. Elde edilen görüntüler haritacılık, afet izleme, akıllı tarım, çevre, şehircilik ve planlama çalışmalarında kullanılıyor. **Buna göre özellikleri verilen uydusu aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Göktürk 1   B) Türksat 4A   C) Rasat   D) İmece

11. Ülkemizin ilk yapay uydusu olan TÜRKSAT 1B haberleşme uydusu 1994 yılında uzaya fırlatılmıştır. Daha sonraki yıllarda da haberleşme, iletişim ve gözlem amacıyla uzaya uydular gönderilmiştir. TÜRKSAT 3A, TÜRKSAT 4A, TÜRKSAT 4B hala aktif olan haberleşme uydularımızdır. Ayrıca GÖKTÜRK 2, RASAT ve GÖKTÜRK 1 uyduları ise ülkemizin istihbarat edinmek, coğrafi konum belirlemek, çevresel değişimleri takip etmek için kullandığı aktif gözlem uydularıdır. Ülkemizin TÜRKSAT 1B, TÜRKSAT 1C ve TÜRKSAT 2A haberleşme uyduları ile BİLSAT gözlem uydusu ise görevini tamamlamıştır.

Verilen bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Uydular gerçekleştirdiği görevlere göre farklı işlevlere sahiptir.
B) Görev süresini dolmuş Türk uyduları bulunmaktadır.
C) Uydularımız haberleşme, iletişim, istihbarat, coğrafi konum belirlemek amacıyla kullanılır.
D) Tüm uydularımız ülkemizde üretilmiştir.

12. Yıllar içinde teknoloji ilerledikçe insanoğlunun uzaya olan merakı daha da artmış ve çeşitli uzay araçları tasarlayarak uzaya göndermiştir. Ancak zaman içinde bunlardan görevlerini tamamlayanlar kendi yörüngelerinden çıkıp uzayda başıboş dolaşarak kirliliğe neden olmuştur.

Kirliliğe neden olan bu uzay araçları, zaman içinde aktif olarak görev yapan diğer uydular için tehlike oluşturmuş ve bu durum insanoğlunu farklı arayışlara itmiştir.

Buna göre bu kirliliğin önüne geçilmesi ile ilgili olarak aşağıdaki verilen çalışmalardan hangisinin yapılması uygun değildir?

- A) Görevini tamamlayan uyduların Dünya atmosferinde toplanarak sürtünme ile yok edilmesi
B) Dünya yörüngesindeki çöplerin toplanması için manyetik hurda toplayıcı roketlerin geliştirilmesi
C) Uzayda çöplük konumundaki uydulara çarpmamaları için, aktif olan uydulara sensor takılması
D) Uzaya gönderilmesi mecburi olan uyduların kullanım sürelerinin artırılması

13. Uzay araştırmaları ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) İnsanlar çok eski çağlardan beri gökyüzünü merak edip gözlemlemişlerdir.
B) Yeni uydular sayesinde uzay hakkındaki bilgiler artmıştır.
C) Hubble uzay teleskopu sayesinde uzay hakkındaki tüm bilgilere ulaşılmıştır.
D) Uzay araştırmaları ülkeler arasında büyük bir uzay yarışını başlatmıştır.

1. Rasathaneler ile ilgili aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların rakamları kullanılarak 3 basamaklı bir kasa şifresi oluşturulmuştur. Bu kasanın şifresi doğru girildiğinde kasa açılmaktadır.
1. Rasathanelerden gözlem yaparak yeni gezegenler keşfedilebilir.
  2. Rasathanelerde genellikle astronotlar çalışır.
  3. Rasathaneler yüksek yerlere kurulur.
  4. Rasathanelerde her türlü hava şartlarında uzay gözlemi yapabilecek nitelikte teleskoplar kullanılır.
  5. Rasathanelere ulaşımın rahat olması için şehir merkezlerine kurulması gereklidir.
  6. Rasathaneler kurulurken depremlerin olduğu fay hatları dikkate alınır.

Buna göre kasaya ait şifre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1-4-2   B) 3-1-6   C) 5-3-2   D) 4-6-5
2. Uzay araştırmalarının gelişmesi günlük hayatta işlerimizi kolaylaştıran birçok araç gerecin de kullanılmasına olanak sağlamıştır.

Buna göre uzay araştırmaları sonucu üretilen araçlar,

- I. Tıp
- II. Ulaşım
- III. Güvenlik

alanlarından hangilerinde kullanılır?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III
3. Görselde yeryüzünde bulunan radyo teleskopları verilmiştir.

Radyo teleskoplar uzak yıldızların, galaksilerin ve kuasarların doğal olarak meydana gelen emisyonlarından kaynaklanan radyo sinyallerini alıp güçlendirerek çalışıyor. Radyo teleskobun başlıca iki bileşeni var: büyük bir radyo anteni ve hassas bir radyometre. Bu ikisi genellikle bir mm ile on metre arasında değişen dalga boyuna sahip radyo sinyallerini yansıtıyor, yönlendiriyor ve güçlendiriyor; böylece optik dalga boyunda anlaşılabilen bilgiye dönüştürüyor. Radyo dalgaları, çok az atmosferik bozulma ile Dünya'dan gözlemlenebiliyor.

Yalnızca yukarıda verilen metne dayanarak aşağıda yapılan yorumların hangisine ulaşamaz?

- A) İlk icat edilen teleskop radyo teleskobudur.
- B) Radyo teleskopları uzaydan gelen radyo sinyallerini toplar.
- C) Radyo dalgaları, atmosferik olaylardan çok az etkilenir.
- D) Radyo teleskopları temel iki kısımdan oluşur.

4. Ülkemizde en büyük çaplı teleskoba sahip gözlemevi Erzurum'un Karakaya Tepeleri zirvesinde inşa edilmektedir. Buna göre gözlemevi için bu yerin tercih edilmesinin sebebi,

- I. Işık kirliliğinin az olması
- II. Hava kirliliğinin ve toz oranının az olması
- III. Yıl içinde çok miktarda kar yağışı olması

ifadelerinden hangileri olabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

5. Teleskoplar ile ilgili,

- I. Gök cisimlerini gözlemek amacıyla kullanılır.
- II. Gök cisimlerinden gelen ışığı toplayıp odaklayarak onların gözlemlenebileceği görüntüler elde edilmesini sağlar.
- III. Radyo teleskoplar gök cisimlerinden yayılan radyo dalgalarını inceleyebilir.
- IV. İcadı uzay araştırmalarını hızlandırmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

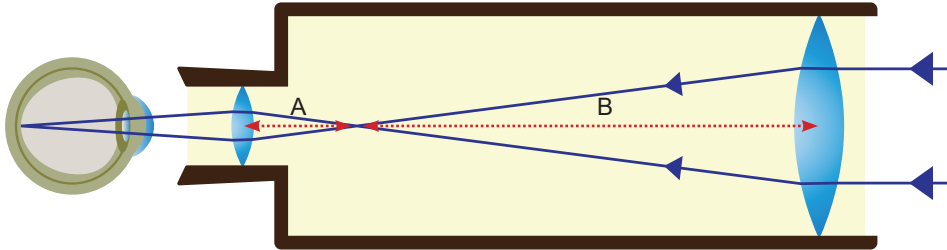
- A) Yalnız I   B) I, II ve III   C) II, III ve IV   D) I, II, III ve IV

6. Dünya'nın çevresinde değişik yörüngelerde dolanan ve artık herhangi bir işlevi olmayan insan yapımı cisimlerin tümü uzay kirliliği olarak adlandırılır.

Aşağıdakilerden hangisi uzay kirliliğinin nedenlerinden değildir?

- A) Yörüngelerinden çıkan uzay araçları
- B) Görevi biten uydular
- C) Uzay araçlarının yakıt tankları
- D) Uzay istasyonları

7. Teleskoplarda kullanılan merceklerin odak uzaklıklarının birbirine oranı o teleskobun ışığı toplama gücü hakkında bilgi verir. Şekildeki A uzunluğunun B uzunluğuna oranı ne kadar büyükse teleskobumuz o kadar başarılı görüntü verir.

Bu bilgiye göre A ve B merceklerinin odak uzaklıkları hangisi gibi olursa en net görüntüyü alırız?

	A	B
A)	500	100
B)	500	1000
C)	500	10
D)	500	5

8. Çeşitli araçlarla uzaya çıkılmasını sağlayan, uzayda yapılan araştırma sonuçlarını Dünya'ya ulaştıran teknolojilere uzay teknolojisi denir.

Buna göre aşağıda verilen uzay teknolojisi ürünlerinden hangisinin görevi yanlış açıklanmıştır?

- A) Roketler uzaya gitmek için kullanılan araçlardır.
- B) Uzay sondaları yeryüzünden uzay araştırması yapılan merkezlerdir.
- C) Yapay uydular haberleşme amaçlı kullanılabilir.
- D) Uzay istasyonları, insanların uzayda çalışma yaptığı alanlardır.

9. Teleskop, gök cisimlerinden gelen ışığı toplayıp odaklayarak onların gözlemlenebileceği görüntüler elde edilmesini sağlayan bir alettir.

Buna göre teleskoplar ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Aynalar uzay teleskopları yapımında kullanılabilir.
- B) Teleskopların icadı gök bilimi olan astronominin gelişimine katkı sağlamıştır.
- C) Uzay gözlemlerinde yalnızca optik teleskoplar kullanılır.
- D) Rasathanelerde optik teleskoplar dışında farklı teleskoplar da kullanılır.

10. İnsanlar teknolojik araçların olmadığı zamanlarda bile gökyüzünü gözlemlemişler ve çıplak gözle gökyüzüne bakıp gördükleri nesnelere anlamaya çalışmışlardır. Geçmişte uzay araştırmaları gök cisimlerinin büyüklük, şekil ve Dünya'ya olan uzaklıklarına dair tahminlerle sınırlı kaldı.

İnsanoğlunun gök bilimiyle ilgili yeni keşifler yapma çabasının sonucu olarak teleskop icat edildi. Teleskop, teknoloji ile beraber hızla gelişti ve gökyüzü araştırmalarının merkezindeki yerini aldı. Bilim insanları teleskoplarla yeni gezegenler, yıldızlar ve farklı gök cisimleri keşfettiler. Tartışılan pek çok konuya açıklama getirdiler. Araştırma ve keşifler artarak devam etti.

Buna göre teleskobun icat edilmemesi durumu için aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Çıplak gözle görülemeyen sönük gök cisimleri keşfedilemezdi.
- B) Gök bilimi yeterince gelişemezdi.
- C) Uzay hakkında detaylı bilgiler elde edilemezdi.
- D) Keşfedilen yıldız sayısı artardı.

2. Bölüm: Güneş Sistemi Ötesi: Gök Cisimleri

Etkinlik

2

1. Etkinlikte doğru ifadelerin bulunduğu kutulara “✓” işareti, yanlış ifadelerin bulunduğu kutulara ise “x” işareti çiziniz.

İfade	✓ / x
Andromeda ve Orion gök adalara örnek verilebilir.	
Yıldızlar, yıldızlar arası gaz ve toz bulutları, kara delikler, gezegenler ve doğal uydulardan oluşan dev sisteme galaksi denir.	
Dünya'mızın içinde bulunduğu galaksi Andromeda galaksisidir.	
Samanyolu eliptik gök adalardan biridir.	
Bütün galaksilerin şekli aynıdır.	
Gök ada, galaksi adı verilen gök cisminin diğer adıdır.	
Galaksimize en yakın galaksi olan Andromeda sarmal galaksi örneğidir.	
Küçük ayı, ejderha ve çoban gök ada çeşitlerindedir.	
Galaksiler eliptik, sarmal ve düzensiz şekillerde olabilir.	
Galaksiler evreni de içine alan bir yapıdır.	

2. Aşağıdaki cümleleri uygun kelimelerle doldurunuz.

TAKIMYILDIZI

KARA DELİK

BEYAZ CÜCE

EVREN

GALAKSİ

IŞIK YILI

BULUTSU (NEBULA)

KIZIL DEV

1. Uzayda yer kaplayan çok sayıda yıldız, yıldızlar arası toz ve gaz bulutları ve gezegenleri içine alan sisteme ..... denir.
2. Uzayda, yıldızlar arasındaki geniş boşluklarda yayılmış yoğun toz, hidrojen, helyum ve diğer gazlardan oluşan yapıya..... denir.
3. Uzaydan ve uzayda bulunan sayısız varlıktan meydana gelmiş geniş yapıya.....denir.
4. Uzayda bulunan her şeyi içine çeken kozmik yapıya..... denir.

3. Yıldızlarla ilgili aşağıdaki ifadelerden doğru olanları işaretleyiniz.

İfade	✓
Bütün yıldızların sıcaklıkları aynıdır.	
Birbirinden farklı renklerde olabilirler.	
Hepsi kara delik oluşturmaz.	
En sıcak olanları mavi renktedir.	
Birbirlerine göre konumları değişebilir.	
Işıkları titreşimli görünür.	
En soğuk olanları kırmızı renktedir.	
Bazıları büyük bazıları küçüktür.	
Bize en yakın yıldız Proxima Centauri'dir.	

4.

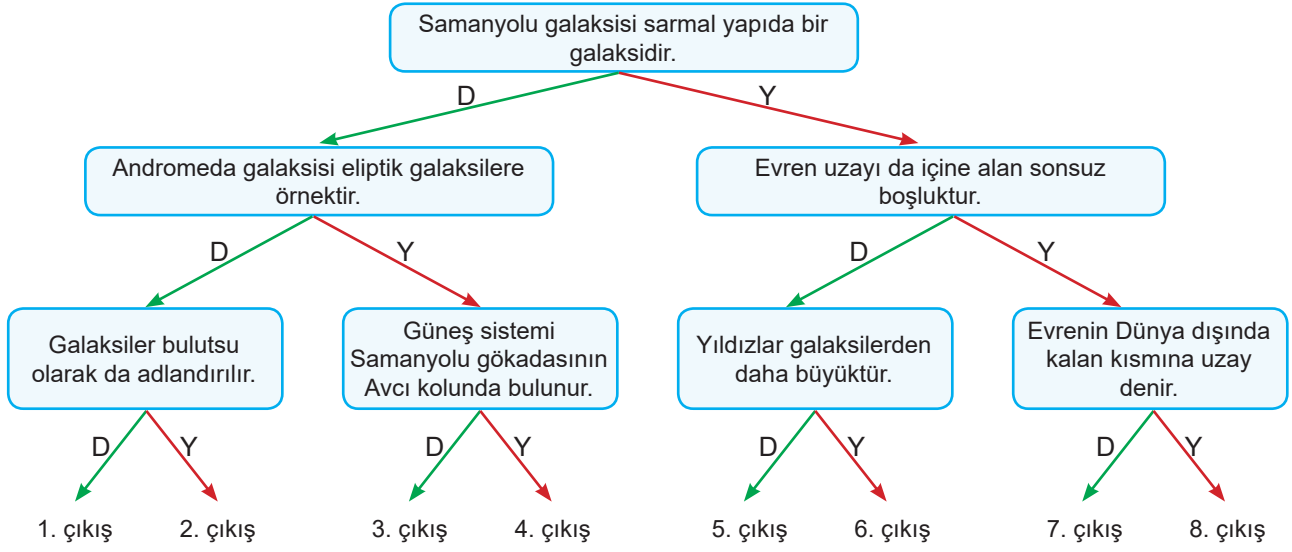

Yukarıdaki görselde yıldızların yaşam süreci verilmiştir. Buna göre aşağıda boş bırakılan yerleri uygun kelimelerle doldurunuz.

Yıldızların enerjileri tükenmeden önce, merkezindeki basınç ve sıcaklık arttığı için yıldız şişmeye başlar. Yıldızın dış katmanları uzaya doğru itilir ve çapı öncekine göre ..... Yıldızlar yaşamlarının bu son aşamasında genişlerken yüzeyleri soğuduğu için ..... renkte görünür. Bu hâldeki büyük kütleli yıldızlar ....., küçük kütleli yıldızlar ..... olarak adlandırılır. Bu aşamadan sonra yıldız büyük bir patlama ile uzaya enerji yayar. Böylece yıldız, parlaklığını zamanla yitirerek ..... Küçük kütleli yıldızlar, ... adı verilen yeni bir yapıya dönüşür. Büyük kütleli yıldızlar ise ölümlerinden sonra ya ..... ya da ..... oluşturur.

5. Aşağıda verilen ifadeler doğru ise D, yanlış ise Y harfi takip edildiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

6. Görsellerde "Güneş Sistemi Ötesi: Gök Cisimleri" konusu için hazırlanmış bazı bilgi kartları verilmiştir. Buna göre verilen bilgi kartlarından yıldızlara ait olanların kutucuklarına "✓" işareti, yıldızlara ait olmayanların kutucuklarına ise "✗" işareti koyunuz.

Doğal ısı ve ışık kaynaklarıdır.

Sıcaklıklarına göre farklı renklerde gözlemlenir.

Karanlık, gezegenimsi, sarmal, küresel, yansımali ve parlak çeşitleri vardır.

Doğar, büyür ve ölür.

Doğum yerleri bulutsulardır.

Sarmal, eliptik ve düzensiz olarak sınıflandırılmıştır.

2. Bölüm: Güneş Sistemi Ötesi: Gök Cisimleri

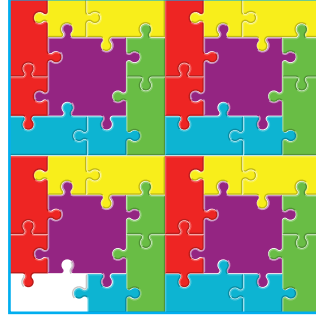
Konu Tarama Testi

1

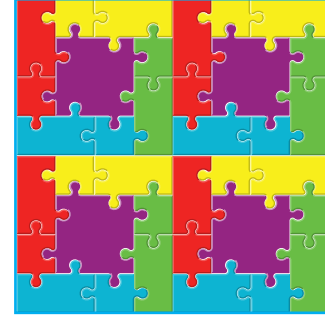
1. Duru, yapboz parçaları kullanarak “Dünya”, “Uzay” ve “Evren” kavramlarının büyüklüklerini karşılaştırabilmek için görselde verilen düzenekleri kuruyor.

1. düzenek

2. düzenek

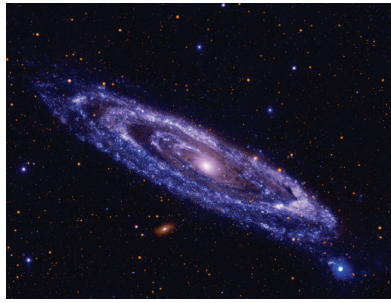

3. düzenek

Buna göre Duru, numaralandırmış olduğu düzenekleri uygun olan kavramlar ile hatasız bir şekilde eşleştirdiğine göre, Duru'nun eşleştirmesi hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	1 . düzenek	2 . düzenek	3 . düzenek
A)	Evren	Uzay	Dünya
B)	Dünya	Evren	Uzay
C)	Dünya	Uzay	Evren
D)	Uzay	Evren	Dünya

2. Aşağıda Andromeda gök adası görseli ile bir makale verilmiştir.

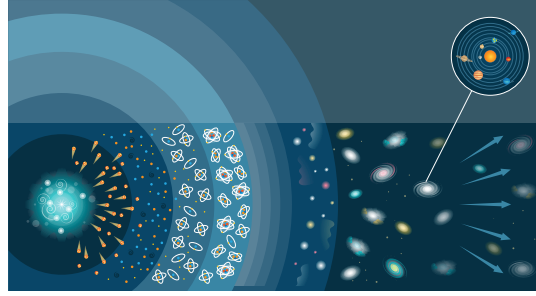
Andromeda gök adası

“Bu fotoğrafta gördüğünüz, bize en yakın gök adalardan biri olan Andromeda gök adası. Bu gök ada yakınlarımızdaki en büyük gök adalardan biri. Andromeda gök adası bir sarmal gökada. Sarmal kolları olan gök adalara sarmal gökada deniyor. Andromeda gök adasının bir trilyon kadar yıldız içerdiği düşünülüyor. İçinde yaşadığımız gök ada olan Samanyolu'nun içerdiğinin iki katı kadar...”

Sadece makaleden yola çıkılarak Andromeda gök adası ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Evrende Samanyolu gök adasına yakın bir konumdadır.
B) Evrende bildiğimiz en büyük gök adadır.
C) Dünya'yı da içerisinde barındıran gök adadan daha fazla yıldız içerir.
D) Sarmal gök adalara örnek olarak verilebilir.

3. Aşağıda evrenin oluşumunu açıklayan en geçerli kuram olan “Büyük Patlama” kuramının görseli ile kuram hakkında bilgiler verilmiştir.

Büyük Patlama kuramını destekleyen en önemli bulgu, gök bilimci Edwin Hubble (Edvin Habıl) tarafından 1929 yılında galaksilerin hem birbirinden hem de Dünya’dan uzaklaştığının keşfedilmesidir. Evrenin genişliyor oluşu, kuşkusuz insanlığın keşfettiği en önemli gerçeklerden biridir. Eğer evren genişlemeseydi, bugünkü yapısına kavuşamayacaktı. Evrenin genişliyor oluşu onun bir başlangıcının olduğu gerçeğini de su yüzüne çıkarıyor. Bu başlangıç için ortada duran en geçerli kuram da “Büyük Patlama”. Bu kurama göre evren, 13,7 milyar yıl önce bu patlamayla ortaya çıktı ve bugünkü şeklini aldı.

Verilen bilgilere göre,

- I. Büyük Patlama kuramını destekleyen en önemli keşif, evrenin genişlediğinin kanıtlanmasıdır.
- II. Evrenin oluşumu ile ilgili tek kuram “Büyük Patlama” kuramıdır.
- III. Büyük Patlama kuramı durağan, başlangıcı ve sonu olmayan bir evren fikrini savunur.

Çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

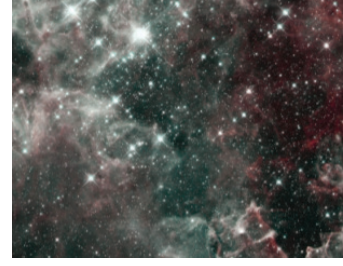
4. Aşağıda yıldızların yaşam döngüleri verilmiştir.

Görselden yararlanarak yapılan yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Büyük kütleli yıldızlar oluşum sürecini tamamladıktan sonra kara delik oluşturabilirler.
- B) Yıldızlar nebula denilen gaz ve toz bulutlarında oluşur.
- C) Küçük kütleli yıldızlar nötron yıldızı oluşturamazlar.
- D) Güneş’imiz küçük kütleli bir yıldız olduğundan kara delik oluşturabilir.

5. Aşağıda bazı gök cisimlerinin görselleri verilmiştir.

Görselde verilen gök cisimleri aşağıdaki kavramlardan hangisine örnektirler?

- A) Yıldız B) Kara delik C) Bulutsu D) Galaksi

6.

Işık yılı, bir zaman değil, mesafe ölçüsüdür. Işığın bir yılda aldığı yolu; yani yaklaşık 9.5 trilyon kilometrelik mesafeyi ifade eder. Yani gök bilimciler bir yıldız için "10 ışık yılı uzakta" diyorlarsa, yıldızın 95 trilyon kilometre ötede olduğunu kastederler. Güneş bizden 150.000.000 kilometre uzaktadır. Dolayısıyla Güneş'ten çıkan ışığın Dünya'ya ulaşması yaklaşık olarak 500 saniye, yani 8 dakika 20 saniye kadar sürer.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Işık yılı bir zaman ölçüsüdür.
B) Işık yılının kullanılmasının nedeni uzaydaki uzaklıkların çok büyük olmasıdır.
C) Işık yılı, ışığın bir saatte aldığı mesafeyi ifade eder.
D) Işık yılı sadece Güneş ile Dünya arasında ölçmede kullanılır.

7. Aşağıda yaygın olarak bilinen bazı takımyıldızları verilmiştir.

Buna göre takımyıldızları adlandırılırken aşağıdakilerden hangisi dikkate alınmıştır?

- A) Takımyıldızında bulunan yıldız sayısı
B) Takımyıldızının büyüklükleri
C) Takımyıldızının benzetildiği şey
D) Takımyıldızlarının Dünya'dan uzaklıkları

8. Uzayda geniş yer kaplayan çok sayıda yıldız, yıldızlar arası toz ve gaz bulutları ve gezegenleri içine alan sistemlere gök ada (galaksi) denir.

Dünya'nın içinde bulunduğu Güneş sistemi, Samanyolu gök adasında yer alır. Samanyolu gök adası sarmal biçimli gök adadır ve merkezindeki çekirdeğinin etrafında dışa doğru açılan dört kol bulunur. Güneş sistemi bu kollardan Avcı kolunda (yerel kürede) bulunur. Samanyolu gök adasında Güneş gibi birçok yıldız vardır fakat bu yıldızlar çok uzak olduğu için çok küçük görünürler. Aslında Güneş'ten çok daha büyüktürler.

Buna göre verilen bilgiler kullanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Gezegenler Güneş'ten daha küçüktürler.
B) Galaksimize en yakın galaksi olan Andromeda eliptik galaksi örneğidir.
C) Dünya'mız içinde bulunduğu Güneş sistemi Samanyolu galaksisi'nde yer alır.
D) Üzerinde yaşadığımız Dünya ve diğer gezegenleri, yıldızları, bulutsuları ve uzayı kapsayan sonsuz boşluğa galaksi denir.

9. Güneş sistemi ve ötesi ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dünya'mızın içinde bulunduğu Samanyolu galaksisi eliptik galaksi örneğidir.
B) Galaksimize en yakın galaksi olan Andromeda sarmal galaksi örneğidir.
C) Evrenin nasıl oluştuğu tam olarak bilinmemektedir.
D) Gök ada ve galaksi aynı kavramlardır.

10. Fen bilimleri öğretmeni, Cemre'den aşağıda verilen kavramları büyükten küçüğe doğru sıralamasını istiyor.

1	UZAY
2	EVREN
3	GÖKADA
4	GEZEĞEN

Buna göre Cemre, aşağıdaki sıralamalardan hangisini yaparsa öğretmenin isteğini yerine getirmiş olur?

- A) 1 - 2 - 4 - 3   B) 2 - 1 - 4 - 3   C) 2 - 1 - 3 - 4   D) 2 - 3 - 1 - 4

11. Dünya ve diğer gezegenler, yıldızlar, Ay ve bunlar arasındaki boşluk evreni oluşturur. Evren, görebildiklerimiz ve göremediklerimizin ötesinde bunlar arasındaki boşluklarla birlikte tüm gök cisimlerini içerisine alan en büyük yapıdır. Evrende sayısı bilinmeyen galaksi sistemleri bulunur. Galaksiler içinde de sayısız yıldız sistemleri bulunur. Dünya'mız Samanyolu galaksisinin Avcı kolunda Güneş sistemi içinde bulunan bir gezegendir.

Yukarıdaki anlatım dikkate alınarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Güneş sistemi Dünya'yı da içine alan bir yapıdır.
- B) En büyük yapının evren olduğu görülmektedir.
- C) Dünya'mızın yeri Samanyolu galaksinin Avcı koludur.
- D) Güneş sistemi galaksileri kapsayan bir sistemdir.

12. Evrenin oluşumuyla ilgili iki temel görüş bulunmaktadır:

- Evrenin oluşumu hakkındaki ilk görüş 1600'lü yıllarda Newton tarafından ortaya atılan hareketsiz ve başlangıcı olmayan evren görüşüdür. Bu görüşe göre evren sonsuzdan beri var olmuştur ve sonsuza kadar da varlığını ve şu anki halini koruyacaktır.
- Evrenin oluşumuyla ilgili ikinci görüş Büyük Patlama'dır. Bu görüş çoğu bilim insanı tarafından kabul edilen evrenin bir başlangıcının olduğu görüşüdür. Bu görüşe göre evrenin bir başlangıcı vardır ve evren sürekli bir genişleme içindedir.

Bu görüşler hakkında öğrenciler şu yorumları yapmıştır.

Büyük patlamaya göre evren sürekli genişliyor.

O zaman Newton evrenin hareketsiz olduğuna inanıyor.

Evrenin oluşumuyla ilgili başka hiçbir görüş yoktur.

Büyük patlama teorisi kesinlikle doğrudur çünkü çoğu bilim insanı tarafından kabul görmüştür.

Yapılan yorumlardan hangisi doğrudur?

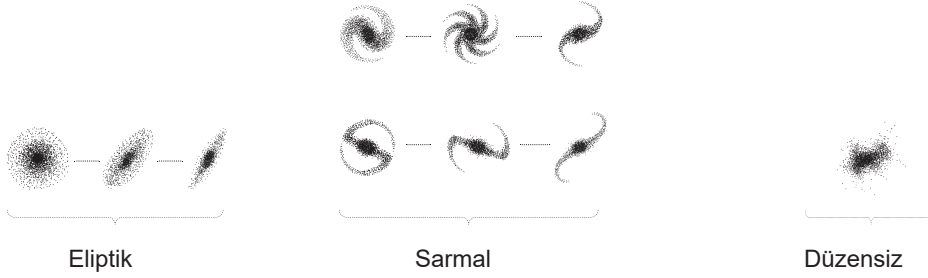
- A) Bütün öğrencilerin söyledikleri bilgiler kesinlikle doğrudur.
- B) Özlem ve Koray konuyu iyi anlamıştır.
- C) Sadece Özlem'in verdiği bilgi doğrudur.
- D) Özlem ve Emir'in yaptıkları yorumlar doğrudur.

13. Sarmal galaksilerin çevresinde merkezinden dışa doğru uzanan parlak kollar mevcuttur. Galaksinin merkezinde yaşlı yıldızlar, kollarında ise daha genç yıldızlar bulunur. Samanyolu ve Andromeda galaksileri sarmal galaksilere örnektir.

Yukarıdaki açıklama doğrultusunda Samanyolu galaksisinin sarmal kollarının parlak görülme nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

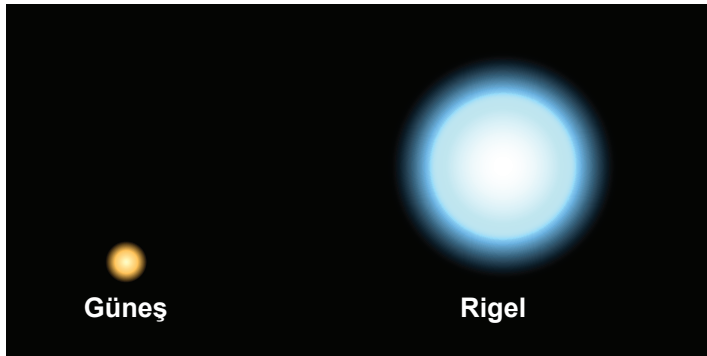
- A) Düzenli bir yapıda olması
- B) Güneş'ten gelen ışık ışınlarını yansımaları
- C) Genç yıldızları bulundurması
- D) Yapısında yıldızlar arası gaz ve toz bulutlarının az olması

1. Uzaydaki gök cisimlerinden biri de gök ada olarak da adlandırılan galaksilerdir. Galaksiler çok sayıda yıldızdan, yıldızlar arası gaz ve toz bulutlarından oluşmuştur. Uzayda çok sayıda galaksi bulunur. Galaksilerin şekillerine göre sarmal, düzensiz ve eliptik olmak üzere üç türü vardır. Samanyolu galaksisi uzaydaki sarmal galaksilerden biridir. Aşağıdaki görselde farklı şekillerdeki galaksi türleri görülmektedir.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi verilenlerden çıkartılabilecek bir sonuç değildir?

- A) Farklı şekillerde galaksiler bulunur.
B) Galaksilerde çok sayıda yıldız bulunur.
C) Sarmal yapıda birden fazla galaksi bulunur.
D) Evrende en fazla düzensiz yapıda galaksi bulunur.
2. Görselde Güneş ve Rigel yıldızları gerçek boyutları ile orantılı olacak şekilde verilmiştir.

Buna göre sadece görsele bakarak Rigel yıldızı ve Güneş'in,

- I. Sıcaklığı
II. Yaşı
III. Büyüklüğü
- özelliklerinden hangileri karşılaştırılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

3. Evrenin Dünya dışında kalan kısmı uzay olarak tanımlanır. Uzay ile Dünya, Ay, Güneş, gezegenler, yıldızlar ve diğer gök cisimleri ise evreni oluşturur. Yani evren, görebildiğimiz ve görebildiğimiz dışındaki boşluklarla birlikte gök cisimlerinin tümüdür. Evrenin oluşumuyla ilgili genel olarak iki görüş vardır. Bunlar:

- Newton'un hareketsiz ve başlangıcı olmayan evren görüşü
- Evrenin bir başlangıcının olduğunu savunan Büyük Patlama görüşüdür.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi bu paragraftan çıkarılabilecek bir sonuçtur?

- A) Evrenin nasıl oluştuğu kesin olarak bilinmektedir.
- B) Yapılan incelemeler neticesinde evrenin oluşumundan günümüze kadar sabit kalmayıp sürekli genişlediği ispatlanmıştır.
- C) Evren uzayı da içine alan bir yapıdır.
- D) Evrenin oluşumuyla ilgili bu zamana kadar yukarıda verilenlerden başka hiçbir görüş öne sürülmemiştir.

4. Görselde yıldızlarla ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

Yıldızlar yaşam süreleri olan gök cisimleridir. Yıldızlarda çekirdek tepkimesi adı verilen bir tepkime gerçekleşir. Bu tepkimede hidrojenler tepkime sonucunda helyuma dönüşür ve ısı açığa çıkar. Tepkime gerçekleştikçe yıldızın sıcaklığı da azalır. Genç yıldızların sıcaklıkları çok yüksektir ve beyaz-mavi renklere görülürler. Yaşlı yıldızlar ise genç yıldızlara göre soğukturlar ve kırmızı, sarı tonlarında görünürler.

Ayrıca yıldızlar, Güneş'in yarısından küçük bir kütleyle sahiplerse yaşamları Beyaz Cüce olarak sona erer. Büyük kütleli yıldızların yaşamlarının sonunda ise bir supernova patlaması gerçekleşir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yıldızların büyüklükleri yaşamları sonunda neye dönüşeceklerini belirler.
- B) Yıldızların renkleri ile yaşları arasında bir ilişki vardır.
- C) En sıcak yıldızlar kırmızı renklidirler.
- D) Çekirdek tepkimesiyle hidrojenler helyuma dönüşür.

5. Duru, öğretmenin sorduğu soruyu aşağıdaki gibi yanıtlamaktadır:

"Gaz ve toz bulutlarının, diğer gök cisimlerinin, milyarlarca yıldızın bir araya gelmesiyle oluşan sisteme denir."

Buna göre öğretmenin sorusu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Yıldızlar ölümlerinden sonra neye dönüşür?
- B) Yıldızlar nasıl oluşur?
- C) Kara deliğin yapısında neler vardır?
- D) Galaksi nedir?

6. Hakan'ın yaptığı bir etkinlik aşağıda verilmiştir.

Etkinlik

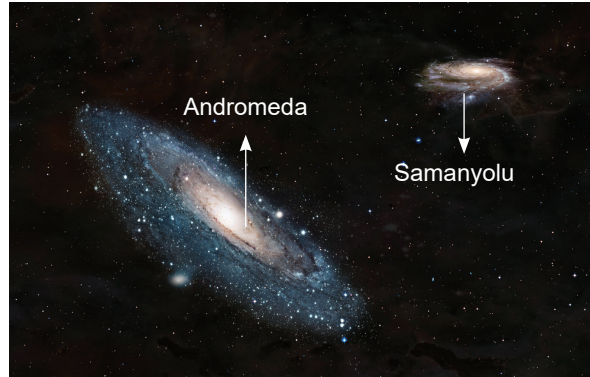
Yıldızlarla ilgili olarak verilen ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız. (Her soru 20 puandır.)

- a) ...D... Yıldızlar ısı ve ışık yayarlar.
- b) ...D... Mavi renkli yıldızlar, kırmızı renkli yıldızlardan daha soğuktur.
- c) ...D... Güneş orta büyüklükte bir yıldızdır.
- d) ...Y... Yıldızların bir yaşam süresi vardır.
- e) ...D... Büyük kütleli yıldızlar, Kırmızı Süper Dev'e dönüşürler.

Hakan'ın yanıtları görseldeki gibi olduğuna göre bu etkinlikten kaç puan almıştır?

- A) 40
- B) 60
- C) 80
- D) 100

7. Dünya'nın içinde bulunduğu Güneş sistemi, Samanyolu gök adasında yer alır. Samanyolu gök adası sarmal biçimli gök adadır ve merkezindeki çekirdeğinin etrafında dışa doğru açılan dört kol bulunur. Güneş sistemi bu kollardan Avcı kolunda bulunur.

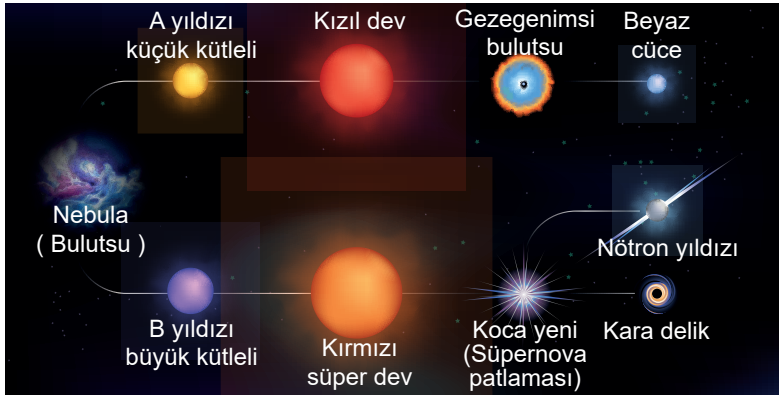

Samanyolu gök adasına en yakın gök ada Andromeda gök adasıdır. Dünya'dan teleskop kullanmadan çıplak gözle görülebilen tek gök adadır. Andromeda sarmal biçimli gök adadır.

Buna göre yukarıdaki yazıyı okuyan bir araştırmacı verilenlerden hangisini çıkaramaz?

- A) Dünya'dan çıplak gözle tüm gök adalar gözlemlenebilir.
- B) Andromeda gök adası Samanyolu gök adasının komşusudur.
- C) Gök adamız sarmal biçimli gök adadır.
- D) Güneş gök adamızın Avcı kolunda yer alır.

8. Aşağıda yıldızların yaşam döngüleri verilmiştir.

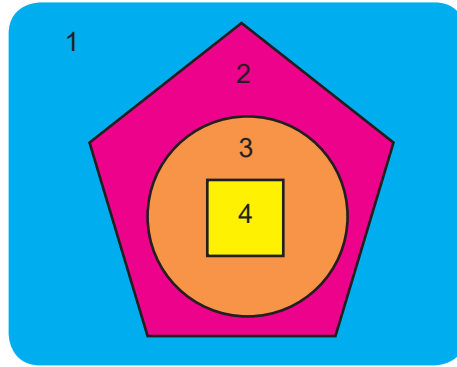
Buna göre yalnızca görsele bakarak,

- I. Büyük ve küçük kütleli yıldızlar farklı yaşam döngülerine sahiptirler.
- II. Küçük kütleli yıldızlar oluşum sürecini tamamladıktan sonra kara delik ya da nötron yıldızına dönüşürler.
- III. Büyük ve küçük kütleli yıldızlar bulutsularda oluşurlar.

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III   D) I, II ve III

9. Venn şeması: Kümeler arasındaki mantıksal ilişkiyi gösteren bir şemadır. Birbirini kapsayan kümeler iç içe sırası ile çizilir. En kapsamlı (büyük) küme en dışta, en küçük olan küme de en içte çizilir. Görsele "Güneş Sistemi ve Ötesi" konusu için hazırlanmış venn şeması verilmiştir.

Yukarıdaki şemaya Güneş sistemi ve ötesi kavramları hangisi gibi yerleştirildiğinde doğru olur?

	1	2	3	4
A)	Evren	Uzay	Gök ada	Güneş
B)	Dünya	Güneş	Uzay	Evren
C)	Gök ada	Güneş	Uzay	Dünya
D)	Evren	Gök ada	Güneş	Uzay

10. Gökçe, bulutsuz bir gecede gökyüzüne baktığında şekildeki takımyıldızını görmüştür.

Buna göre görseldeki takımyıldızının ismi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küçükayı   B) Kanatlı At   C) Avcı   D) Kartal

11. Serkan, gök adalar ile ilgili olarak aşağıdaki doğru yanlış etkinliğini cevaplandıracaktır.

İfade

✓ ✗

Gök adalar, milyonlarca yıldız, bulutsu ve gaz bulutlarından oluşmuş sistemlerdir.

Güneş sistemimizin içerisinde bulunduğu gök ada, Samanyolu gök adasıdır.

Gök adalar yaşamları sonunda nötron yıldızına ya da kara deliğe dönüşürler.

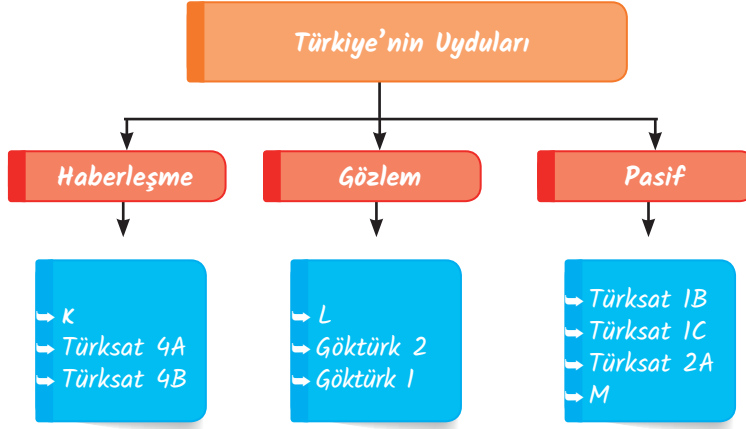
Serkan, etkinliği hatasız bir şekilde tamamladığına göre hangi seçenekteki işaretleme yapımıştır?

- A)   B)   C)   D)
A)   B)   C)   D)
A)   B)   C)   D)

Ünite Tarama Testi

1

1. Türkiye'nin uzaya gönderdiği uydular şemada sınıflandırılmıştır.

Buna göre şemada K, L ve M ile gösterilen uydu isimleri hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	K	L	M
A)	Türksat 3A	Rasat	Bilsat
B)	Bilsat	Rasat	Türksat 3A
C)	Rasat	Türksat 3A	Bilsat
D)	Türksat 3A	Bilsat	Rasat

2. Çeşitli araçlarla uzaya çıkılmasını sağlayan, uzayda yapılan araştırma sonuçlarını Dünya'ya ulaştıran teknolojilere uzay teknolojisi adı verilir.

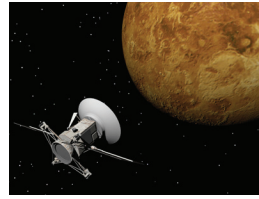
Görsellerde bazı uzay teknolojisi araçları verilmiştir.

Uzay Mekiği

Uzay İstasyonu

Uzay Sondası

Yapay Uydu

Buna göre verilen görev tanımlarından hangisi görsellerdeki uzay teknolojisi araçlarından herhangi birine ait değildir?

- A) Dünya yörüngesinde dolaşan ve birçok bilim dalı için laboratuvar olarak kullanılan yerdir.
B) Bir uzay aracını atmosferin dışına fırlatmak için kullanılmaktadır.
C) Uzay boşluğunda dolaşarak uzay araştırmaları için bilimsel veriler toplayan uzaktan kumandalı insansız araçlardır.
D) Dünya ile uzay arasında astronotların gidip gelmesini sağlayan ve tekrar tekrar kullanılan araçtır.

3. Tabloda Türkiye'ye ait olan bazı haberleşme ve gözlem uydularının isimleri verilmiştir.

Türksat 1B	Rasat
Bilsat	Göktürk 1
Türksat 4A	Türksat 4B

Bu tablodaki gözlem uydularının isimleri boyanırsa aşağıdaki şekillerden hangisi elde edilir?

A)

B)

C)

D)

4. Rasathane (gözlemevi); içerisinde büyük teleskopların yer aldığı, gök bilimcilerin gözlem yaptığı yerlerdir. Rasathane kurulacak yerlerin özellikleri ile ilgili bir pano hazırlamak isteyen Reyhan, defterine bazı bilgiler not etmiştir.

Rasathane kurulacak yerlerin özellikleri

1. Hava ve ışık kirliliğinin en az seviyede olması
2. Açık gece (en az bulutlu) sayısının çok olması
3. Ulaşımın kesintisiz sağlanabileceği bir yer olması
4. ....

Buna göre Reyhan'ın defterinde boş bıraktığı yere verilen bilgilerden hangisi yazılamaz?

- A) TV ve radyo yayınlarından uzak olması
B) Deprem kuşaklarına yakın olması
C) Temiz bir atmosfere sahip olması
D) İhtiyaçların karşılanabilmesi için yerleşim merkezlerine uzak olmayan bir yer olması

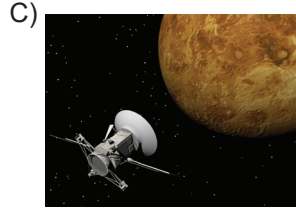
5. Hakan, bir uzay aracı ile ilgili yaptığı araştırmada aşağıdaki bilgilere ulaşmıştır. "Uzaya gönderilen, Dünya'nın veya başka bir gezegenin yörüngesine yerleştirilen uzay aracıdır. İletişim, haberleşme, hava durumu tahmini, televizyon yayını, GPS (Küresel Konumlama Sistemi) gibi pek çok alanda hizmet vermektedir." **Hakan'ın ulaştığı bilgi aşağıdaki uzay araçlarından hangisine aittir?**

Uzay Mekiği

Uzay İstasyonu

Uzay Sondası

Yapay Uydu

6. 2000 yılının Kasım ayından beri sürekli olarak astronotların bulunduğu Uluslararası Uzay İstasyonu (ISS)'de günümüze dek 18 devletten 230 kişi görev yaptı. ISS bugünkü haline 136'dan fazla uzay görevi sonunda ulaştı. Tüm bu uçuşlar sonunda uzaydaki en büyük insan yapımı nesne oluşturuldu. ISS'nin bugün uzunluğu yaklaşık 48 metre ve kütlesi yaklaşık 420 ton. ISS aynı zamanda bugüne dek üretilen en pahalı nesne. Bununla birlikte Ay ve Venüs'ten sonra geleceğin gökyüzünde görülebilen en parlak üçüncü gök cisim!

ISS yerden yaklaşık 400 km yüksekte hareket ediyor. Saatte yaklaşık 28.800 kilometre hızla Dünya'nın çevresindeki yörüngesinde dolanan ISS bir turunu yaklaşık 90 dakikada tamamlıyor. Yani ISS her gün 16 defa Dünya'nın çevresinde doluyor ve astronotlar 24 saat içinde gün doğumunu ve gün batımını 16 defa gözleyebiliyor.

Yukarıdaki makaleye göre Uluslararası Uzay İstasyonu ile ilgili verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) İçerisinde sadece yılın ilk altı ayında astronot bulundurabilmektedir.
B) Ay ve Venüs'ten sonra geleceğin gökyüzündeki en parlak üçüncü gök cisimidir.
C) Bir günde Dünya'nın etrafını tam 16 defa dolandır.
D) Uzayda insan eliyle yapılmış en büyük nesnedir.

7. Yapay uydu; uzaya gönderilen, Dünya'nın veya başka bir gezegenin yörüngesine yerleştirilen uzay aracıdır. Görsele Dünya etrafında dolanan bir yapay uydu yer almaktadır.

Gezegenlerin etrafında dolanan bu yapay uyduların insanlığa sağladığı kazançlar arasında,

- I. GPS (Küresel Konumlama Sistemi) sayesinde coğrafi konum belirlemek
II. Yeryüzündeki çevresel değişimleri takip etmek
III. İletişim, haberleşme, hava durumu tahmini ve televizyon yayını sağlamak
- maddelerinden hangileri sayılabilir?**

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

8. Oğuz, "Uzay Teknolojileri" ile ilgili olarak aşağıdaki doğru yanlış etkinliğini cevaplandıracaktır.

İfade

✓ ✗

Uzay sondaları, bir gezegeni veya bir gök cismini incelemek için gönderilen araçlardır.

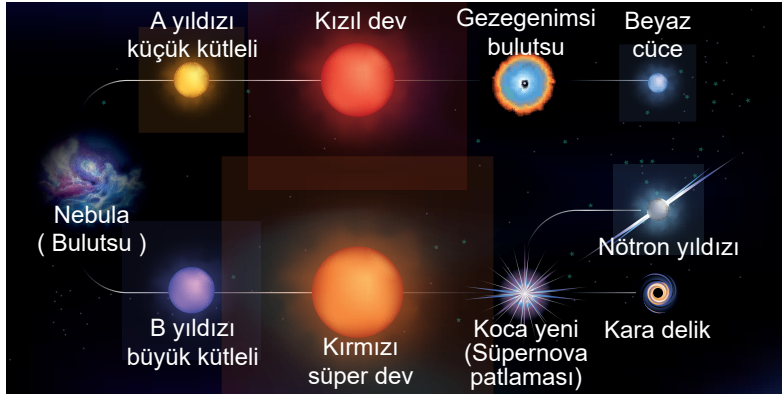
Uzay mekikleri roketler gibi hızla yükselebilen, uçaklar gibi manevralar yapabilen ve tekrar yere inebilen uzay araçlarıdır.

Uzay istasyonları, bir uzay aracını atmosferin dışına taşımak için kullanılmaktadır.

Oğuz, etkinliği hatasız bir şekilde tamamladığına göre hangi seçenekteki işaretlemeyi yapmıştır?

- A)   B)   C)   D)
-
-

9. Görselde yıldızların yaşam süreci verilmiştir.

Bu görsele bakarak yıldızların yaşam süreçleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

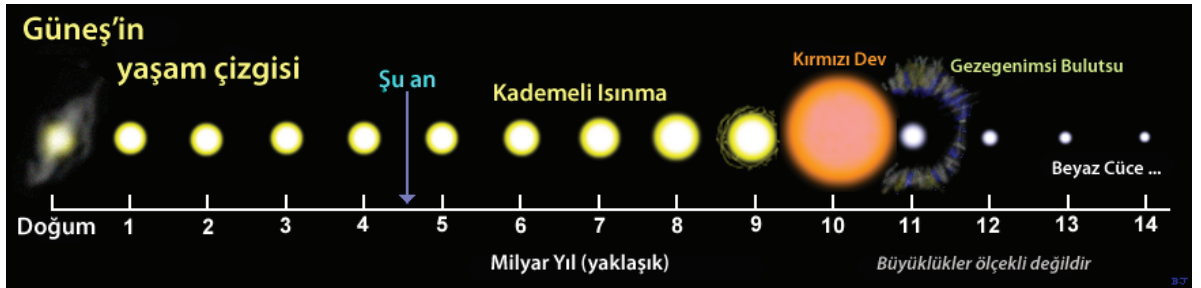
- A) Soğumuş yıldızlar gezegenleri meydana getirir.
- B) Büyük yıldızlar yaşam sürecinde bulutsuları oluşturur.
- C) Süpernova patlaması sonucu küçük yıldızlar oluşur.
- D) Yıldızların büyüklüklerine göre değişen yaşam süreçleri vardır.

10. "Takımyıldızlarını oluşturan yıldızlar tek bir düzlemdeymiş gibi ve birbirine yakın görünür. Aslında uzayda üç boyutta dağılmışlardır. Takımyıldızlarını oluşturan yıldızlar birbirinden farklı büyüklüklerde ve uzaklıklardadırlar. Dünya'dan çok farklı uzaklıklarda bulunabilirler. Bir takımyıldızdaki en parlak yıldızın Dünya'ya en yakın yıldız olması gerekmez. Örneğin Kuğu takımyıldızındaki en parlak yıldız olan Deneb yıldızı, takımyıldızda çıplak gözle görülebilen en uzak yıldızlardan biridir."

Takımyıldızları ile ilgili yazılan bu makaleye göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Takımyıldızındaki yıldızların Dünya'ya uzaklıkları farklı olabilir.
- B) Takımyıldızlarını oluşturan yıldızların büyüklükleri farklı olabilir.
- C) Takımyıldızındaki yıldızlardan Dünya'ya en yakın konumda olanı her zaman en parlak gözüktür.
- D) Takımyıldızındaki yıldızlar aslında birbirlerine çok uzak mesafelerde bulunurlar.

11. Aşağıda Güneş'in yaşam çizgisini gösteren bir görsel verilmiştir.

Verilen görsele göre Güneş için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Küçük kütleli bir yıldızdır.
- B) Süpernova patlaması yaşamıştır.
- C) Zamanla nötron yıldızına dönüşecektir.
- D) Yaklaşık on milyar yıl yaşındadır.

12. "Uluslararası uzay istasyonu deneyler için uzay ortamı ve düşük yerçekimi ortamı sağlayan bir laboratuvar merkezidir. Mürettebatın biyoloji, fizyoloji, fizik, kimya, astronomi, meteoroloji ve daha birçok dalda deneyler yapmasına olanak verir. İstasyon ayrıca Ay ve Mars görevlerinde kullanılması planlanan ekipman ve sistemlerin, kullanım öncesi uzayda test edilmeleri için çok uygun bir ortam sağlar. İstasyonun görev süresi 2020 yılından 2024 yılına kadar uzatılmıştır. 2028 yılına uzatılması ise muhtemeldir."

Yukarıdaki metine göre uzay istasyonları ile ilgili,

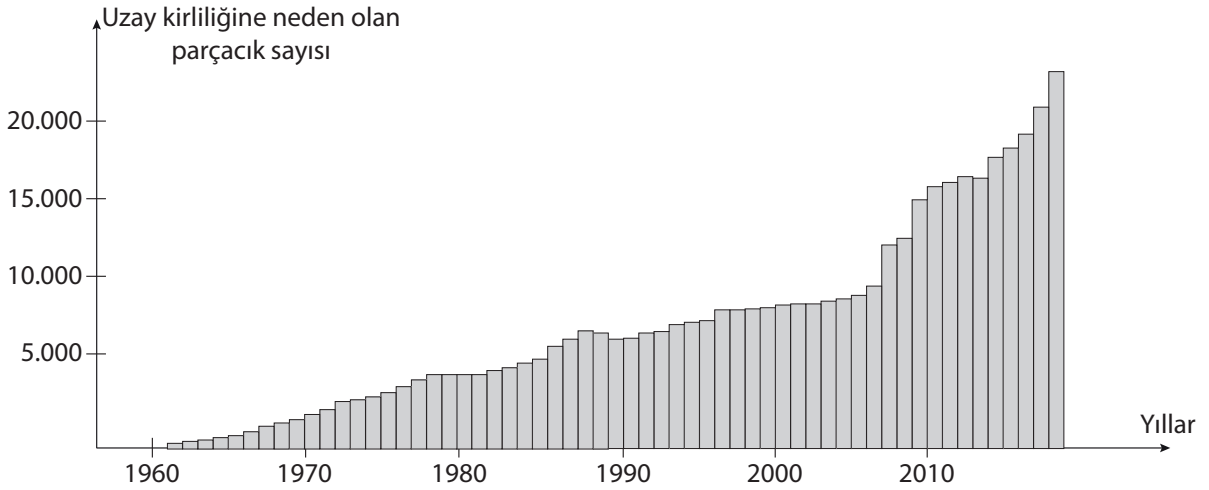
- I. Bilimsel gelişmelere katkı sağlayan ortamlardır.
- II. Görev süreleri sınırlıdır.
- III. Ay yörüngesine yerleştirilmiştir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

13. Dünya'nın çevresinde değişik yörüngelerde dönen ve artık herhangi bir işlevi olmayan insan yapımı cisimlerin tümü uzay kirliliği olarak adlandırılır.

Aşağıdaki grafikte uzay kirliliğine neden olan parçacık sayısının yıllara göre değişimi verilmiştir.

Grafikte verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Uzay kirliliği artış hızı sürekli sabit kalmıştır.
- B) 1990 yılında tespit edilebilen herhangi bir kirlilik yoktur.
- C) 2000 - 2010 yılları arasında uzay kirliliği azalmıştır.
- D) 1960 - 1970 yılları arası uzay kirliliği sürekli artmıştır.

14. Görselde Dünya'dan bakıldığında birden fazla yıldızın bir arada duruyormuş gibi görüldüğü bir yıldız kümesi verilmiştir.

Bu yıldız kümesi ile ilgili,

- I. Kümeyi oluşturan yıldızların birbirlerine göre konumları her zaman aynı kalır.
- II. Gökyüzü gözlemlerini kolaylaştırır.
- III. Küçükayı takımyıldızı olarak adlandırılır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) II ve III   D) I, II ve III

15. Birbirlerine göre konumları her zaman aynı kalan ve gökyüzü gözlemleri sırasında duruşları bazı varlıklara benzetilen yıldız gruplarına takımyıldızı adı verilir.

Takımyıldızlarla ilgili,

- I. Gökyüzü gözlemlerini kolaylaştırmaktadır.
- II. Birbirleriyle eşit mesafelerde bulunan yıldızlar topluluğudur.
- III. İnsanlar bazılarını Büyükayı, Küçükayı, Yılan, Boğa, Kartal, Kuzey Tacı, Başak, Büyük Köpek ve Orion (Avcı) adlarını vermişlerdir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

16. Aşağıda bazı kavramlar ve bilgiler verilmiştir

Bilgi
Bu gök cisimlerinde büyük miktardaki maddeler çok küçük bir alana sıkıştığı için buradaki çekim kuvveti çok fazladır.
Birbirlerine göre konumları her zaman aynı kalan ve gökyüzü gözlemleri sırasında duruşları bazı varlıklara benzetilen yıldız gruplarıdır.
Milyonlarca yıldız, bulutsu ve gaz bulutlarından oluşmuş sistemlerdir.

Kavram
Gök ada
Yıldız
Takımyıldızı
Kara delik

Verilen kavramlarla bilgiler eşleştirildiğinde açıkta kalan kavramla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Çok sıcak olanları mavi renkte, sıcaklığı en düşük olanları ise kırmızı renktedir.
B) Gökyüzünde bazıları tek başına gözlemlenebilirken bazıları birbirine yakın topluluklar hâlinde gözlemlenebilir.
C) Yaşamlarını tamamladıklarında hepsi nötron yıldızına dönüşürler.
D) Dünya'dan bakıldığında ışıkları titreşimli görünür.

17. Ahmet, sınıfa uzay teknolojisine ait bazı araçların resminin bulunduğu bir poster getirmiştir.

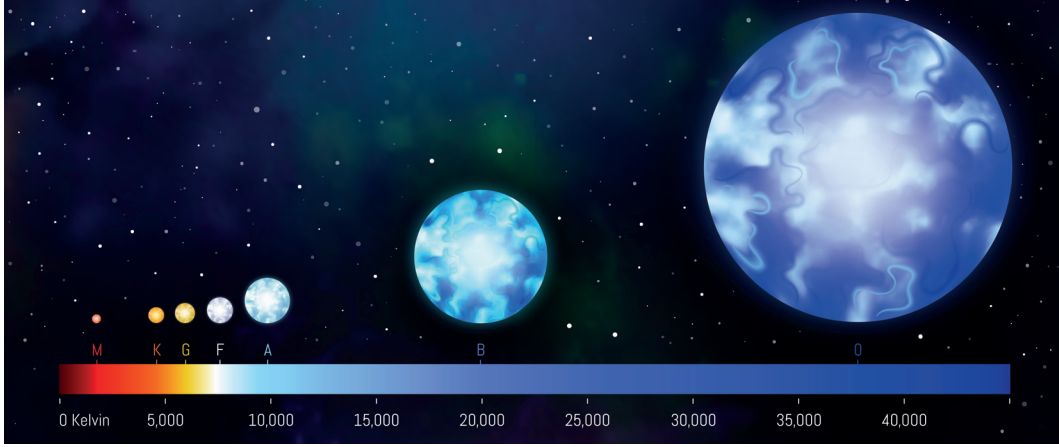
Ahmet, arkadaşlarına bu araçların özelliklerinin neler olduğunu sormuştur. Arkadaşlarının yanıtları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

	Yanıtlar
Ali	Dünya'nın veya başka bir gezegenin yörüngesine yerleştirilen uzay aracıdır. İletişim, haberleşme, hava durumu tahmini, televizyon yayını, GPS (Küresel Konumlama Sistemi) gibi pek çok alanda hizmet vermektedir.
Emre	Dünya'nın ilk yeniden kullanılabilen ve büyük uyduları bile taşıyabilen uzay araçlarıdır. Dünya yörüngesinde manevralar yapar ve tıpkı bir uçak gibi yere tekrar iner.
Zeynep	Bir gezegeni veya bir gök cismini incelemek için gönderilen; yakınında uçma, çarpma, yörüngesinde dolaşma veya üzerine inme gibi görevleri yerine getiren araçtır.

Ahmet'in arkadaşlarının açıklamaları yukarıdaki gibi olduğuna göre, hangi uzay aracının özellikleri belirtilmemiştir?

- A) Roket   B) Uzay Mekiği   C) Yapay Uydu   D) Uzay Sondası

18. Yıldızların, sarı, kırmızı ve mavi renkte ışık yayanları vardır. Yıldızın rengini sıcaklığı belirler. Çok sıcak olan yıldızlar mavi renktedir. Daha az sıcak olanlar sarı, sıcaklığı en düşük olanlar ise kırmızı renktedir. Görselde yıldızlar sıcaklıklarına göre M, K, G, F, A, B ve O şeklinde sınıflandırılmıştır.

Görsel incelendiğinde,

- I. Sıcaklığı en düşük olan yıldızlar "M" sınıfı yıldızlardır.
- II. "O" sınıfı yıldızların sıcaklıkları 35000 - 40000 °K arasındadır.
- III. "A" sınıfı yıldızlar "B" ve "O" sınıfı yıldızlardan daha sıcak yıldızlardır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

19. K, L ve M yıldızlarına ait bazı özellikler tabloda verilmiştir.

Yıldız	Güneş'in kütlesinin katı	Sıcaklık (°C)	Renk
K	0,6	5000	Turuncu
L	1,1	7000	Sarı
M	120	36000	Mavi

Tablodaki veriler incelendiğinde,

- I. Büyük kütleli yıldızlar daha sıcaktır.
- II. Mavi renk yıldızlar sarı ve turuncu renk yıldızlardan daha sıcaktır.
- III. L yıldızının K yıldızından daha sıcak olması, kütlesinin daha küçük olmasından kaynaklanır.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II   D) II ve III

20. Görselde Orion Bulutsusu verilmiştir.

Orion Takımyıldızı'nda bulunan Orion Bulutsusu bütün bulutsular arasında belki de en ünlüsüdür. Dünya'ya yaklaşık 1500 ışık yılı uzaklıkta bulunan bu bulutsuyu oluşturan gaz, genç yıldızları çevreliyor. Orion Bulutsusu aynı zamanda pek çok yıldız oluşum bölgesi de içeriyor. Yeni yıldızların oluştuğu Orion Bulutsusu Dünya'ya en yakın bulutsudur. Orion Bulutsusu çıplak gözle görülebilir. Messier 42 olarak da bilinen Orion Bulutsusu, Samanyolu gök adasının Güneş sisteminin de içinde bulunduğu kolunda yer alıyor.

Verilen makaleyi okuyan bir araştırmacı Orion Bulutsusu ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Dünya'ya en yakın bulutsudur.
- B) Gece gökyüzünde çıplak gözle görülebilir.
- C) Yeterince gaz içermediği için bulutsuda yeni yıldız oluşumu görülmez.
- D) Samanyolu gök adasında yer alır.

21. Bir yarışmada ödüle layık görülen proje görevleri aşağıda verilmiştir.

- I. Dünya yörüngesine bir araç yerleştirerek Dünya'da yer çekimi ve atmosfer gibi nedenlerle gerçekleştirilmesi mümkün olmayan deneyleri gerçekleştirmek.
- II. Uzaya haberleşme uydusu yerleştirmek ve cisimleri uzaya taşımak için Dünya'dan yeterince hızlı bir şekilde ayrılacak bir uzay aracı tasarlamak.
- III. Dünya ile uzay arasında insan ve malzeme taşımak amacıyla yapılan, uzaya gidip Dünya'ya geri dönebilen ve yeniden kullanılabilen araçlar tasarlamak.

Buna göre, uzay teknolojilerine yönelik ödül kazanan projelerde yer alan uzay araçları aşağıdakilerden hangileridir?

- A) Uzay istasyonu, uzay roketi ve uzay sondası
- B) Uzay sondası, uzay mekiği ve uzay istasyonu
- C) Uzay istasyonu, uzay roketi ve uzay mekiği
- D) Uzay sondası, uzay roketi ve uzay mekiği

22. Aşağıda uzay kirliliği ile ilgili bir metin verilmiştir.

Doğada bir bölgenin insan eliyle ve doğal olmayan maddelerin birikmesi yoluyla dengesinin bozulmasına kirlilik denir. Bu kavram yalnızca Dünya için değil, çevre olarak değerlendirilebilecek her ortam için geçerlidir. Uzayda özellikle de Dünya yörüngesine gönderilen uzay araçlarının yarattığı kirlilik son zamanlarda bazı sorunlara yol açmaya başlamıştır.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi uzay kirliliğinin yol açabileceği sorunlara örnek olarak gösterilebilir?

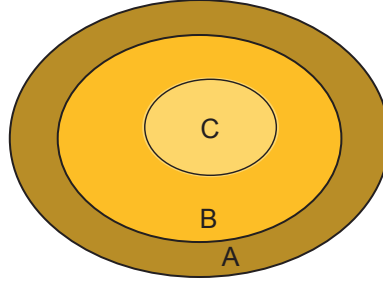
- A) Uzayda çok fazla atık birikmesi Ay'ın yörüngesini değiştirerek Dünya'ya çarpmasına neden olabilir.
- B) Uzay kirliliğine yol açan maddeler Dünya'nın yörüngeden çıkarak uzaya savrulmasına neden olabilir.
- C) Dünya'nın yörüngesinde biriken atıklar kuyruklu yıldızların Dünya'ya çarpmasına neden olabilir.
- D) Uzayda biriken atıklar birbirine ve diğer uzay araçlarına çarparak hasar oluşturabilir.

23. Dünya yörüngesinde dönmekte olan Hubble uzay teleskobu, evreni daha yakından tanımamıza imkan sağlamış ve bugüne kadar evren hakkındaki birçok sır perdesini aralamamıza yardımcı olmuştur.

Uzay boşluğuna gönderilen teleskopların, Dünya üzerinde bulunan teleskoplardan daha detaylı ve daha net görüntüler elde edebilmesinin nedenleri arasında hangisi yer almaz?

- A) Teleskopların geceleri daha net görüntüler ortaya çıkartması
- B) Bulutlar, su buharı, toz, sıcak-soğuk hava akımlarının elde edilen görüntüyü bulanıklaştırması
- C) Teleskoba odaklandığı gök cisminden gelen ışık miktarı arttıkça elde edilen görüntünün netleşmesi
- D) Gök cisimlerinden teleskoba gelen ışık dalgalarının uzayda dağılmaması

24.

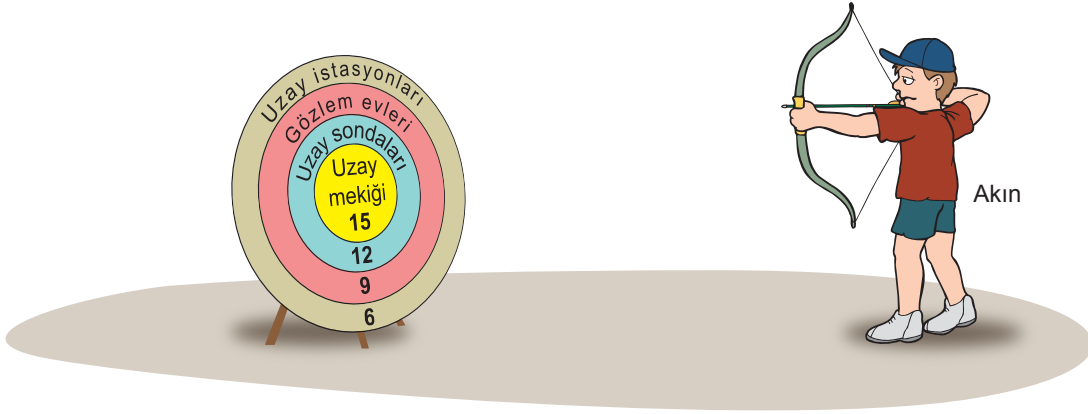
Gök cisimleri yukarıda gösterilen şekil ile ilişkilendirilirse,

- I. A; evreni, B; galaksiyi, C ise yıldızları temsil eder.
- II. A; evreni, B; Samanyolu gök adasını, C ise Güneş'i temsil eder.
- III. A; uzayı, B; evreni, C ise Andromeda gök adasını temsil eder.
- IV. A; Samanyolu gök adasını, B; Küçükayı Takımyıldızı'nı, C ise Kutup Yıldızı'nı temsil eder.

eşleştirmelerinden hangileri doğrudur?

- A) II ve IV   B) I, II ve IV   C) I, III ve IV   D) II, III ve IV

25. Akın'ın hedef tahtasında attığı oklar "uzay kirliliği yapan araçlar"ın olduğu bölümlere isabet etmektedir.

Akın'nın attığı oklar yalnız bir bölüme bir kez isabet ettiğine göre Akın bu atışlardan maksimum kaç puan kazanmıştır?

- A) 27   B) 30   C) 33   D) 36

CEVAP ANAHTARI

1. Bölüm: Uzay Araştırmaları

Etkinlik

1

1. Bölüm: Uzay Araştırmaları

Etkinlik 1

1. Aşağıdaki cümleleri uygun kelimelerle doldurunuz.

Uzay kirliliği	Uzay istasyonu	Yapay uydu	Türksat 3A	Bilsat
Rasat	Göktürk 1	Uzay sondası	Uzay mekiği	Yakıt tankları

- a. Haberleşme, iletişim, hava durumu tespiti ve gözlem gibi alanlarda kullanılan uzay araçlarına **Yapay uydu** denir.
b. Uzaya çeşitli amaçlarla gönderilen ve görevini tamamlamış uzay araçları, yakıt tankları ve kullanılan her türlü malzemenin sebep olduğu durum **uzay kirliliği** olarak adlandırılır.
c. **Uzay istasyonu** .....birden fazla ülke astronotlarının bir arada çalıştığı ve uzay ile ilgili çeşitli deneylerin yapıldığı dev laboratuvarlardır.
d. Ülkemiz tarafından uzaya gönderilen ve haberleşme alanında hala aktif olarak görev alan uydularımızdan biri de **Türksat 3A** .....
e. **Bilsat** ..... uzaya gönderdiğimiz ve aktif görevini tamamlamış gözlem uydularımızdır.
f. Uzayda kirliliğe neden olanlardan bir tanesine **yakıt tankları** örnek olarak verilebilir.
g. Uzay boşluğunda dolaşarak bilimsel veriler toplayan ve uzaktan kumanda edilebilen araçlara **uzay sondası** ..... denir.
h. İnsanları ve çeşitli malzemeleri uzaya taşıyan ve tekrar dünyaya dönebilen araçlar **uzay mekiği** ..... olarak adlandırılır.

2. Aşağıda verilen ifadelerin rakamlarını doğru kavramların altına yazarak eşleştiriniz.

- Ömrünü tamamlamış gözlem uydumuzdur.
- Dünya ile uzay istasyonları arasında astronotların taşınmasını sağlayan uzay aracıdır.
- Uzay araştırmaları için bilimsel veri toplayan araçtır.
- Gök cisimlerini incelemek için kullanılan araçtır.
- Ülkemizin istihbarat edinmek, coğrafi konum belirlemek, çevresel değişimleri takip etmek gibi amaçlar için uzaya gönderdiği aktif gözlem uydusudur.

GÖKTÜRK 2	TELESKOP	UZAY SONDASI	BİLSAT	UZAY MEKİĞİ
5	4	3	1	2

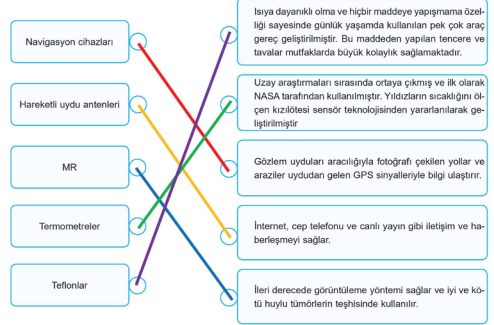
3

3. Aşağıda verilen ifadelerdeki boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

TELESKOP	IŞIK KİRLİLİĞİ	YAPAY UYDU
RASATHANE	NAVİGASYON	GALİLEO

- a) Uzaya gözlemlemek için kullanılan araçlara **teleskop** ..... denir.
b) **Navigasyon** ..... uzay araştırmaları sonucu üretilen bir teknolojidir.
c) **Galileo** ..... teleskobu astronomide kullanılan ilk kişidir.
d) **Yapay uydu** ..... uzaya gönderilen, Dünya'nın veya başka bir gezegenin yörüngesine yerleştirilen uzay aracıdır.
e) Rasathanelerden yapılan gözlemleri **ışık kirliliği** .....olumsuz etkiler.

4. Uzay araştırmaları sonucu üretilen araçları verilen tanımlarla eşleştiriniz.

4

5. Verilen kelimeleri aşağıdaki boşluklara uygun bir şekilde yerleştiriniz.

Supernova	Mavi	Yıldız	Bulutsu	Kırmızı
Gece	Güneş	Işık kirliliği	Beyaz cüce	Kara delik

- a) Işı ve ışık yayan gök cisimlerine **Yıldız** adı verilir.
b) Güneş sisteminin yıldızı **Güneş** .....'dir.
c) Uzaydaki en sıcak yıldızlar **mavi** ..... renklerde görülürken, en soğuk yıldızlar ise **kırmızı** ..... renkte görülür.
d) Küçük kütleli yıldızların sonunda **beyaz cüce** ..... ye dönüşür.
e) Büyük kütleli yıldızların sonunda **supernova** ..... patlaması gerçekleşir.
f) Yıldız gözlemi için **ışık kirliliği** ..... nin çok az olması gereklidir. Ve yıldız gözlemi **gece** ..... yapılmaktadır.

6. Aşağıda bazı önemli bilim insanları ve bu bilim insanlarına ait bilgiler verilmiştir. Verilen bilgileri ait olduğu bilim insanı ile eşleştiriniz.

1 Ali Kuşçu	2 Uluğ Bey	3 Galileo Galilei
-------------	------------	-------------------

- 3 1609 yılında basit teleskobu yapmıştır.
1 Ay'ın ilk haritasını çıkaran matematik ve astronomi bilimcidir.
2 Semerkant'ta bir medrese ve rasathane yaptırmıştır.

7. Teknoloji ve uzay araştırmaları ile ilgili aşağıda verilen kelimelerden uygun olanları boşluklara yerleştiriniz.

UZAY MEKİĞİ	UYDU	UZAY TELESKOBU	ASTRONOMİ
ASTRONOM	UZAY SONDASI	ROKET	UZAY TEKNOLOJİSİ

- Çeşitli araçlarla uzaya çıkılmasını sağlayan, uzayda yapılan araştırmaların Dünya'ya ulaştırılmasını sağlayan tüm gelişmelere **uzay teknolojisi** ..... denir.
- Uzayda belirli bir yörüngeye yerleştirilen Hubble **uzay teleskobu** ..... uzay, yıldızları, galaksileri keşfetmek için kullanılır.
- Challenger NASA tarafından üretilen bir **uzay mekiği** ..... dir.
- Bir gezegen veya bir gök cismini incelemek için uzaya gönderilen araçlara **uzay sondası** ..... denir.
- Gök cisimlerinin, uzaydaki durumlarını ve hareketlerini inceleyen bilim dalına **astronomi** ..... denir.

5

1. Bölüm: Uzay Araştırmaları

Konu Tarama Testi

1

1. D
2. C
3. A
4. C
5. C
6. C
7. A
8. B
9. B
10. C
11. D
12. C
13. C

Konu Tarama Testi

2

1. B
2. D
3. A
4. B
5. D
6. D
7. D
8. B
9. C
10. D

2. Bölüm: Güneş Sistemi Ötesi: Gök Cisimleri

Konu Tarama Testi

1

1. C
2. B
3. A
4. D
5. C
6. B
7. C
8. C
9. A
10. C
11. D
12. D
13. C

Konu Tarama Testi

2

1. D
2. D
3. C
4. C
5. D
6. B
7. A
8. C
9. A
10. C
11. B

CEVAP ANAHTARI

Ünite Tarama Testi

1

1. A	11. A
2. B	12. B
3. C	13. D
4. B	14. D
5. D	15. B
6. A	16. C
7. D	17. A
8. B	18. B
9. D	19. C
10. C	20. C
	21. C
	22. D
	23. A
	24. B
	25. C

7. SINIF

1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLLERİ

SOSYAL BİLGİLER

1. BÖLÜM

1.

İnsanlar arası iletişimi etkileyen olumlu davranışlar olduğu gibi olumsuz davranışlar da vardır:

- Emir vermek
- Konuşanı dinlememek
- Sen dilini kullanmak

gibi iletişimi olumsuz etkileyen üç davranışı aşağıda verilen durumlarla eşleştirdiğimizde hangi seçenekte verilen durum dışarıda kalır?

- A) Mustafa, maç başlar başlamaz arkadaşlarına nasıl oynamaları gerektiğine dair sürekli direktifler vermeye başlamış, maç bitene kadar da buna devam etmiştir. Takım arkadaşları maçtan hiç zevk almadıkları gibi üstelik yenilmişlerdir.
- B) Elif, voleybol takımı seçmelerinde başarılı olamamıştı. Seçmelerden sonra Elif'in babası seçmelere gerektiği gibi hazırlanmadığını, kendisinin ona öğrettiği taktikleri uygulamadığını, bu yüzden başarılı olamadığını söylemesi üzerine Elif bir daha voleybol oynamamaya karar verdi.
- C) Kürşat, derste öğretmenin sorduğu sorulara doğru cevap veren, çalışkan bir öğrenci olmasına rağmen arkadaşları tarafından pek sevilmiyordu. Çünkü sorulan sorulara söz hakkı almadan cevap verirdi.
- D) Enes, okuldan heyecan ile geldi. Abisinin odasına gitti. Abisi bilgisayarda oyun oynuyordu. Enes, abisine bugün satranç turnuvasında rakiplerini nasıl birer birer yendiğini ve birinci olduğunu anlattı. Fakat abisinin kendisine herhangi bir şey söylemediğini ve bilgisayara odaklandığını görünce, sessiz ve üzgün bir şekilde oradan ayrıldı.

2.

Savaşın üçüncü günüydü. Askerleri ile göz göze gelen hükümdar, ilk defa onların gözlerinde umutsuzluğu gördü. Düşman çok kuvvetli çıkmıştı. Bir şeyler yapması gerekiyordu. Atını yavaş yavaş ordunun ön saflarına sürdü. Hükümdarı askerler merakla takip ediyorlardı. Ordusunun karşısına geçtiğinde atından indi. Yerden bir parça toprak alarak başının üzerinden vücuduna saçtı. Tekrar atına binerek askerlerine döndü. Askerler hükümdarlarının gözündeki inancı ve kararlılığı gördüler. Hükümdar kılıcını kınından çıkararak ilerideki düşman askerlerinin üzerine çevirdi. Atını koşturmaya başladı. Askerler de hükümdarlarının arkasından, yerden bir parça toprak alarak üstlerine serptiler ve düşman üzerine tekrar atıldılar.

Yukarıdaki parçada bahsedilen hükümdar ve askerleri arasında,

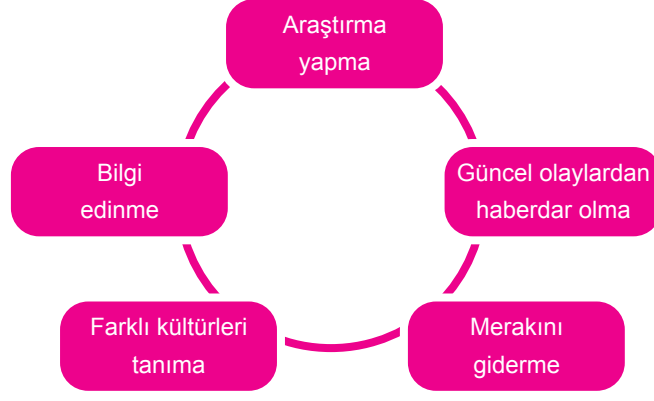
- I. yazılı iletişim
- II. sözsüz iletişim
- III. jest ve mimik hareketleri
- IV. sözlü iletişim

durumlarından hangileri kullanılmıştır?

- A) Yalnız II.
B) I ve IV.
C) II ve III.
D) II ve IV.

3.

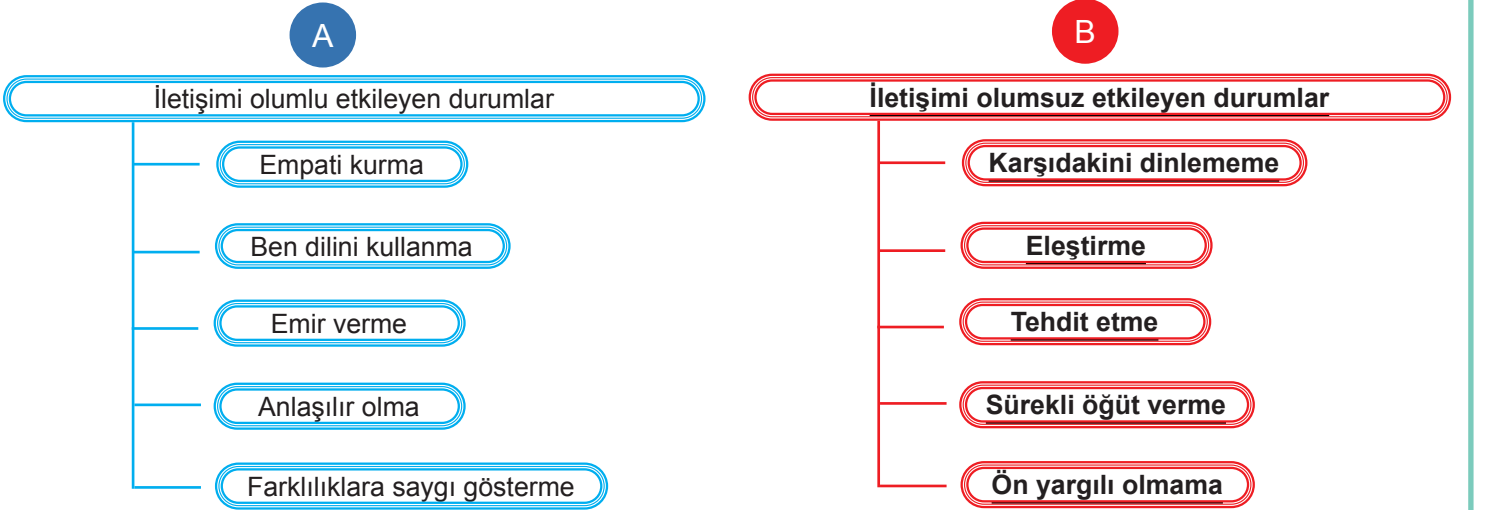

Medyayı yukarıdaki şemada verilen amaçlar doğrultusunda kullanan biri için aşağıdakilerden hangisini söylemek daha uygundur?

- A) Kişisel gelişimine katkı sağlamıştır.
- B) Eğlenceli vakit geçirmiştir.
- C) Yeni arkadaşlar edinmiştir.
- D) Can sıkıntısından kurtulmuştur.

4.

Aşağıdaki şemalarda iletişimi olumlu ve olumsuz etkileyen durumlar verilmiştir.

Hangi iki durum yer değiştirirse şemalar doğru bir şekilde tamamlanmış olur?

- A) Empati kurma - Tehdit etme
- B) Emir verme - Ön yargılı olmama
- C) Ben dili kullanmak - Eleştirme
- D) Farklılıklara saygı gösterme - Sürekli öğüt verme

5.

Kişilerle iletişim kurarken ben dilini kullanmanın önemli bir yeri vardır. Ben dili; bireyin karşılaştığı durum veya sorun karşısında kendi duygu ve düşüncelerini ifade ederek karşısındakine vermek istediği mesajı anlamasını sağlamaktır.

Aşağıda verilen örnek olayı okuyup soruyu cevaplayınız.

7. sınıfa geçen Bekir pazartesi günü matematik dersinin ilk sınavına girmişti. Matematik sınavı iyi geçmemişti. Çünkü sınav kaygısından iyi uyuyamamıştı. Sınav öncesi arkadaşı Ahmet'ten, anlamadığı bir kaç konuyu anlatmasını istemişti. Fakat Ahmet, Bekir'e yardım etmediği gibi ona;

“Matematik dersinde bu konuları dinlemediğin için benim anlatmam fayda sağlamayacak.” demişti.

Eve geldiğinde annesi Fatma Hanım, Bekir'e sınavının nasıl geçtiğini sordu. Sınavın iyi geçmediğini öğrenince annesi Bekir'e; “Sınava yeterince çalışmadın, onun için sınavın kötü geçti.” dedi.

İşten gelen babası Mehmet Bey, akşam yemeğinde bugün Bekir'e, “Okul nasıldı?” diye sordu. Matematik yazılısının kötü geçtiğini duyunca;

“Sabahtan akşama kadar sizin için çalışıyorum, ama sen derslerine bile çalışmıyorsun. Çok çalışmalısın, çok!” diyerek televizyon izlemeye geçti.

Ertesi gün Matematik öğretmeni Süleyman Bey öğrencilerine sınav sonuçlarını okumadan önce;

“Çocuklar biliyor musunuz? 7. sınıfta okurken matematik dersim çok iyi olmasına rağmen girdiğim ilk matematik sınavından 15 puan almıştım. Sınava girmeden önce yolda bir kazaya şahit oldum, olayın etkisinden kurtulamadığım için sınavım kötü geçti. Annem ve babam ise kötü not almamın nedenini sormadan bana kızdılar. Fakat daha sonra çalışarak matematik notumu düzelttim.” dedi.

Bekir, öğretmenin anlattığı durumun kendi yaşadığı duruma benzediğini gördü. İkinci sınava hazırlanarak çok yüksek bir not aldı.

Buna göre Bekir'in yaşadığı soruna ben dili ile yaklaşan kim olmuştur?

- A) Öğretmeni Süleyman Bey
- B) Annesi Fatma Hanım
- C) Arkadaşı Ahmet
- D) Babası Mehmet Bey

6.

Sosyal medyanın insanlar üzerindeki etkisi her geçen gün artmaktadır. Bu etki olumu olabileceği gibi olumsuz da olabilmektedir. Yeni bilgiler öğrenmek, yeni arkadaşlar edinmek, sohbet ortamları oluşturmak veya dünyanın bilmediğimiz yerlerine sanal geziler yapmanın faydası elbette tartışılmaz. Ancak bunun yanında, gitgide sosyal medyaya bağımlı hale gelmemiz, bizi toplum hayatından koparmaktadır. İnsanlar gitgide yalnızlaşmaya ve bütün dünyasını bir ekrana odaklamaya başladı. Aynı ortamda bulunan kişilerin akıllı telefonlarla ilgilendiklerini, birbirleri ile yüz yüze sohbet etme ihtiyacı duymadıklarını görmekteyiz. Hatta Genel Ağ'a bir saat bağlanamadığında sinir krizi geçiren insanları görmekteyiz. Oysa sağlıklı bir toplum, ülkenin geleceğinin temel taşıdır. Sosyal medya kullanımında, mutlaka toplumumuzun bilinçlendirilmesi, Genel Ağ dışında da bir dünyanın olduğunu insanlarımızı tekrar hatırlatmamız gerekmektedir.

Paragrafta verilen bilgilerden hareketle aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Sosyal medyanın insanlar üzerindeki etkileri nedir?
- B) Sosyal medyanın faydaları nelerdir?
- C) Sosyal medyada televizyonun etkisi nedir?
- D) Sosyal medyanın insanlar arasındaki iletişime olumsuz etkisi var mıdır?

7.

Duygu, düşünce ve bilgilerin başkalarına aktarılmasına “**iletişim**” denir. Sağlıklı bir iletişim kurabilmek için olumsuz tutum ve davranışlardan kaçınmak gerekir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi iletişimi olumsuz etkileyecek tutum ve davranışlardandır?

- A) Etkili dinleme
- B) Göz teması kurabilme
- C) Karşımızdakini yargılama
- D) Empati kurma

8.

1. Ali Bey işten yorgun bir şekilde gelmişti. Akşam yemeğinden sonra biraz dinlendi. Televizyonda 45 dakika ana haber programını izledi.
2. Zeynep Hanım Genel Ağ üzerinden uzun süredir görüşemediği, Almanya’da bulunan arkadaşı Elif ile görüntülü konuşma yaptı.
3. Ünlü bir iş adamı olan Mehmet Bey, TV kanalının birinde kendi hakkında yapılan bir haberde insanlara doğru bilgiler verilmediğini ve kişilik haklarına zarar verildiğini görünce, TV kanalını mahkemeye vererek hakkındaki haberlerin doğru bilgiler ile düzeltilmesini sağladı.
4. Ünlü bir sinema sanatçısı olan Arife Hanım’ın akşama doğru kapısı çalındı. Arife Hanım kapısını açtığı anda kalabalık bir gazeteci gurubu ile karşılaştı. Gazeteciler Arife Hanım’la röportaj yapmak istiyorlardı. Bunun için evine girmek istediler. Arife Hanım ise gazetecilerin bu isteğini geri çevirerek onları evine alamayacağını söyledi.

verilen bilgilerde,

- I. iletişim özgürlüğü
- II. haber alma hakkı
- III. konut dokunulmazlığı ve özel yaşamın gizliliği
- IV. ?

gibi hak ve özgürlüklerimize örnekler verilmiştir.

Soru işaretinin olduğu yere yukarıdaki bilgileri de dikkate aldığımızda aşağıdaki hak ve özgürlüklerimizden hangisini yerleştirmemiz gerekir?

- A) Düzeltme ve cevap hakkı (tekzip)
- B) Yerleşme ve seyahat özgürlüğü
- C) Dilekçe hakkı
- D) Barınma hakkı

9.

*Söz ola kese savaşı, söz ola kestire başı,
Söz ola ağılı aşı, yağ ile bal ede bir söz.*

Yunus Emre’nin yukarıdaki şiirinde iletişimin hangi unsuru vurgulanmıştır?

- A) Beden dilini etkili kullanma
- B) Konuşmacıya saygı göstermek
- C) Etkili sorular sorabilme
- D) Kullandığımız sözcüklerin etkisi ve önemi

10.

İlk insanlardan günümüze kadar insanların birbirleri ile iletişim kurmada çeşitli yöntemleri kullandıkları bilinmektedir. Sesle, dumanla, posta güvercinleriyle, atlı postacılarla, telgrafla, telefonla derken günümüzdeki iletişim araçlarına kadar süregelen bir durum karşımıza çıkmaktadır. İletişim olanakları geliştikçe dünya küçülmeye başlamıştır. Bu insanlık için büyük bir değişimin de başlangıcı olmuştur. Uzak denilen coğrafyalar ayağımızın dibine kadar gelmiştir. Dünya üzerindeki bir çok olaydan anında haberdar olduğumuz gibi, yakınlarımızla veya dostlarımızla çok hızlı bir şekilde iletişim kurabilmemiz sağlanmıştır. Bununla da kalmayıp günlük hayatımızdaki birçok işimizi de iletişim araçları ile yapmak zaman konusunda büyük kazançlar sağlamıştır. Sonuç olarak iletişim alanında meydana gelen gelişmeler bizlere rahat bir yaşamın kapılarını açtığı gibi insanlar arasındaki ilişkileri de kuvvetlendirmiştir.

Bu paragraf dikkate alındığında aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) İnsanların birbirleri ile iletişim kurma isteği, bu alanda yeni buluşların ve icatların yapılmasının önünü açmıştır.
- B) İletişim alanında meydana gelen gelişmeler insanların yaşantılarına önemli kolaylıklar ve olanaklar getirmiştir.
- C) İnsanların iletişim araçlarını yoğun olarak kullanması zaman konusunda çok büyük kayıplara yol açmaktadır.
- D) İletişim araçlarındaki ilerleme, insanların dünya üzerindeki farklı gelişmeleri öğrenmelerini sağlamıştır.

11.

- İnsanların olumsuz davranışları karşısında eleştirel, yargılayıcı ve suçlayıcı konuşmalara "sen dili" denir.
- İnsanların olumsuz davranışları karşısında kendi duygu ve düşüncelerimizi ifade eden bireysel tepkilere ise "ben dili" denir.
- Sen dili, iletişimi olumsuz etkilerken ben dili olumlu etkiler.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi iletişimi olumlu etkileyen ben diline örnektir?

- A) Düzenli çalışırsan başarabileceğinden eminim.
- B) Okula yine geç geldin!
- C) Sen hep böyle yapıyorsun.
- D) Tembel bir öğrencisin, derslerine hiç çalışmıyorsun.

12.

Mustafa Kemal Atatürk tarafından Milli Mücadele döneminde toplumsal iletişimi artırmak, haber ve bilgileri kamuoyuna aktarmak için Sivas Kongresi'nden sonra bazı çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmaların en önemlisi o dönemde çıkarılmaya başlanan gazete olmuştur.

Yukarıda bahsedilen kitle iletişim aracı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu Ajansı
- B) İrade-i Milliye Gazetesi
- C) Hâkimiyeti Milliye Gazetesi
- D) Telsiz Telgraf Kanunu

13.

En yaygın kullanılan kitle iletişim aracı olan televizyonun olumlu ve olumsuz pek çok etkileri bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi olumlu etkileri arasında yer almaz?

- A) Bireylerde şiddet eğilimine yol açması
- B) Toplumsallaşmayı sağlaması
- C) Dayanışma ve yardımlaşma duygularını geliştirmesi
- D) Ülkemiz ve dünya sorunlarıyla ilgili bilgilendirme yapması

14.

- I. Milli birliği koruyup, geliştirmek
- II. Temel hak ve özgürlüklere sahip çıkmak
- III. Demokratik hukuk devleti ilkeleri doğrultusunda yayın yapmak

İfadelerinden hangileri TRT'nin yayın ilkeleri arasında yer alır?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

15.

İnsanların bilgi, duygu ve düşüncelerini çeşitli yollarla başkalarına iletmelerine *iletişim* denir. İletişimde kişinin konuşma biçimi, seçtiği sözcükler, ses tonu, beden duruşu, jest ve mimikler önemlidir. İletişimde en önemli faktörlerden birisi de dinlemektir.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi iletişimle ilgili bir atasözü değildir?

- A) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
- B) Söz gümüş ise sükut altındır.
- C) Ne verirsen elinle, o gider seninle.
- D) İki dinle bir söyle.

16.

Dünyada ve ülkemizde gazete, televizyon, radyo, internet vb. kitle iletişim araçlarının kullanımında bazı görev ve sorumluluklar vardır. İnsan hakları, özel hayatın dokunulmazlığı, toplumsal eşitlik, adalet, genel ahlaka saygı gibi değerler her kurum ve kuruluşun sahip çıkması gereken kavramlardır.

Aşağıdakilerden hangisi kitle iletişim araçlarının görev ve sorumlulukları arasında yer almaz?

- A) Dünyadaki ve ülkedeki gelişmeleri hızlı ve doğru bir biçimde topluma aktarmak
- B) Toplumsal sorunların çözülmesine katkı sağlamak
- C) Toplumun nasıl yönetileceğine karar vermek
- D) Bireylerin temel hak ve sorumluluklarını öğrenmesine yardımcı olmak

17.

1994 yılında kurulmuştur. Yayın ilkelerine aykırı yayın yapan kanalları cezalandırır. Radyo ve televizyon yayınlarının genel ahlaka, toplum düzenine, çocuk sağlığı ve gelişimine, ülkemizin birlik ve bütünlüğüne aykırı olması durumlarında bu yayınları denetleme görevini yapar.

Ülkemizde radyo ve televizyon kanallarını denetleme yetkisi hangi kuruma aittir?

- A) RTÜK : Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- B) TTK : Türk Tarih Kurumu
- C) TRT : Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
- D) TDK : Türk Dil Kurumu

18.

İletişim; duygu, düşünce ve bilgilerin alışverişi olduğu için toplumsal bir süreci de ifade etmektedir. İnsanlar toplum içinde bir arada yaşarlar. İnsanların bir arada yaşamaları iletişim hâlinde olmalarını gerektirir. Ev, apartman, otobüs durağı, okul, iş yeri, tiyatro gibi birçok yerde iletişim kurarız. Tutum ve davranışlarımız, çevremizle kurduğumuz iletişimi etkiler. Örneğin duyarlı ve samimi bir davranış tarzı çevremizle olan iletişimimize katkı sağlar. Doğru ve etkili bir iletişim birbirimizi anlamaktan geçer. Bu da toplum içinde pek çok sorunun kolaylıkla çözülmesine yardım eder.

Metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) İletişim ne demektir?
- B) İletişimi etkileyen faktörler nelerdir?
- C) İletişim türleri nelerdir?
- D) İletişimin toplumsal faydaları nelerdir?

19.

İletişimin temel öğeleri vardır. İnsanlar arasında tam bir iletişimden söz edebilmemiz için iletişimin temel öğelerinin gerçekleşmesi gerekir. İletişimin temel öğeleri; kaynak, alıcı, mesaj, kanal ve geri bildirimden oluşmaktadır.

1	KAYNAK
2	ALICI
3	MESAJ
4	KANAL
5	GERİ BİLDİRİM

A	Mesajın alıcı tarafından alınıp alınmadığını kapsar.
B	Mesajın aktarılmasında kullanılan yöntemdir.
C	Kaynak tarafından aktarılan bilgi, tutum ve davranıştır.
D	Kaynağın mesajı ulaştırmak üzere belirlediği hedeftir.
E	Mesajın ilk çıktığı ve gönderildiği yerdir.

İletişimin öğeleri ile ilgili olarak verilen yukarıdaki tablo ile karşısında verilen açıklamaların doğru eşleştirmesi hangi seçenekte verilmiştir?

- A) 1-A, 2-B, 3-C, 4-D, 5-E
- B) 1-E, 2-D, 3-C, 4-A, 5-B
- C) 1-C, 2-A, 3-D, 4-D, 5-B
- D) 1-E, 2-D, 3-C, 4-B, 5-A

20.

İletişim kurmak için kullandığımız yöntemlerden biri konuşmadır. Karşılıklı konuşarak yaptığımız iletişim, sözlü iletişimdir. Yazı yoluyla da iletişim kurabiliriz. Mektup, gazete, dergi ve kitaplardaki yazılar veya yazılı işaretler aracılığı ile yaptığımız iletişim, yazılı iletişimi oluşturur. İletişim kurmanın bir diğer yolu ise beden dilidir. Beden dili, duygu ve düşüncelerin yüz ifadesi, beden duruşu, el, kol ve baş hareketleri vb. yollarla anlatıldığı iletişim biçimidir.

Yukarıda verilen bilgilerden hareketle,

- I. İnsanlar arasında farklı yöntemlerle iletişim gerçekleşebilir.
- II. Kitle iletişim araçları kullanılarak gerçekleştirilen iletişim en yaygın iletişim türüdür.
- III. İletişim yazılı, sözlü veya sözsüz olarak gerçekleşebilir.

yargılarından hangisi ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

21.

Nasrettin Hoca bir gün eşeğinden düşer ve acıyla kıvrılır. Hoca'nın başına toplananlar, "Hemen bir doktor çağırın!" diye bağırırken Hoca, "Bana doktor değil, eşekten düşmüş birini bulun!" diye bağıırır.

Nasrettin Hoca'nın bu sözü ile çevresindekilerden istediği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Kendini dinlemeleri
- B) Kendisine empati ile yaklaşılması
- C) Görüşlerine değer verilmesi
- D) Özel hayatına karışılmaması

22.

Gazetemizin 09.09.2017 tarihli baskısının 14. sayfasında verilen Ataryemez Spor Kulübü sporcusu Aytaç Sürücü'nün transfer haberinin gerçekleri yansıtmadığı tarafımıza ulaşan bilgilerden anlaşılmıştır. Aytaç Sürücü'den özür diler ve gerçekleri kamuoyuna saygılarımızla duyururuz.

Bu tekzip metnine göre aşağıdaki haklarımızdan hangisini devletin yasalarla güvence altına aldığı söylenebilir?

- A) Konut dokunulmazlığı
- B) Düşünce özgürlüğü
- C) Doğru haber alma hakkı
- D) Özel hayatın gizliliği

23.

“Sen Dili” ve “Ben Dili” konusunu tekrar etmek için Hasan Öğretmen aşağıdaki tabloyu hazırlamış ve öğrencilerinden doldurmalarını istemiştir.

		Sen Dili	Ben Dili
1	Olumsuz bir iletişim türüdür.		
2	Kişi konuşmaya istekli olur.		
3	Kişiyi suçlayıcıdır.		
4	Girişken bireyler yaratır.		
5	Kişi konuşmaktan kaçınır.		
6	Eleştiriler kişiyi değil davranışı eleştirmeye yöneliktir.		
7	Birey karşısındaki suçlu hissettirmez.		
8	Kişinin direnmesine neden olur.		
9	Kişi kendi duygularını ifade eder.		
10	Kişiyi gücendirir, kırar.		

Aşağıdakilerden hangisi tablonun doğru bir şekilde doldurulmuş halidir?

A)

		Sen Dili	Ben Dili
1	Olumsuz bir iletişim türüdür.	✓	
2	Kişi konuşmaya istekli olur.		✓
3	Kişiyi suçlayıcıdır.	✓	
4	Girişken bireyler yaratır.		✓
5	Kişi konuşmaktan kaçınır.	✓	
6	Eleştiriler kişiyi eleştirmeye değil davranışa yöneliktir.		✓
7	Birey karşısındaki suçlu hissettirmez.		✓
8	Kişinin direnmesine neden olur.	✓	
9	Kişi kendi duygularını ifade eder.		✓
10	Kişiyi gücendirir, kırar.	✓	

B)

		Sen Dili	Ben Dili
1	Olumsuz bir iletişim türüdür.	✓	
2	Kişi konuşmaya istekli olur.		✓
3	Kişiyi suçlayıcıdır.		✓
4	Girişken bireyler yaratır.		✓
5	Kişi konuşmaktan kaçınır.	✓	
6	Eleştiriler kişiyi eleştirmeye değil davranışa yöneliktir.	✓	
7	Birey karşısındaki suçlu hissettirmez.		✓
8	Kişinin direnmesine neden olur.		✓
9	Kişi kendi duygularını ifade eder.		✓
10	Kişiyi gücendirir, kırar.	✓	

C)

		Sen Dili	Ben Dili
1	Olumsuz bir iletişim türüdür.		✓
2	Kişi konuşmaya istekli olur.	✓	
3	Kişiyi suçlayıcıdır.	✓	
4	Girişken bireyler yaratır.		✓
5	Kişi konuşmaktan kaçınır.	✓	
6	Eleştiriler kişiyi eleştirmeye değil davranışa yöneliktir.		✓
7	Birey karşısındaki suçlu hissettirmez.		✓
8	Kişinin direnmesine neden olur.	✓	
9	Kişi kendi duygularını ifade eder.	✓	
10	Kişiyi gücendirir, kırar.		✓

D)

		Sen Dili	Ben Dili
1	Olumsuz bir iletişim türüdür.		✓
2	Kişi konuşmaya istekli olur.	✓	
3	Kişiyi suçlayıcıdır.		✓
4	Girişken bireyler yaratır.		✓
5	Kişi konuşmaktan kaçınır.	✓	
6	Eleştiriler kişiyi eleştirmeye değil davranışa yöneliktir.	✓	
7	Birey karşısındaki suçlu hissettirmez.		✓
8	Kişinin direnmesine neden olur.	✓	
9	Kişi kendi duygularını ifade eder.		✓
10	Kişiyi gücendirir, kırar.		✓

24.

Selam Ver
Yola çıkınca her sabah,
Bulutlara selam ver.
Taşlara, kuşlara,
Atlara, otlara
İnsanlara selam ver.
Sorgulama, ne görürsen selam ver.
Sonra çıkarıp cebinden aynanı bir selam da kendine ver.
Hatırın kalmasın el gün yanında, ...

Bu şiirde iletişimi olumlu etkileyen tutum ve davranışlardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Kendisi ile barışık olmak
- B) Önyargısız yaklaşmak
- C) Hoşgörölü olmak
- D) Anlaşılır olmak

25.

Ali : Arkadaşlarımı dinlemektense konuşmayı tercih ederim.

Beyza : Küçük kardeşime sürekli öğütler veriyorum.

Hakan : Annemin hakkımda söylediklerini can kulağıyla dinliyorum.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri olumsuz iletişime örnektir?

- A) Ali ve Hakan
- B) Beyza ve Hakan
- C) Ali ve Beyza
- D) Ali, Beyza ve Hakan

26.

Televizyon bilgilendirme amaçlı kullanıldığı gibi toplumun kültürel yapısını istenilen yönde değiştirmek için de kullanılır. Televizyonda yayımlanan reklamlar, toplumun bazı değerlerini yıpratabilir ya da tamamen değiştirebilir. Çağımızda tüketimin artmasında televizyonda yayınlanan reklamlar etkili olmaktadır. Reklamlarla insanlarda, "Tüketilmeden mutlu olunmaz." bilinci oluşturulur ve toplumun tüketim alışkanlıkları değiştirilebilir.

Yukarıdaki paragrafa göre,

- I. Televizyon en önemli, yaygın ve etkili kitle iletişim aracıdır.
- II. Televizyon reklamları insanların tüketim alışkanlıklarını değiştirmektedir.
- III. Televizyonu aşırı izleyen çocuklarda; televizyon bağımlılığı oluşmakta ve birtakım davranış bozuklukları meydana gelmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

27.

- I. Herkes düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahip değildir.
- II. Suçlu olduğu yargı kararıyla belirlenmese de bir kimse "suçlu" ilan edilebilir.
- III. Kişilerin özel yaşamı, kişinin izni alınmaksızın yayın konusu olamaz.
- IV. Yayınlarda hiç kimse; ırkı, cinsiyeti, yaşı, sağlığı, bedensel özü, sosyal düzeyi ve dinî inançları nedeniyle kınanamaz, aşağılanamaz.

Yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) I ve IV.
- D) III ve IV.

28.

Aşağıda 26 ildeki 1-12. sınıf öğrencileri üzerinde yapılan Türkiye'de Çocukların Medya Kullanma Alışkanlıkları Araştırması'nın bir kısmı verilmiştir.

Kitle İletişim Aracı (KİA)	KİA Sizin İçin Ne Kadar Önemlidir?	KİA'ya Günde Kaç Saat Arıyorsunuz?
KİTAP-GAZETE-DERGİ	% 70,7	1 saat 32 dakika
GENEL AĞ	% 60,8	1 saat 48 dakika
BİLGİSAYAR-TABLET	% 48,6	1 saat 34 dakika
CEP TELEFONU	% 45,0	2 saat 39 dakika
TELEVİZYON	% 40,5	1 saat 55 dakika
RADYO	%12,3	58 dakika

Araştırma sonuçlarına göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) En az zaman ayrılan kitle iletişim aracı aynı zamanda en az önemli görülendir.
- B) Araştırmaya katılanların en çok zaman ayırdıkları kitle iletişim aracı cep telefonudur.
- C) Basılı yayınlar en önemli görülen kitle iletişim araçlarıdır.
- D) Sosyal medya ve oyunlar için en çok cep telefonları tercih edilmektedir.

29.

ELAZIĞ VE MALATYA İÇİN TEK YÜREK

Türkiye Depremden Sonra Elazığ ve Malatya İçin Tek Yürek Oldu.

Ünlü yapımcının programında Elazığ için rekor bağış toplandı! Elazığ depremi nedeniyle zarar gören vatandaşlar için başlatılan yardım kampanyasında 73 milyon TL bağış toplandı. Çok sayıda ünlü isim ve birçok vatandaş kampanyaya katkıda bulundu. İçişleri Bakanı, Elazığ'daki depremzedeler için 20 bin TL bağışta bulundu. Canlı yayına bağlanan bakan, "Bu kampanya depremzede vatandaşlarımızın yaralarına merhem olacak. Emeği geçenleri kutluyorum." dedi.

Bu haber metninden hareketle aşağıdakilerden hangisi kitle iletişim araçlarının işlevlerinden biri değildir?

- A) Doğal afetleri engelleme
- B) Toplum bilgilendirme ve kamuoyu oluşturma
- C) Yardımlaşma ve dayanışma duygusu oluşturma
- D) İnsanlar arasındaki etkileşimi artırma

30.

Kaleci, üzerinde iletişime olumlu katkı sağlayan ifadelerin yazılı olduğu toplarla çekilen şutları kurtarmaktadır.

- 1 Empati kurmak
- 2 Eleştirmek
- 3 Ben dili kullanmak
- 4 Sen dili kullanmak
- 5 Göz teması kurmak
- 6 Öğüt vermek

Buna göre futbolcu kaç numaralı toplarla şut çekerse gol atabilir?

- A) 1, 2 ve 3. B) 1, 3 ve 5.
- C) 2, 4 ve 6. D) 2, 5 ve 6.

31.

Ülkemizde basın hürriyeti 1982 Anayasası'nın 28. maddesinde şu şekilde yer almıştır:

Madde 28: Basın hürdür, sansür edilemez. Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.

Aşağıdaki yayınlardan hangisi basın özgürlüğünün sınırlandırılabilirliği durumlarından biridir?

- A) Kişilerin özel yaşama alanını rızaları dışında tüm gerçekliğiyle sunan
- B) Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunmasını özendirici olan
- C) Irk, din, cinsiyet, dil ve inanç ayrımı yapmayan
- D) Suç işlemeyi ve şiddeti özendirmeyen

32.

Hakan yeni geldiği okuldaki sınıf arkadaşları ile iletişim kurmakta zorlanacağını düşünmektedir. Kendisini aralarına almayacaklarını düşünen Hakan çok mutsuzdur. Ancak zaman içinde onları tanıdıkça onlarla iyi iletişim kurmuştur.

Hakan'nın sınıf arkadaşları ile başlangıçta iletişim kuramamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ben dili kullanması
- B) Ön yargılı davranması
- C) Kendini üstün görmesi
- D) Sen dili kullanması

33.

Bireylerin duygu ve düşüncelerini farklı yollarla karşısındaki kişiye aktarmasına *iletişim* denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi iletişime örnek gösterilemez?

- A) Çağrı'nın annesine günaydın demesi
- B) Derya'nın annesine gülümsemesi
- C) Eren'in arkadaşı ile televizyon seyretmesi
- D) Zeynep'in komşusuna yol tarif etmesi

34.

Selma Öğretmen öğrencilerin derse katılımını sağlamak için beden dilini sık sık kullanmaktadır. Öğrencilerine söz hakkı vererek onların görüşlerini almaktadır. Aynı ses tonu ile ders anlatmamaktadır ve kendisini bazen öğrencilerin yerine koyabilmektedir.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda Selma öğretmen için,

- I. Öğrencilerle etkili iletişim kurmaktadır.
- II. Empati kurabilmektedir.
- III. Dersi takip etmeyenleri sürekli uyarmaktadır.

İfadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız III.
- C) I ve II.
- D) I ve III.

35.

Berna Öğretmen öğrencilerinden iletişim ünitesi ile ilgili slogan hazırlayıp sınıf panosuna asmalarını istemiştir. Ali, "İnsan konuşurken değil, dinlerken öğrenir." sloganını hazırlamıştır.

Ali'nin hazırladığı sloganla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Öğrenmede dinleme önemlidir.
- B) Konuşma insanlar için önemli değildir.
- C) Konuşurken iletişim ortaya çıkmaz.
- D) Öğrenmenin tek yolu dinlemektir.

36.

EMPATİ: Karşımızdaki kişinin yaşadıklarını anlamak, kendimizi onun yerine koyarak düşünmek, onun duygu durumunu paylaşmak ve hissettiklerini bir nebze de olsa anlamaya çalışmaktır.

Yukarıdaki tanıma göre aşağıdakilerden hangisi empatiye örnek gösterilebilir?

- A) Çalışmalarını takdir ediyor ve sana saygı duyuyorum.
- B) Yüksek not aldığım için çok mutluyum.
- C) Gol atmadığın için üzgün olduğumu anlayabiliyorum.
- D) Çalışmadığın için düşük not aldın. Kendin ettin, kendin buldun.

37.

SÖZLÜ İLETİŞİM

İnsanların konuşma dili olarak sözlü bir şekilde birbirleri ile kurdukları iletişime denir. Yüz yüze veya çeşitli kitle iletişim araçlarını kullanarak sesli bir şekilde kurdukları iletişimdir.

YAZILI İLETİŞİM

Herhangi bir konuda duygu, düşünce, izlenim ve görüşlerin belli kurallara uygun olarak iletilmesi amacıyla yazının kullanılmasıdır.

Verilen tanımlardan yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi yazılı iletişime örnek olarak gösterilebilir?

- A) Öğretmenin çok konuşan Alper'i uyarması
- B) Ahmet'in maç saatini öğrenmek için arkadaşına mesaj atması
- C) Funda'nın arkadaşını arayıp gezmeye gitmek istemesi
- D) Öğretmenin anlattığı konuyu öğrencinin not alması.

38.

Sosyal medya sayesinde dünya ile iletişim kurabilmekteyiz. Toplumlar sosyal medya sayesinde birbirleri ile yakınlaşmaktadır. Akıllı telefonlar aracılığı ile Genel Ağ üzerinden artık bilgiye daha hızlı ulaşabilmekteyiz. Ancak bunun yanında sosyal medyada yanıltıcı, yalan haberler de bulunmaktadır. Bu haberlere karşı dikkatli olmalı, doğruluğunu araştırmalıyız.

Yukarıdaki metinden yola çıkarak,

- I. Sosyal medya iletişimde önemli bir unsurdur.
- II. Sosyal medyada her haber doğru değildir.
- III. Sosyal medya en güvenilir bilgi kaynağıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

39.

Tatil yapan ünlü bir sanatçının fotoğraflarını gizlice çeken gazeteciler fotoğrafları basında paylaşmışlardır. Sanatçı basında fotoğrafları görünce gazetecileri arayarak kendisinin izni olmadan fotoğraflarının çekildiğini ve izin alınmadan paylaşıldığını, yasal işlem başlatacağını söylemiştir.

Buna göre,

- I. Gazeteciler özel hayatın gizliliğini ihlal etmişlerdir.
- II. Sanatçı hukuki haklarını kullanacaktır.
- III. Gazeteciler fotoğrafları kullanarak kamuoyu oluşturmuşlardır.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

40.

Üniversitede konferans veren Ali Bey iletişimin sağlıklı olabilmesi için iyi bir konuşmacının özelliklerini aşağıdaki şekilde sıralamıştır:

- Konusuna hakim olmalı
- Akıcı, sade bir dil kullanmalı
- Hep aynı ses tonu ile konuşmamalı
- Vücut hareketlerini doğru ayarlamalı

Buna göre aşağıdakilerden hangisi iyi bir konuşmacının özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Beden dilini kullanır.
- B) Konuşmasında uygun sözcükler kullanır.
- C) Konuşması üzerine kapsamlı çalışma yapar.
- D) Dinleyicilere söz hakkı vermeden konuşur.

41.

“Basın milletin genel sesidir. Bir milleti aydınlatmada ve ona doğru yolu göstermede, bir millete muhtaç olduğu fikri gıdayı vermekte, özetle bir milletin hedefi mutluluk olan ortak yönde yürümesinin sağlanmasında başlı başına bir kuvvet, bir okul, bir yol göstericidir.”

Mustafa Kemal Atatürk’ün yukarıdaki sözünden hareketle basının,

- I. Kamuoyu oluşturmada önemli bir unsur olduğu
- II. Topluma rehber olduğu
- III. İnsanlar arası tek iletişim aracı olduğu

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) II ve III.

42.

Mehmet iletişimle ilgili şu sözleri defterine yazmıştır:

- Bileni can kulağı ile dinleyeceksin. Söylerken de ağızından çıkanı kulağın duyacak.
- Aynı dili konuşanlar değil, aynı duyguları paylaşanlar anlaşabilir.
- Söz büyüğün, sus küçüğün.
- İnsanın öğrenmesi gereken ilk dil, tatlı dildir.

Yazmış olduğu sözleri aşağıda verilen kavramlarla eşleştirecek hangisi dışarıda kalır?

- A) Beden dili kullanmak
- B) Dinlemek
- C) Empati kurmak
- D) Konuşmak

43.

Öğrenciler temel hak ve özgürlüklerle ilgili şu bilgileri veriyorlar:

Esra : Bir habere ne kadar çok farklı kaynaklardan ulaşırsa, o haberin doğruluğunun teyit edilme imkânı o derece artar.

Fatih : Yaşadığımız yer bizim özelimizdir. Bizim iznimiz dışında hiç kimse konutumuza giremez.

Emrah : Milli park alanlarına, tarihi eserlerin olduğu yerlere konut yapılamaz.

Gökçe : Hiç kimse ifadeleriyle kamu düzenine, kamu sağlığı ve ahlâkına ya da başkalarının hak ve özgürlüklerine zarar vermemeli.

Hangi öğrencinin verdiği bilgi yerleşme özgürlüğü kapsamına girer?

- A) Emrah
- B) Esra
- C) Fatih
- D) Gökçe

44. Çağrı "İletişim" ünitesi ile ilgili sınıfında oluşturulan köşeye aşağıdaki görseli asmıştır.

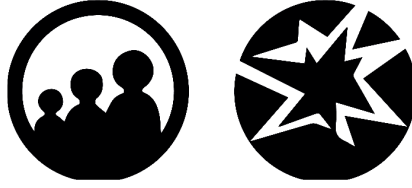

Görseldeki söz ile anlatılmak istenen düşünce hangisidir?

- A) Dinlerken daha fazla öğreniriz.
- B) Özür dilemek konuşmadan daha önemlidir.
- C) Özür dilemek önemli bir davranıştır.
- D) Bin düşün bir söyle, pişman olma.

45.

Akıllı işaretler, televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili izleyici bilgilendirmek için televizyon programı başlamadan önce yer alan uyarıcı işaret sistemidir. Akıllı işaretler çocukların ve gençlerin televizyon yayınlarının olası zararlı etkilerinden korumak için tasarlanmıştır.

Kemal, ailesi ile televizyon seyredirken televizyonun üst kısmında yukarıdaki akıllı işareti görmüştür. Bu işaretin anlamının ne olduğunu babasına sormuştur.

Babası doğru cevap verdiği göre aşağıdakilerden hangisi babasının verdiği cevaptır?

- A) Genel izleyici, olumsuz örnek
- B) Korku ve şiddet, yedi yaş üstü
- C) Olumsuz örnek, on sekiz yaş üstü
- D) Genel izleyici, korku ve şiddet

46.

TÜRK DİZİLERİ 140 ÜLKEDE İZLENİYOR

Dünyanın birçok ülkesinde Türk dizileri izleniyor. Dizilerden elde edilen gelir önemli bir miktara ulaştı. Türk dizilerinin ihracat oranı Amerika Birleşik Devletlerinden sonra ikinci sıraya yerleşti. Türk dizileri sayesinde milyonlarca insan Türkiye'yi ve Türk kültürünü tanımış oldu. Diziler sayesinde Türklere sempati arttı. Diziler Türkiye'nin turizm gelirlerinin artmasında da etkili oldu.

Bu gazete haberine göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türk dizileri en çok Amerika'da izlenmektedir.
- B) Devletler arası olumlu iletişim sağlamaktadır.
- C) Medya aracılığı ile önemli bir gelir elde edilmektedir.
- D) Medya aracılığı ile kültür aktarımı sağlanmaktadır.

47.

Ayla Öğretmen tahtaya Türkiye’de medyanın ilklerini yazmıştır:

- İlk resmi gazete 1831 yılında basılan Takvimi Vekayi’dir.
- İlk Türk sinema salonu 1914 yılında İstanbul’da açılmıştır.
- İlk radyo yayını 6 Mayıs 1927 tarihinde yapılmıştır.
- İlk televizyon yayını İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından 1952 yılında yapılmıştır.
- İlk internet kullanımı 1993 yılında başlamıştır.

Öğretmenin verdiği bilgiler doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnternet kullanımı bilgisayar kullanımından daha önce gerçekleşmiştir.
- B) İlk sinema salonunun açılışı televizyon yayınından öncedir.
- C) Medya alanındaki ilk gelişmeler daha çok 20. yüzyılda gerçekleşmiştir.
- D) Radyo yayınları hayatımıza televizyon yayınlarından daha önce girmiştir.

48.

7. sınıf öğrencisi Serdar “İletişim” ünitesi ile ilgili tanımları sözlükten bularak defterine yazmış ancak iki kelimenin yerini yanlış yazmıştır.

Tekzip : Her türlü yayının, sinema ve tiyatro eserinin yayınının ve gösterilmesinin izne bağlı olması, sıkı denetim.

RTÜK : Türkiye’de faaliyet gösteren tüm radyo ve televizyonların yayınlarını denetleyen kamu kuruluşudur.

Sansür : Yalanlamak, doğru olmadığını açıklamak.

Medya : İşitsel ve görsel araçların tümü.

Hangi kelimelerin yerlerini değiştirirse tanımlar doğru olur?

- A) RTÜK - Sansür
- B) Medya - Tekzip
- C) Tekzip - Sansür
- D) Sansür - Medya

49.

Teknolojinin gelişmesi ile kitle iletişim araçlarının kullanımı yaygınlaşmakta ve insanlar bilgiye kolayca ulaşmaktadır. Aynı zamanda kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması, denetimsiz bilginin, yalan ya da yanlış haberlerin ortaya çıkmasına ve bilgi kirliliğine sebep olmaktadır.

Bu metinde bahsedilen olumsuzlukların giderilmesi için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Bilgiye tek bir kaynaktan ulaşmaya özen gösterilmeli.
- B) Kitle iletişim araçlarından uzak durulmalı.
- C) Her bilgi doğru olarak kabul edilmeli.
- D) Medya okuryazarlığı becerisi kazanılmalı.

50.

Ses sanatçısı Aysun'un, alışveriş merkezinde bebeğiyle birlikte gezerken televizyon muhabirleri tarafından fotoğrafları çekilmiştir. Çekilen fotoğraflar televizyon programlarında ve gazetelerde yer almıştır. Bebeğinin televizyon muhabirleri tarafından görüntülenmesinden hoşlanmadığını yakın arkadaşlarına söylemiştir.

Televizyon muhabirleri aşağıdakilerden hangisini ihlal etmiştir?

- A) Konut dokunulmazlığını
- B) Özel hayatın gizliliğini
- C) Haberleşme özgürlüğünü
- D) Düşünce ve ifade özgürlüğünü

51.

Televizyondaki haberlerde Çin'in Vuhan şehrinde ortaya çıkan koronavirüs salgınını izleyen Fatih, babasına koronavirüsün ne olduğunu sormuştur. Babası da ona internetten araştırma yaparsa daha detaylı bilgiler öğrenebileceğini söylemiştir.

Metinde geçen olaya göre aşağıdakilerden hangisi kitle iletişim araçlarının faydalarından biridir?

- A) Dünya'nın herhangi bir yerindeki bilgiye ulaşabilmeyi sağlar.
- B) Aile içi iletişimde önemlidir.
- C) Zamanı etkili değerlendirmemiz için bir araçtır.
- D) Olumlu iletişimi başlatır ve sürdürülmesine yardımcı olur.

52.

Yusuf Öğretmen, derste etkili iletişimde empatinin, göz teması kurmanın ve beden dilini kullanmanın önemli olduğunu vurgulamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi etkili iletişime örnek olamaz?

- A) Ali'nin derste öğretmenini dikkatli dinlemesi ve not alması
- B) Hasan'ın küçük kardeşini dinlerken kafasını sallayarak onaylaması
- C) Merve'nin, arkadaşı Selma'yı anladığını cümleleriyle belirtmesi
- D) Yakup'un arkadaşlarıyla kar topu oynadığının hayalini kurarak kar yağışını izlemesi

53.

Sosyal medya günümüzde insanların zamanlarının önemli bir bölümünü geçirdiği yer olarak dikkat çekmektedir. İnsanlar artık gündelik yaşamlarının bir parçası olarak gördükleri sosyal medyadan farklı şekillerde yararlanmakta ve sosyal medyanın zararları ve faydaları ile karşı karşıya kalmaktadırlar.

Aşağıdakilerden hangisi sosyal medyanın zararlarından biridir?

- A) Melih'in ödevlerini yaparken yararlanması.
- B) Merve'nin Almanya'daki kuzeniyle konuşması.
- C) Selman'ın ürün pazarlaması.
- D) İbrahim'in, kişisel bilgilerini paylaşarak oyun oynaması.

54.

Mehmet Öğretmen, ders anlatırken sık sık yüz ifadelerini, ellerini ve kollarını kullanır. Öğrencilerine yüz ifadelerinin, el ve kol hareketlerinin sözlü iletişimle beraber kullanılmasının daha etkili bir iletişim sağladığını ve iyi bir dinleyici olabilmek için de göz teması kurulması gerektiğini söyler.

Mehmet öğretmen ders anlatırken aşağıdakilerden hangisini kullanmıştır?

- A) Jest - mimik
- B) Empati
- C) Sözlü iletişim
- D) Olumsuz iletişim

55.

Bilgileri, düşünceleri, haberleri ve fikirleri kısa zaman içerisinde geniş kitlelere ulaştırmak çok önemlidir. 20. yüzyılda basılı medya ağırlıklı olarak kullanıldı. Televizyonun icadı ile 20. yy'ın yarısından itibaren görüntülü yayınlar da önemli rol oynamaya başladı. 1990'larda dünya genelinde internet kullanımının yaygınlaşmaya başlaması ve özellikle de 2005 sonrası internette sosyal medya platformlarının kullanıcıların ilgisini çekmesiyle beraber de iletişimin şekli değişmeye başladı. Özellikle akıllı telefonlarla beraber internet kullanımının bilgisayarlardan, kullanıcıların cebine geçişi de bu geçişte önemli bir rol oynadı.

Metne göre aşağıdakilerden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

- A) Yazılı İletişim
- B) Kitle iletişimi
- C) Sözlü iletişim
- D) Olumsuz iletişim

56.

Anayasanın 26. maddesine göre herkes düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim ve başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir.

Anayasanın 26. maddesinde aşağıdakilerden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

- A) Haberleşme özgürlüğü
- B) Yerleşme ve seyahat özgürlüğü
- C) Düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğü
- D) Din ve vicdan özgürlüğü

57.

Kitle iletişim araçları, kamuoyunu bilgilendirme yaparken tarafsız ve doğru bilgiler vermelidir. Ben haberlerimi oluştururken genelde bu ilkeye göre hareket ediyorum ve bu ilkeden asla taviz vermiyorum. Meslektaşlarıma da bu durumun önemli olduğunu söylüyor ve yapılan haberlerin içeriğinin bu şekilde oluşturulması gerektiğini tavsiye ediyorum.

Bu ifadeleri kullanan muhabir, aşağıdakilerden hangisini yaparsa kendisiyle çelişmiş olur?

- A) Trafik kazası haberini yapmak için olay yerine gitmesi
- B) Adliyede kavga eden taraflarla ayrı ayrı röportajlar yapması
- C) Futbolcu Rıza'nın transferi ile ilgili kulaktan duyma bilgilerle haber yapması
- D) Eğitim kurumları ile ilgili haber yapmak için yetkililerden bilgi alması

58.

Basketbol oyuncusu Furkan, kendisi hakkında yanlış ve izinsiz haber yapan muhabirler hakkında mahkemeye başvurmuştur. Mahkeme Furkan'ın talebini haklı bulmuş internet siteleri ve televizyonlarda Furkan hakkında ortaya çıkan haberlerin kaldırılması kararını vermiştir.

Furkan aşağıdaki haklarından hangisini kullanmıştır?

- A) Konut dokunulmazlığı hakkı
- B) Düzeltme ve cevap hakkı
- C) Kitle iletişimi hakkı
- D) Olumlu iletişim hakkı

59.

Fatma televizyonda izleyeceği programlarla ilgili bir araştırma yaparak yaşına, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun programları seçmiştir. Televizyon programlarının akıllı işaretlerine de mutlaka dikkat etmiştir.

Fatma'nın bu hareketleri aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Medya okuryazarlığı
- B) Haberleşme özgürlüğü
- C) Kitle iletişim özgürlüğü
- D) Bilim ve sanat hakkı

60.

Ahmet, kendisini anlamadığını düşündüğü arkadaşı Ali'ye "Beni anlayabilmek için bakış açını değiştirmelisin. Kendini benim yerime koymalısın." demiştir. Bu şekilde davranırsa kendisini daha iyi anlayabileceğini belirtmiştir.

Ahmet, arkadaşı Ali'den aşağıdakilerden hangisini yapmasını istemiştir?

- A) Olumlu iletişim kurma
- B) Jest - mimik kullanma
- C) Empati kurma
- D) Sözlü iletişim kurma

61.

Pakize Nine, torunu Emirhan'a "Artık hiçbir şey eskisi gibi değil, insanların misafirlikleri bile sanal!" diye durmadan yakınmaktadır. Emirhan da ninesine bu durumun bu çağda kaçınılmaz olduğunu anlatmaya çalışmış ve artık insanların teknolojiyle iç içe yaşadığını söylemiştir.

Pakize Nine aşağıdaki kavramların hangisinden yakınmaktadır?

- A) Sosyal medya
- B) Kitle iletişimi
- C) Medya okuryazarlığı
- D) Empati kurmak

62.

Olumsuz iletişimi ortaya çıkaran önemli kavramlardan birisi de "sen dili"dir. Sen dili insan ilişkilerinde suçlayıcı, yargılayıcı ve eleştirici ifadeler içeren bir iletişim şeklidir. Sen dili kullanmak pek çok iletişim sorununu da beraberinde getirir.

Aşağıdakilerden hangisi sen diline örnektir?

- A) Derslerine çalışmadığın için rahatsız oluyorum.
- B) Pencereleri açman benim üşümeme neden oluyor.
- C) Arkadaşlarına üzülmen beni de üzdü.
- D) Her zaman aynı şeyleri yapmaktan sıkılmıyor musun?

63.

"İletişim sürecinde insanlar %7 oranında konuşulan sözleri, %38 oranında ses tonunu ve %55 oranında beden dilini dikkate alıyorlar." **şeklinde düşünen biri aşağıdakilerden hangisini söylemiş olamaz?**

- A) İnsanlar iletişim esnasında duydukları sözlerin çoğunu unuturlar.
- B) Dinleyiciler üzerinde beden dili çok etkilidir.
- C) İletişim esnasında sürekli aynı ses tonu kullanılmalıdır.
- D) Dinleyici üzerinde sözsüz iletişim daha etkilidir.

64.

Dünya artık çok küçük. Bir ülkede meydana gelen bir olay çok hızlı bir şekilde diğer ülkeler tarafından öğrenilebiliyor. Dünyanın bir ucunda meydana gelen deprem, sel, yangın gibi doğa olayları anında televizyonlarda ve Genel Ağ'da kendine yer bulabiliyor.

Bu ifadeleri kullanan bir kişi aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Medya okuryazarlığı
- B) Kitle iletişimi
- C) Olumlu iletişim
- D) Empati

65.

Mehmet, sınıfta arkadaşlarıyla sürekli alay etmekte ve onlara lakap takmaktadır. Sosyal Bilgiler öğretmeni, Mehmet'e davranışlarından dolayı, kendisinin ve arkadaşlarının rahatsız olduğunu söylemiştir.

Sosyal Bilgiler öğretmeni aşağıdakilerden hangisini kullanmıştır?

- A) Beden dili
- B) Sen dili
- C) Ben dili
- D) Empati

66.

Melike uzun süredir konuşmadığı Leyla ile arasında bulunan sorunu çözmek için arkadaşı Leyla'yı evine davet ediyor.

Melike;

- I. Sen dili
- II. Ben dili
- III. Empati
- IV. Beden dili

davranışlarından hangisini kullanırsa olumsuz iletişim kurmuş olur?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) II ve III.
- D) III ve IV.

67.

Belediye başkanlığına aday olan Mert, televizyon programına katılarak projelerini halka anlatmıştır.

Buna göre Mert;

- I. Özel hayatın gizliliği
- II. Düşünce ve ifade özgürlüğü
- III. Konut dokunulmazlığı

haklarından hangisini kullanmıştır?

- A) Yalnız II.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

68.

Aşağıda Hacivat ile Karagöz arasında geçen bir konuşma verilmiştir:

- HACİVAT** :Merhaba Karagöz'üm, uğurlar olsun!
KARAGÖZ :İftar kokuları burnuna dolsun!
HACİVAT :Hah hah hah!... Eksik olma, beni yine güldürdün! Aman!...
KARAGÖZ :Ne oldu Hacı Cavcav, kel kafanı bit mi ısırıldı?
HACİVAT :Değil efendim! Sen göbeklenmişsin?...
KARAGÖZ :Pataklarım ha, ağzını bozma!
HACİVAT :Canım fena bir şey mi söyledim?
KARAGÖZ :Köftehor, "Sen köpek yemişsin!" dedin ya!...
HACİVAT :Efendim hiç öyle söyler miyim? Yani göbek yapmışsın diyorum.
KARAGÖZ :Ne zaman börek yapmışsın?...
HACİVAT :Allah iyiliğini versin, hemen saçmalamaya başladın! Kilo almışsın...
KARAGÖZ :Bizde terazi yok ki, kilo alıp ne yapayım?
HACİVAT :Nasıl anlatmalı?... Şişmanlamışsın!...
KARAGÖZ :Öyle söylesene! Hay hay!...

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi Karagöz ile Hacivat'ın etkili iletişim kuramama nedenidir?

- A) Karagöz Hacivat'ın sözlerini yanlış anlamaktadır.
- B) Hacivat, Karagöz'ü suçlayıcı bir dil kullanmaktadır.
- C) İletişim kurarken göz teması kurmamaktadırlar.
- D) Karagöz'ün sözleri hakaret içermektedir.

69.

Sosyal medya, bireylere, ağ üzerinden mesaj göndermeye aktif rol verdiği için diğer kitle iletişim biçimlerinden farklıdır. Sosyal medyada bireyler birbirleriyle sohbet edebilir, paylaşımlarda bulunabilirler. Sosyal medya, daha fazla ziyaretçiye kısa zamanda ve zahmetsizce ulaşmayı sağlamaktadır. Merak edilen ve ihtiyaç duyulan konularda, çok hızlı bir şekilde bilgiler elde edilmesine imkân tanımaktadır. Kan ihtiyacı duyurusu ve kan ihtiyacının karşılanması, sokak hayvanlarının sahiplenilmesi ve daha birçok konuda çok kısa sürede sonuca ulaşılmaktadır.

Sosyal medya ile ilgili yukarıdaki metne göre:

- I. Topluma sosyal ve sağlık alanında hizmet vermektedir.
- II. Hitap ettiği kitleye kolayca ve hızlı bir şekilde ulaşabilmektedir.
- III. Bazı yönleriyle diğer kitle iletişim araçlarından farklı özellik gösterir.
- IV. Kitle iletişim araçları içerisinde en fazla sosyal medya kullanılmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.   B) III ve IV.   C) I, II ve IV.   D) I, II ve III.

70.

Aşağıda verilen etkili iletişimi olumsuz etkileyen sorunlardan hangisi konuşmacıdan kaynaklanmaz?

- A) İyi hazırlanmamış konuşma metni
- B) Eksik bilgi ve mesaj verme
- C) Yetersiz algılama, yanlış yorumlama
- D) Aynı ses tonu ile sıkıcı konuşma

71.

Kaynak: İletinin ilk çıktığı yerdir. İletiyi gönderen; kişi, topluluk ya da kuruluş olabilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kaynağa örnek olarak gösterilebilir?

- A) Çanakkale Savaşı ile ilgili şiir ve resimler
- B) 18 Mart Şehitler Günü'ndeki konuşmacı
- C) Çanakkale Savaşı ve önemini anlatan bilgi
- D) Şehitler Günü'ndeki konuşmacıyı dinleyen öğrenciler

72.

Ben dili, günlük konuşmalarımızda ne düşündüğümüzü ve ne hissettiğimizi birinci tekil şahıs ifadeleriyle belirten konuşma şeklidir. Ben dili; kaynağın karşılaştığı olay ya da davranışın tanımını yapan, bu davranışın kendini somut olarak nasıl etkilediğini ve ne tür duygular yaşattığını açıklayan, dürüst ve somut bir ifadedir.

Verilen açıklamadan hareketle aşağıdakilerden hangisi ben diline örnek olarak gösterilebilir?

- A) Sürekli aynı şeyleri yapıyorsun
- B) Yeter artık! Bu yaptığın kaçınıcı hata
- C) Odanı toplamadığın için üzülüyorum
- D) Çok gürültü yapıyorsunuz. Susun artık!

73.

Ön yargı: Bir kimse ya da bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz yargı olarak tanımlanabilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ön yargı cümlesi değildir?

- A) Bu işte kesinlikle başarılı olacak
- B) Arkadaşlarıyla yazın tatile çıkacak
- C) Sorulara yine cevap veremeyecek
- D) Babam bizi görür görmez bağırarak

74.

Ünlü sanatçı Gören Görmez, ailesi ile özel yatında tatil yaparken gizlice fotoğraflarını çekip haber yapan gazeteci hakkında suç duyurusunda bulundu.

Verilen habere göre ünlü sanatçı, aşağıdakilerden hangisinin ihlal edildiği gerekçesi ile gazeteci hakkında suç duyurusunda bulunmuş olabilir?

- A) Özel yaşamın gizliliği
- B) Haberleşme hürriyeti
- C) Doğru haber alma hakkı
- D) Düşünce ve ifade özgürlüğü

75.

Sosyal medyanın önemli ve faydalı kullanım alanları vardır. Daha fazla ziyaretçiye kısa zamanda ve zahmetsizce ulaşmayı sağlamaktadır. Merak edilen ve ihtiyaç duyulan konularda, çok hızlı bir şekilde bilgiler elde edilmesine imkân tanımaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi sosyal medyanın yararlarından biri değildir?

- A) İlber'in sahipsiz sokak hayvanlarını sahiplendirmesi
- B) Selin'in kaybolan kardeşini bulmak için duyuru yapması
- C) Emre'nin, arkadaşlarıyla sürekli yazıştığı için ailesini ihmal etmesi
- D) Özge'nin kan bağıışı kampanyasını duyduktan sonra gidip kan bağıışlaması

2. BÖLÜM

ETKİNLİK 1.

Verilen ifadeler doğru ise parantez içerisine “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

- Bir duygu ve düşüncenin kaş, göz, ağız ve yüz hareketleri ile anlatılmasına “mimik” denir.
- Herhangi bir şeyi anlatmak ya da açıklamak için el, kol veya baş ile yapılan hareketlere “jest” denir.
- Karşımızdaki kişiyi suçlayan konuşma şekline “ben dili” denir.
- İnsanlar arasında iletişimi kuvvetlendiren konuşma şekline “sen dili” denir.
- Medyanın yanlış verdiği haberin düzeltilmesine “sansür” denir.
- Kişilerin çeşitli şekillerde duygu ve düşüncelerini aktarmalarına “empati” denir.
- Bir kişinin başkasının haklarını kısıtlamadan istediği her şeyi yapabilmesine “özgürlük” denir.
- Duygu ve düşüncelerin karşımızdaki kişi veya kişilere herhangi bir yolla aktarılmasına “iletişim” denir.
- İletişimi olumlu etkileyen davranışlardan biri de “sen dili”dir.
- Özel hayatın gizliliği anayasa ile güvence altına alınmıştır.
- Kişinin kendisini karşısındakinin yerine koyarak olaylara onun gözüyle bakmasına “empati” denir.
- Geçmişten günümüze kadar iletişim araçları değişmemiştir.

ETKİNLİK 2.

Aşağıdaki kelimeleri verilen boşluklara yerleştiriniz.

Empati

Sansür

Tekzip

Sen dili

Sözlü iletişim

Yazılı iletişim

Beden dili

Medya

Olumsuz

Dinleme

Sosyal medya

İrade-i Milliye

- _____ yargılayıcı, eleştirici ve suçlayıcı olabilir.
- _____ konuşarak kurduğumuz iletişimdir.
- _____ yazı kullanarak gerçekleştirdiğimiz iletişimdir.
- _____ insanın kendini karşısındaki yerine koyarak onu doğru olarak anlamasıdır.
- _____ düzeltme, cevaplama yazısıdır.
- _____ her türlü yayımın ve yayının önceden denetlenmesi işidir.
- _____ kitle iletişim araçlarının tümünü kapsayan bir terimdir.

ETKİNLİK 3.

Aşağıdaki cümleler ile verilen hak ve özgürlükleri eşleştiriniz.

a) İfade özgürlüğü

b) Bilgi alma hakkı

c) Haberleşme hürriyeti

d) Özel hayatın gizliliği

e) Haber yapma hakkı

f) Süreli süresiz yayın hakkı

g) Din ve vicdan hürriyeti

1. ___ Düşüncelerimi özgürce söylememe izin verilmesi beni çok mutlu ediyor.
2. ___ Dedemi cep telefonu ile arayarak bayramını kutladım.
3. ___ Arkadaşımın mektubumu izinsiz açıp okumasına çok üzüldüm.
4. ___ Mahallemize çocuk parkının neden yapılmadığını öğrenmek için belediyeye dilekçe verdim.
5. ___ Bir gazeteci olarak çevre kirliliğine sebep olan fabrika ile ilgili çekim yapmalıyım.

ETKİNLİK 4.

Aşağıdaki kelimeleri metinde verilen boşluklara yazınız.

RTÜK

Doğru haber yapma

sansür

Akıllı İşaretler

Medya

tekzip

sosyal medya

iletişim özgürlüğü

..... kitle iletişimde önemli görevlere ve sorumluluklara sahiptir. .... ve yayma bunların başında gelir. Yayınlarda çocukların yaşına uygun karakterler ve öyküler kullanılmalıdır. Çocukların gelişimine ve aile yaşamına zarar verecek olursa medya yayınına ..... getirilebilir. Televizyon programlarında uyarı amacıyla ..... kullanılmaktadır. Bu işaretler ..... tarafından hazırlanmıştır.

ETKİNLİK 5.

Aşağıda verilen cümleleri “Ben dili” ve “Sen dili” olarak sınıflandırınız .

1. _____ Anlaşılan arkadaşlarımla bazı sorunlar yaşıyorsun, davranışlarını gözden geçersen iyi olur.
2. _____ Meslek seçimi konusunda ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurman beni memnun etti.
3. _____ Sen de her şeyi ciddiye alıyorsun, espri anlayışından şüpheliyim.
4. _____ Çok ayıp bir daha bu sözleri senden duymayacağım.
5. _____ Daha sistemli bir çalışma programı uyguladığımda bu dersten başarılı olabileceğine eminim.
6. _____ Senin bu yaklaşımın beni kırıyor.
7. _____ Seninle konuşurken araya girdiğin ve lafın sonunu getiremediğim zaman kötü hissediyorum.
8. _____ Ödevini yine son ana bırakmışsın.

ETKİNLİK 6.

Bulmacayı doldurarak şifreli kelimeleri bulunuz.

1. Kişinin kendini başkasının yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışması.
2. Bir kişi ya da olaya ilişkin yeterli bir bilgi edinmeden, önceden, peşin bir karara varmış olma durumu.
3. Kişinin duygu ve düşüncelerini karşısındaki kişi veya kişilere herhangi bir yolla aktarması.
4. İletişim kurulan kişiyi; yargılamadan, sözünü kesmeden, o kişiyle göz teması kurarak, anlatılmak isteneni tam ve doğru biçimde alma, anlama.
5. Anlatımın jest ve mimiklerle desteklenmesini sağlayan hareketler.
6. Düzeltme, cevaplama yazısı.
7. Kitle iletişim araçlarının tümünü kapsayan terim.
8. Her türlü yayımın ve yayının önceden denetlenmesi işi.
9. Bir tür iletişim şekli.
10. Radyo ve televizyon kanallarının denetleme yetkisine sahip kuruluş.

ŞİFRELİ KELİMELER

a	b	c	d	e	f	g	h		
i	k	m	n	o	p				

ETKİNLİK 7.

Aşağıda verilen soruların cevaplarını boşluklara yazınız.

1. Empati kurmak nedir? Neden önemlidir? Bir örnekle açıklayınız. ....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
2. Aile içi iletişimde sizce en çok nelere dikkat edilmeli? .....
.....
.....
.....
.....
.....
3. İletişim kurarken en çok yapılan hatalar nelerdir?.....
.....
.....
.....
.....
4. Karşınızdaki insan anlattıklarınızı dinlemiyor. Anlattıklarınıza odaklanması için neler yaparsınız? .....
.....
.....
.....
.....
.....
5. Özgürlük, hak, sorumluluk kavramları hakkında bildiklerinizi birer örnekle açıklayınız. ....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

CEVAP ANAHTARI

1. BÖLÜM

1.	C
2.	C
3.	A
4.	B
5.	A
6.	C
7.	C
8.	A
9.	D
10.	C
11.	A
12.	B
13.	A
14.	D
15.	C
16.	C
17.	A
18.	C
19.	D
20.	B

21.	B
22.	C
23.	A
24.	D
25.	C
26.	A
27.	D
28.	D
29.	A
30.	C
31.	A
32.	B
33.	C
34.	C
35.	A
36.	C
37.	B
38.	B
39.	B
40.	D

41.	B
42.	A
43.	A
44.	D
45.	D
46.	A
47.	A
48.	C
49.	D
50.	B
51.	A
52.	D
53.	D
54.	A
55.	B
56.	C
57.	C
58.	B
59.	A
60.	C

61.	A
62.	D
63.	C
64.	B
65.	C
66.	A
67.	B
68.	A
69.	D
70.	C
71.	B
72.	C
73.	B
74.	A
75.	C

2. BÖLÜM

ETKİNLİK 1.

Verilen ifadeler doğru ise yay araç içerisinde "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- (D) Bir duygu ve düşüncenin kaş, göz, ağız ve yüz hareketleri ile anlatılmasına "mimik" denir.
- (D) Herhangi bir şeyi anlatmak ya da açıklamak için el, kol veya baş ile yapılan hareketlere "jest" denir.
- (Y) Karşımızdaki kişiyi suçlayan konuşma şekline "ben dili" denir.
- (Y) İnsanlar arasında iletişimi kuvvetlendiren konuşma şekline "sen dili" denir.
- (Y) Medyanın yanlış verdiği haberin düzeltilmesine "sansür" denir.
- (Y) Kişilerin çeşitli şekillerde duygu ve düşüncelerini aktarmalarına "empati" denir.
- (D) Bir kişinin başkasının hakanlarını kısıtlamadan istediği her şeyi yapabilmesine "özgürlük" denir.
- (D) Duygu ve düşüncelerin karşımızdaki kişi veya kişilere herhangi bir yolla aktarılmasına "iletişim" denir.
- (Y) İletişimi olumlu etkileyen davranışlardan biri de "sen dili"dir.
- (D) Özel hayatın gizliliği anayasa ile güvence altına alınmıştır.
- (D) Kişinin kendisini karşısındakinin yerine koyarak olaylara onun gözüyle bakmasına "empati" denir.
- (Y) Geçmişten günümüze kadar iletişim araçları değişmemiştir.

ETKİNLİK 2.

Aşağıdaki kelimeleri verilen boşluklara yerleştiriniz.

Empati

Sansür

Tekzip

Sen dili

Sözlü iletişim

Yazılı iletişim

Beden dili

Medya

Olumsuz

Dinleme

Sosyal medya

İrade-i Milliye

- 1 . **Sen dili**; yargılayıcı, eleştirici ve suçlayıcı olabilir.
- 2 . **Sözlü iletişim**; konuşarak kurduğumuz iletişimdir.
- 3 . **Yazılı iletişim**; yazı kullanarak gerçekleştirdiğimiz iletişimdir.
- 4 . **Empati**; insanın kendini karşısındaki yerine koyarak onu doğru olarak anlamasıdır.
- 5 . **Tekzip**; düzeltme, cevaplama yazısıdır.
- 6 . **Sansür**; her türlü yayımın ve yayının önceden denetlenmesi işidir.
- 7 . **Medya**; kitle iletişim araçlarının tümünü kapsayan bir terimdir.

ETKİNLİK 3.

Aşağıdaki cümleler ile verilen hak ve özgürlükleri eşleştiriniz.

a) İfade özgürlüğü

b) Bilgi alma hakkı

c) Haberleşme hürriyeti

d) Özel hayatın gizliliği

e) Haber yapma hakkı

f) Süreli süresiz yayın hakkı

g) Din ve vicdan hürriyeti

1. **a** Düşüncelerimi özgürce söylememe izin verilmesi beni çok mutlu ediyor.
2. **c** Dedemi cep telefonu ile arayarak bayramını kutladım.
3. **d** Arkadaşımın mektubumu izinsiz açıp okumasına çok üzüldüm.
4. **b** Mahallemize çocuk parkının neden yapılmadığını öğrenmek için belediyeye dilekçe verdim.
5. **e** Bir gazeteci olarak çevre kirliliğine sebep olan fabrika ile ilgili çekim yapmalıyım.

ETKİNLİK 4.

Aşağıdaki kelimeleri metinde verilen boşluklara yazınız.

RTÜK

Doğru haber yapma

sansür

Akıllı İşaretler

Medya

tekzip

sosyal medya

iletişim özgürlüğü

.....**Medya**..... kitle iletişimde önemli görevlere ve sorumluluklara sahiptir. ....**Doğru haber yapma**..... ve yayma bunların başında gelir. Yayınlarda çocukların yaşına uygun karakterler ve öyküler kullanılmalıdır. Çocukların gelişimine ve aile yaşamına zarar verecek olursa medya yayınına .....**sansür**..... getirilebilir. Televizyon programlarında uyarı amacıyla .....**Akıllı İşaretler**..... kullanılmaktadır. Bu işaretler .....**RTÜK**..... tarafından hazırlanmıştır.

ETKİNLİK 5.

Aşağıda verilen cümleleri “Ben dili” ve “Sen dili” olarak sınıflandırınız .

- 1 . Sen dili Anlaşılan arkadaşlarınla bazı sorunlar yaşıyorsun, davranışlarını gözden geçirsen iyi olur.
- 2 . Ben dili Meslek seçimi konusunda ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurman beni memnun etti.
- 3 . Sen dili Sen de her şeyi ciddiye alıyorsun, espri anlayışından şüpheliyim.
- 4 . Sen dili Çok ayıp bir daha bu sözleri senden duymayacağım.
- 5 . Ben dili Daha sistemli bir çalışma programı uyguladığında bu dersten başarılı olabileceğine eminim.
- 6 . Ben dili Senin bu yaklaşımın beni kırıyor.
- 7 . Ben dili Seninle konuşurken araya girdiğin ve lafın sonunu getiremediğim zaman kötü hissediyorum.
- 8 . Sen dili Ödevini yine son ana bırakmışsın.

ETKİNLİK 6.

ŞİFRELI KELİMELEK

D İ N L E M E K

Ö N E M L İ

ETKİNLİK 7.

Aşağıda verilen soruların cevaplarını boşluklara yazınız.

1. Empati kurmak nedir? Önemi nedir? Bir örnekle açıklayınız.

Empati kurmak, kendimizi başkalarının yerine koyarak onların duygu, düşünce ve fikirlerini anlamaya çalışabilmektir. İletişim ve insan ilişkileri açısından son derece önemlidir. Çünkü kendilerini karşısındaki insanın yerine koyarak o bakış açısından bakmaya çalışırlar. Böyle bir durumu içselleştirmiş bireylerler, insan ilişkilerinde çok fazla sorun yaşamazlar. İletişim sorunları yaşanmaz ve çatışmalar olmaz. Örnek : Kendimize yapılmasını istemediğimiz bir şeyi biz de başkasına yapmamalıyız. Olumsuz bir durumda karşı tarafa uygulayacağımız her kötü söz ve davranışlarda bu ilkeyle hareket edip kendimizi karşımızdakinin yerine koyarak anlamaya çalışırsak pek çok sorun, büyümeden çözülecektir.

2. Aile içi iletişimde sizce en çok nelere dikkat edilmeli?

Konuyla ilgili duygu ve düşüncelerinizi yazınız.

3. İletişim kurarken en çok yapılan hatalar nelerdir?

Emir vermek, tehdit etmek, uyarmak, konuyu saptırmak, isim takmak, sınamak, sürekli öğüt vermek, eleştirmek, yargılamak, nutuk çekmek, suçlamak, alay etmek.

4. Karşınızdaki insan anlattıklarınızı dinlemiyor. Anlattıklarınıza odaklanmasın için neler yaparsınız?

Böyle bir durum karşısında nasıl davranırdınız, yazınız.

5. Özgürlük, hak, sorumluluk kavramları hakkında bildiklerinizi birer örnekle açıklayınız.

Özgürlük: Erkinlik veya hürriyet, birinin engellenmeden ya da sınırlandırılmadan istediğini seçebilmesi, yapabilmesi ve hareket edebilmesi durumudur. Örnekler: Düşünme ve ifade özgürlüğü, Din ve vicdan özgürlüğü, Seyahat özgürlüğü, Özel hayatın gizliliği esası. Hak: Hukukun, adaletin gerektirdiği ve birine ayırdığı şey, kazanım, kazanç. Hak devletin bize kazandırdığı, tanıdığı birtakım özgürlüklere, hakların sorumluluğu da vardır. Örneğin: Yaşama hakkı, sağlık hakkı, eğitim ve öğretim hakkı, kişi dokunulmazlığı, konut dokunulmazlığı, seçme ve seçilme hakkı. Sorumluluk: bir kimsenin üstüne aldığı, yapmak zorunda bulunduğu ya da yaptığı bir iş için gerektiğinde hesap verme durumu. Örnekler: Çevremizi temiz tutmak, ödevlerimizi yapmak, okula gitmek, büyüklerimize saygılı olmak, derslerimize çalışmak.

